

ליקוט

מענות קודש

~ ה'תשמ"ה ~

פתח דבר

בקשר עם י"ג אייר, יום היארצייט של הו"ח וכו' ישראל ארי' ליב, אחיו של כ"ק אדמו"ר שליט"א,

הננו מוציאים לאור בזה ליקוט "מענות קודש – ה'תשמ"ה", הכולל את מענות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א שכתבם במשך שנת ה'תשמ"ה.

*

"פון איין תורת נשיא דורנו גייט מען צו נאך א תורת נשיא דורנו" (שיחת ש"פ תז"מ תנש"א – בלתי מוגה). כמה "חלקים" ישנם לתורת נשיא דורנו כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בין החלקים השונים בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א, "חלק" מיוחד ישנו, והוא: "מענות קודש", הם אלפי המענות אשר כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א במענה להשואלים:

החל מהשנים הראשונות לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הנה לצד ה"אגרות" ששלח להפונים אליו, נענו רבים מהמכתבים ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א בכתב יד קדשו על מכתב השואל, כאשר לאחר מכן נמסרים הדברים להנמען.

בעוד ובשנים הראשונות ה' זה באופן מצומצם (בעיקר – לאלו הנמצאים בסמיכות מקום), הנה ככל שעברו השנים הלך הדבר והתרחב יותר ויותר, עד שה' לאופן העיקרי בו עונה כ"ק אדמו"ר שליט"א להכותבים אליו.

על אף היותו של "חלק" זה בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א – חלק עיקרי, נדמה, כי חלק זה אין מוסבת תשומת הלב אליו ככל הדרוש.

טעם העיקרי לדבר הוא, ככל הנראה, כיון שמפוזרים מענות הקודש על פני כמה וכמה מקומות שונים, ועד עתה לא נמצא להם גואל שילקטם לפונדק אחד.

צורך זה באנו למלאות בליקוטים אלו. קדמו לליקוט שלפנינו "ליקוט מענות קודש – תשמ"ז", "ליקוט מענות קודש – תשמ"ז", "ליקוט מענות קודש – תשמ"ח", "ליקוט מענות קודש – תשמ"ט", "ליקוט מענות קודש – תשנ"ו", "ליקוט מענות קודש – תנש"א", ו"ליקוט מענות קודש – תשנ"ב",

ובתכניתנו להוציא ליקוטים נוספים מסוג זה, להרוות צמאון אנ"ש והתמימים.

*

תודתנו נתונה לכל אלו שהואילו למסור את מענות הקודש שבידם לפרסום בליקוט זה, וזכות הרבים תלוי' בהם.

במיוחד תודתנו נתונה למערכת אפליקציית "מפתח" על עזרתם.

וכאן המקום לבקש בבקשה כפולה ומכופלת מכל מי שיש בידו מענות קודש שטרם פורסמו, למוסרם לידי המערכת על מנת לפרסמם בליקוטים יבואו, ויהיו בזה ממזכי הרבים.

כתובת הדוא"ל של המערכת: likkutkatyak@gmail.com.

*

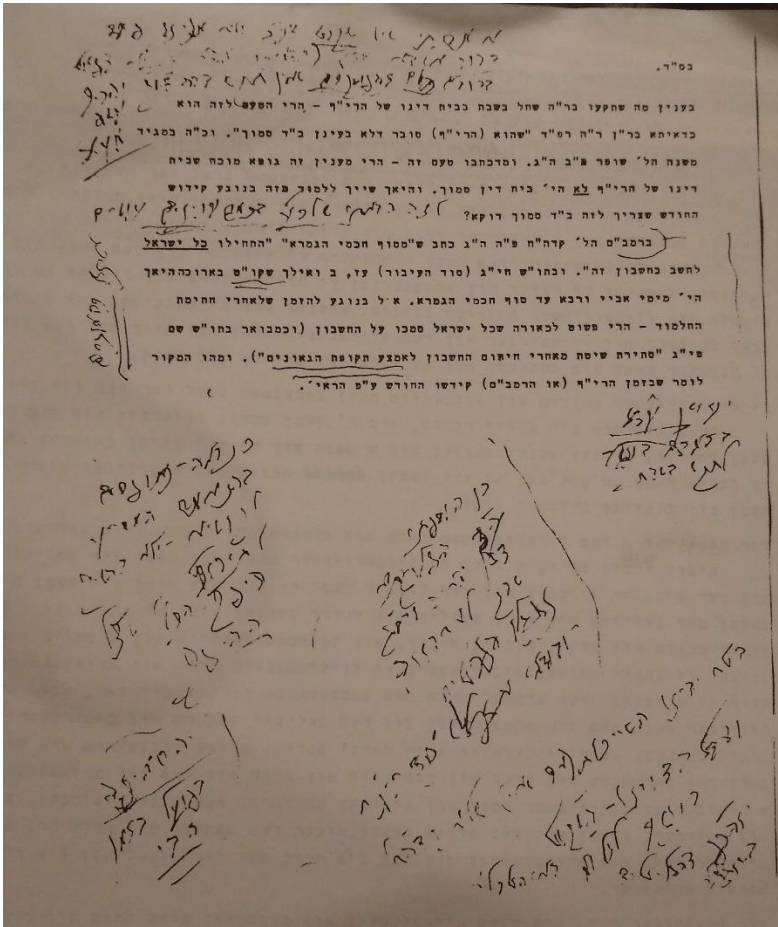
ויהי רצון שבמהרה בימינו תחזינה עינינו בהתפשטות מלכות כ"ק אדמו"ר שליט"א על כל באי עולם, ונזכה להתראות עם כ"ק אדמו"ר שליט"א תיכף ומיד ממש, מלך ביפיו תחזינה עינינו, והוא יגאלנו תיכף ומיד ממש.

מערכת "ליקוט כתבי יד קודש"

י"ג אייר, ה'תש"פ
שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א
ברוקלין, נ"י.

צילומי כתי"ק

— פרסום ראשון —

לקמן מענה יז

מענות קודש - ה'תשמו"ה

ב"ה.

בשיחת י"ט כסלו ש.ז. הובא שיש אומרים שספר התניא הוא הספר הראשון שנדפס ע"י רבינו הזקן, ויש אומרים שהל' ברכות הנהנין נדפסו לפני"ז. המקור היחידי שמצאנו (לע"ע) לזה הוא מכתב כ"ק אדמו"ר מהרי"צ (נדפס בספר אגרות קודש שלו כרך י' ע' קיז) - "הרנ"ה. בשנה זו נתמלאו מאה שנה להדפסת ספר הראשון של הוד כ"ק רבינו הזקן ברכות הנהנין, והוא הקדמה לספר התניא שנדפס בשנת תקנ"ו". דלפי זה מובן, אשר לדעת האומרים שלוח ברכות הנהנין נדפס לראשונה בשנת תק"ס (כנסמן בהקרה שס. ובארוכה בספר הורה הב"ד ב לר"י מונדשיין שי'), נמצא שספר התניא שנדפס לבו"ע בשנת תקנ"ו הוא הספר הראשון שהדפיס אדה"ז.

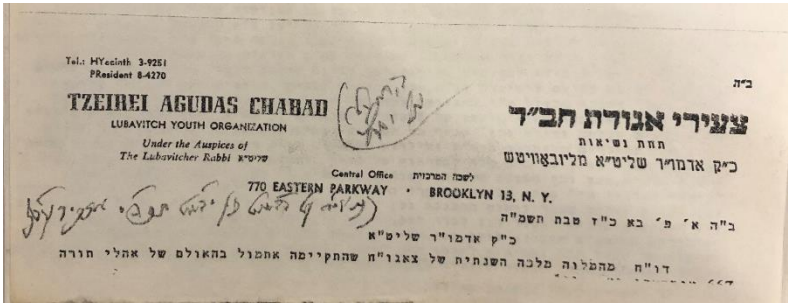
אבל לכאורה גם לפי זה עצ"ע (וכמ"ש בהקרה באגרות שס) שהרי הלכות ח"ח נדפסו ~~בשנת תקנ"ו~~.

ואי משום שבהל' ח"ח לא נזכר שמו של אדה"ז חרי גם בדפוס הראשון של התניא ג"כ לא נזכר שמו, וכן לא בהל' ברה"נ (כמ"ס ~~ה' רבינו שם בשנת תקנ"ו~~) ולכאורה דוחק לומר, שהל' ח"ח הם ג"כ כמו "לוח ברכה"נ", שאינם אלא לוח ולא ספר ערוך לכל ישראל.

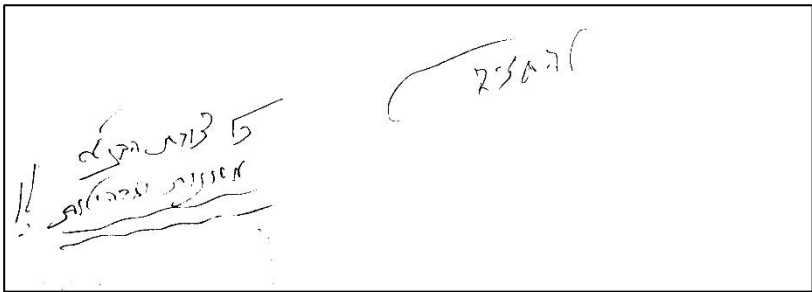
(Handwritten notes in Hebrew, including "הנהנין", "תקנ"ו", "תק"ס", "לוח ברכה"נ", "ספר ערוך לכל ישראל")

לקמן מענה נט

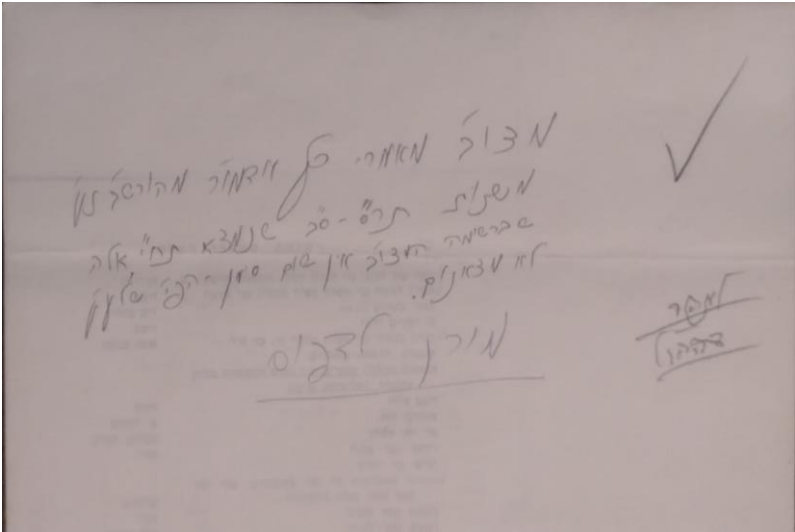
מענות קודש - ה'תשמ"ה

לקמון מענה פב

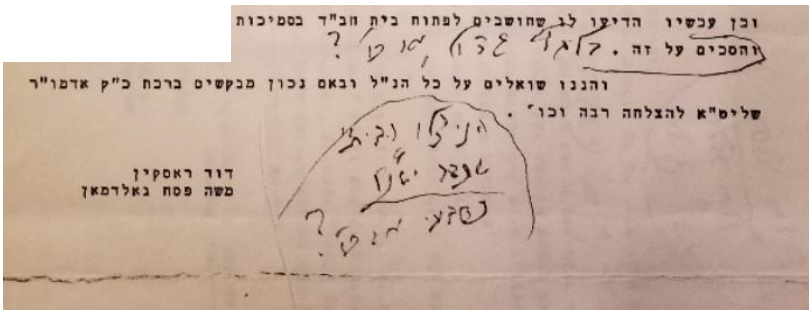
לקמון מענה קח

לקמון מענה קיז

לקמן מענה קמז

לקמן מענה קסא

מענות קודש - ה'תשמ"ה

א

[עשרת ימי תשובה]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (מצילום כתי"ק – תשורה זאנדהויז ר"ח שבט תשס"ח) [בין השאר: (1) להשליח ר' שבתי אלפערין על ההודעה ע"ד התחלת בניית ששה מקוואות – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בשיחת אור לוי תשרי ("בית חיינו" תשד"מ גליון 33); (2) לר' ישראל דוד נחשון על דוחו"ת ופני"ם ועל המפתח של הטנק השביעי של "ניידות חב"ד באה"ק" ("בית חיינו" שם); (3) לר' זושא וילימובסקי על דוחו"ת השיעורים לאורחים שהגיעו לחצרות קדשנו לחודש תשרי ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 3)]:

ת"ח על הבשו"ט

ודבר בעתו – "לעבן מיט דער צייט" דמבורכת ה' ארצו וגו'

אזכיר עה"צ

ב

[עשרת ימי תשובה]

מענה ל"ועד כתיבת ספר תורה" שע"י הנהלת ישיבת תומכי תמימים המרכזית על ההודעה ע"ד סיום ספר תורה הששי ("בית חיינו" תשד"מ גליון 33):

נת' ות"ח כן יבש"ט תמיד כל הימים.

ג

[עשרת ימי תשובה]

מענה לר' מרדכי בארון שהכניס כמה ציורים וכן "טבלא" (משחק הרכבה) בנושא "משיח עכשיו" ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 1. "בית משיח" גליון 598):

נת' וכל המצו"ב והטבלא שעושה רושם חזק וה' יצליחו בכל. אזכיר עה"צ לכל הנ"ל ולשנטו"מ.

ד

[עשרת ימי תשובה]

מענה לא' מידידי "ניידות חב"ד" באה"ק על ההודעה ע"ד פתיחת תערוכה ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 1):

בודאי יש לו שם צדקה פושקע בשביל המבקרים אזעה"צ.

ה

[עשרת ימי תשובה]

מענה לר' יקותיאל מנחם ראפ על ההודעה ע"ד "כינוס התמימים" המאורגן ע"י "ועד המחנכים" ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 1):

אזכיר עה"צ [להצלחת הכנס וראיית פירות טובים בהמשך לזה]

ו

[עשרת ימי תשובה]

מענה לר' דוד ראסקין על דו"ח שכתב ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 1):

[1] על מה שכתב ע"ד הגרעון הכספי של צעירי אגודת חב"ד המרכזית, כתב:

מצו"ב השתתפות בכיסוי הדעפציט

[2] על כללות הדו"ח, כתב:

נת' ות"ח אעה"צ להנ"ל

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 100 דולר].

ז

[עשרת ימי תשובה]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית בקשר לרשימת משתתפי "מבצע חינוך" ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 1):

נל' ופנ"נ

ח

[עשרת ימי תשובה]

מענה להרב יעקב שפיגל שהכניס את הספר "גופי הלכות – כללי התלמוד" מהדורא חדשה שהו"ל ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 3):

נת' ות"ח ודבר בעתו כו', אזכיר עה"צ לשנטו"מ.

ט

[וי תשרי]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרש"ג שכתב: "מרי יהודא ליב בן זיסל גיטל (וויינשטאק) מענגלאנד נתקבל סכום של \$1,780,34 ומצו"ב שיק ע"ש מחנה ישראל ע"ס \$875,17 היות שזהו מגבית משותפה" (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ תרומה תשע"ג):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "שזהו מגבית משותפה", וכתב:

נת' ות"ח

מחנ"י

לאשר כרגיל

י

[וי תשרי]

מענה להשליח ר' משה הרסון על שאלתו האם לקנות בית מיוחד במאריסטאון לצורך מקוה נשים, או לבנות בשטח ה-66 אקר של קמפוס שיבת תו"ת מאריסטאון (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' רעו, רפו):

כהחלטת וועד המרכזי דרבני חב"ד שליט"א.

יא

[ו' תשרי]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב – בקשר לה"מכון ליהדות" לבעלות-תשובה שבניהולו, אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א הסיר ממנו את השם "מכון חנה" בשנת תשמ"ב: "אני רוצה לשאול שאלה מכקאד"ש אבל בהקדמה שאם אני Out Of Order, יסלח לי כקאד"ש. בהיות שעכשיו שנת העשרים, ובהיות שהמוסד "מכון" נשתנה עכשיו לבית ספר גבוה יומי בסדר לימודים מלא, ובהיות שסוף כל סוף נתייסד המוסד ע"ש האם הצדקנית של כקאד"ש, האם אפשר להחזיר עטרה ליושנה, וליתן לנו כקאד"ש לקרוא את המכון עודה"פ ע"ש מכון חנה. אני מוכן לקבל עלי כל מה שכקאד"ש יגזור עלי, אבל ענין זה נוגע לי בלב ממש, וזה נוגע להצלחת המוסד בכלל ובפרט, בגשמיות וברוחניות ממש" (תשורה העכט ב' אדר תשי"ע):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" וסימן בעיגול ובחץ את התיבות "אפשר להחזיר עטרה ליושנה כו".

יב

[תשרי]

מענה בקשר להחלטה לבנות מקוה בעיר קרית חיים אה"ק ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 2):

ות"ח ת"ח על הבשו"ט, ישאל עד"ז דעת ועד רבני אנ"ש של כאן.

יג

[תשרי]

מענה לא' מאנ"ש באה"ק שכתב ע"ד בנו שנולד לפני זמנו עם פגם בריאותיו. הבעי – הראשונה מסוגה בבית רפואה זה – החמירה והרופאים נואשו מחיו ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 2):

אעה"צ.

י

[תשרי]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) לר' זושא וילימובסקי על דוחו"ת השיעורים לאורחים שהגיעו לחצרות קדשנו ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 3); (2) לכמה בתי חב"ד באה"ק על דוחו"ת פעולותיהם ("בית חיינו" שם)]:

נת' ות"ח. ודבר בעתו, בסמיכות לזמן שמחתינו ושמע"צ ושמח"ת וש"ק בראשית. אזכיר עה"צ.

טו

[תשרי]

מענה לר' שלום דובער לוי על שאלתו בשיחת ליל ערב ראש השנה תשד"מ – שנתבאר שע"פ מה שמצינו שבבית-דינו של הר"ף תקעו בשופר ביום טוב של ראש השנה שחל בשבת, כפי שנהגו בב"ד שביבנה, אי"כ יש מקום לומר שבב"ד של הר"ף גם היו מקדשין ע"פ הראי'; ושאל על זה מכמה מקומות בש"ס וברמב"ם, שהפסיקו לקדש החודש בזמן אב"י ורבא, וגם שכדי לקדש החודש צ"ל מוסמך בארץ ישראל והר"ף הי' בפאס; וגם, מה מכריח השערה זו שהר"ף קידש החודש ע"פ הראי' (קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע' קנח):

צ"ל גישה הפוכה. סמיכה וקידו"ה אפ"ל גם בהפסק (ובפרט להרמב"ם).

טז

[לאחר ש"פ בראשית, כ"ד תשרי]

"צעטל" בכת"י שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' יוסף הלוי וויינבערג ור' יעקב יהודה העכט – בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ בראשית (התועדות ב) ע"ד קביעת שיעורים בתורה (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 1045):

ב"ה

להר"י הלוי וויינברג שי'

להר"י העכט שי'

בטח "יעשו טראַסק" המתאים בהמדובר ע"ד השתדלות שכ"א ואחת
קבעו שיעור בתורה וכו'

ויותר מפעם א' כו'

יז

[לאחר ש"פ בראשית, כ"ד תשרי]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת ש"פ בראשית :

"בענין מה שתקעו ברי"ה שחל בשבת בבית דינו של הרי"ף – הרי הטעם לזה הוא כדאיתא בר"ן ר"ה רפ"ד "שהוא (הרי"ף) סובר דלא בעינן ב"ד סמוך". וכ"ה במגיד משנה הלי שופר פ"ב ה"ג. ומדכתבו טעם זה – הרי מענין זה גופא מוכח שבית דינו של הרי"ף לא הי' בית דין סמוך. והיאך שייך ללמוד מזה בנוגע קידוש החודש שצריך לזה ב"ד סמוך דוקא?

ברמב"ם הלי קדה"ח פ"ה ה"ג כתב ש"מסוף חכמי הגמרא" "התחילו כל ישראל לחשב בחשבון זה". ובתו"ש חיי"ג (סוד העיבור) עז, ב ואילך שקו"ט בארוכה היאך הי' מימי אביי ורבא עד סוף חכמי הגמרא. אי"כ בנוגע להזמן שלאחרי חתימת התלמוד – הרי פשוט לכאורה שכל ישראל סמכו על החשבון (וכמבואר בתו"ש שם פ"י"ג "סתירת שיטת מאחרי חיתום החשבון לאמצע תקופת הגאונים"). ומהו המקור לומר שבזמן הרי"ף (או הרמב"ם) קידשו החודש ע"פ הראי"י.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

[1] על מה שהביאו מהר"ן, כתב :

לזה הבאתי שלכ"ע בכמה ענינים עושים אינם כסמוכים

[2] על מה שהביאו מהרמב"ם ומסי' תורה שלמה – סימן שני קווים תחת התיבות "שקו"ט" והתיבות "לאמצע תקופת הגאונים", וכתב :

יעיין עד"ז ברמב"ם בנוגע לתק"ש בשבת

[3] על כללות המכתב, כתב :

אמרתי שי"ל שקו"ט בכ"ז ולא מצינו פס"ד ברור אליבא [. .] (כדמוכח מהא גופא דפשוט ברובם ככולם דהפוסקים שאין תק"ש בר"ה דש"ק והריף עשה מעשה

כן הוספתי ע"פ הפלוגתא דבן מאיר ורס"ג שרק לאחרונה נתגלו הפרטים – ובודאי יתגלו עוד כיו"ב

בטח יבינו השייכות (אף [.] שלא קדה"ח

ועד"ז בדורנו – השקו"ט בנוגע לטו"מ באוסטרליא

יוהכ"פ דהפליטים בשנגהאי

כנראה – תופסים בהנאמר המסייע לקושיא – ולא בהשייך לתירוץ
היפך הכלל שצ"ל ההיפך

הסמיכה בפועל בזמן הב"י

חי

[כ"ז תשרי]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין על ההודעה ע"ד ה"ווארט" של בנו
הת' מנחם מענדל עב"ג (תשורה ראסקין כ"ט טבת תשנ"ט):

נת' ות"ח על הבשו"ט כן יבש"ט תכה"י.

יט

[שלחי תשרי]

מענה להאחים סטמבלר מנהלי מאפיית המצות בכפר חב"ד שכתבו ע"ד
ההצעה להעביר את המאפי' לבנין חדש גדול ומפואר, וביקשו ברכה
("בית חיינו" תשמ"ה גליון 4. תשורה בלוי ח"י מרחשון תשע"א):

נכון במאד מאד וה' יצליחם ויבשרו טוב, ובפרט כשיפרסמו ע"י
השלוחים שיחיו וכיו"ב.

כ

[שלחי תשרי]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב: "אני התחלתי לארגן שיעורים עבור
ב"ב בהמשרדים שלהם, ואני מקו' בעזהשיית שזה יהי' בהצלחה גדולה
ומופלגה. בקשתי לכקאד"ש לייעצני מה ללמוד עמהם, ובאיזה אופן
בתור שיעור בע"פ או מתוך הספר, וכי', מפני שהבעלי העסק שלי הם
רחוקים מאד מאד מכל דבר שבקדושה וצריכים להתחיל עמהם בדבר
שימשיך אותם ללמוד ולשמור ולעשות" ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 4.
תשורה העכט ב' אדר תש"ע):

מעניני דיומא (פ' השבוע ומצוות מעשיות שבה עפ"י ספר החינוך)

דחנוכה, בקירוב לחנוכה וכו'.

ויה"ר שיהא בהצלחה רבה (כולל שממנו יראו וכן יעשו רבים, אעה"צ)

כא

[שלחי תשרי]

מענה לא' התמימים ששאל האם לחזור לאה"ק ע"פ דרישת הוריו, או להשאר כאן בישיבה כעצת ההנהלה באה"ק ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 4):

כעצת ההנהלה כמפורסם אזכיר עה"צ.

כב

[שלחי תשרי]

מענה לתלמידים השלוחים לישיבת תו"ת דמאנטרעאל ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 4):

אזכיר עה"צ.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 12 שטרות של דולר (תחלה 8 שטרות, ואח"כ 4 שטרות נוספים, ע"י המזכירות)].

כג

[שלחי תשרי]

מענה למערכת ספר "מראי מקומות לספר משנה תורה להרמב"ם" שע"י כולל אברכים שע"י מזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 4):

להו"ל ספר חדש ובשטומ"צ. אזכיר עה"צ.

כד

[שלהי תשרי]

מענה לר' שלום דובער דובאוו על מכתבו – בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ בראשית ע"ד "שליח עושה שליח" – בו כתב שלאחר שביקר בחול המועד סוכות בעיר אורלנדו וראה את המקום, מקבל על עצמו לנסוע לשם בשליחות כ"ק אדמו"ר שליט"א, תחת השליח ר' אברהם קארף ("בית משיח" גליון 32):

שייך למל"ח

כה

[תחלת תשמ"ה]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב ע"ד בקשה בכתב שנתקבלה מא' החוקרים בפילדלפיה לבוא לבקר בספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א, ושאל אם להסכים (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קטז):

להסכים (כדאי להודע מהותו וכו' ע"י הר"א שי' ש"ט).

כו

[תחלת תשמ"ה]

מענה להרב שאר-ישוב הכהן על מכתבו בקשר לרבנות העיר קרית-מוצקין אה"ק, שלדעתו מתאים הרב נחום זוין לתפקיד (סי' "הרב אשכנזי" ע' 471):

כבר כתבתי להנ"ל.

כז

[ער"ח מרחשון]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית על דו"ח מאסיפתם (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי בהם):

דו"ח ופנ"נ

כח

[ג' מרחשון]

מענה לר' הלל דוד קרינסקי שכתב: "הנני להודיע שהתקיימה היום הברית מילה דבננו והי' הכל כשורה, ונקרא שמו בישראל ישראל אריי ליב בן שטערנא שרה והלל דוד לאורך ימים ושנים טובות". למכתבו צירף המחאה (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי ב' מרחשון תשס"ח):

למל"ח

ויגדלוהו לתחומע"ט מתוך הרחבה

כט

[תחלת מרחשון]

מענה לר' שלום דובער לוין שהכניס – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א אליו לשלוח את הספר "מראי מקומות לספר משנה תורה להרמב"ם", יחד עם קונטרס המילואים, לכמה ספריות – את אישורי הספריות שקיבלו את הספר (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קסד):

ראיתי ות"ח.

להחזיר.

כדאי שישלח (בשמי) הנ"ל גם למנפרעד מנשה לעהמן הידוע.

ל

[ט' מרחשון]

מענה לר' דוד ראסקין ור' פרץ פייגענסאן על מכתבם – בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ לך ע"ד תפקיד ה"משפיעים":

"אתמול לאחר תפלת ערבית הכריזו אודות אסיפה מהמשפיעים, האסיפה היתה בהאולם של הכולל, התחילו בשעה 9: 15 עד שעה 11: 30 לערך, השתתפו:

הר"י שי קארף, הר"א שי שוונקין, הר"י שי פינסאן, הר"ק שי מארלאו, הר"י שי וואלאסאוו, הרמ"מ שי מרזוב, הר"ח שי רייטבלאט, הר"ז שי ווילימוסקי, הר"ד שי ראסקין, הר"פ שי פייגענסאן, הר"ש שי מרזוב, הר"מ שי לעווערטאוו, הרשנ"ז שי גור-

ארי, הר"ל שי שאפירא, הר"פ שי קארף, הר"נ שי מאנגעל, הרימ"מ שי טעננבוים, הר"ז שי כצמאן, הר"י שי ווינבערג.

המדובר להביא לפועל המדובר בהתועדות, ההצעות שהיו:

שיבחרו לפחות ג' משפיעים שהם יהיו משפיעים ראשים, וההצעה הי' על הרר"א שי דריזין, הרר"י שי קארף, הררא"ח שי רייטבלאט.

שמלבד השיעורים ברבים שישנם שצריכים עוד להוסיף, להשתדל לעשות חברים שילמדו ביניהם שזה יכול להמשיך הרבה יותר שיסכימו ללמוד עם חברים.

להשתדל לבקר בבתיים ולהיוודע מהמצב מה שיכולים לעזור בגשמיות וברוחניות.

שלכל משפיעים יהי' ממונים שיעזרו להם להביא לפועל.

שבמשך השבוע לסדר בכל ביהכנ"ס שמתפללים שם מאני"ש שי, שיהי' שם אסיפה או התועדות למסור המדובר בהתועדות בנוגע משפיעים ומקבלים ובנוגע הקביעות עיתים לתורה.

להשתדל שבכל שמחה שיש לדוגמא שלום זכר, ברית מילה, תנאים וכו' שידברו אודות הנ"ל.

ובסוף חודש זה לעשות עוד אסיפה ולידע מה נעשה בכהנ"ל.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 4. והעתקת המזכיר, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דודי"):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול ובחץ את התיבות: "ובסוף חודש זה כו", וכתב:

ויה"ר שיבוא כ"ז לפועל, ובאופן דפעולה נמשכת וכו'

אזכיר עה"צ

לא

[יו"ד מרחשון]

מענה לה"ארגון גג למוסדות חב"ד באה"ק" על שאלתם בענין בניית השיכונים בירושלים עיה"ק (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 272):

כפשוט – על הנהלת הארגון גג להחליט בכ"ז.

לב

[מרחשון]

מענה לא' מאנ"ש ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 6):

מכ' נל', בעניני בריאות כעצת רופא ידד, בעניני פרנסה כו' – כעצת ידידים מבינים אזכיר עה"צ.

לג

[מרחשון]

מענה ליהודי תושב ארצה"ב שעלה לאה"ק והתגייס לצה"ל במסגרת הרבנות הצבאית, ומסיבות שונות נאלץ לשוב לארצה"ב, וכתב שאינו עומד לחזור לאה"ק (סי' "היכל מנחם" ח"א ע' קנח-ט):

1. כותב שהתחייב לצבא-הגנה-לישראל שבמשך זמן קצר יחזור לשרת שם בצבא משך כמה חדשים. כיון שהמדובר ב"הגנה לישראל" – עכ"פ ספק דפקו"נ – וכבר התחייב – יברר פס"ד רב מורה הוראה בפועל מומחה – ע"פ שו"ע מה יעשה.

2. הדגשתי ע"פ שו"ע – כי ישנם אנשים שמבטלים התחייבות זו ע"י תעודה בלתי-אמיתית וכיו"ב.

3. פשיטא שאין להנ"ל שייכות כלל להיחס לציונות וכיו"ב – כ"א אך ורק בתוצאות התחייבות למוסד המגין בפועל על בני"י – משכניהם ממש.

לד

[מרחשון]

מענה ליהודי תושב ארצה"ב שהכניס – בהמשך להמענה שקיבל – את פס"ד הרב, והוא: (1) כיון שעכשיו אין מצב של מלחמה, ואין סכנה, לכן אינו צריך לשוב כדי לשרת בצבא; (2) נדר שיש בו סכנה אינו נדר; (3) צה"ל לוקח בחשבון שעולים חדשים חוזרים למקומות מגוריהם הקודמים (סי' "היכל מנחם" ח"א ע' קנט-ס):

בתמהון הכי גדול – קראתי מכ' [.] ובפרט שכותב שמסר תשובתי מלה במלה – שבה איננו מדובר במצב בו מדובר בהפס"ד שקיבל, ומפורש המצב בו נמצא, ושעליו שואל ואודותו שאלני. ועכ"פ, בקיצור:

א) שהמדובר בהגנה ומשכניהם ממש – היינו מהערביים השכנים (בירושלים העתיקה, ברמלה הסמוכה לת"א, בשכם וכו') שחלק חשוב מהם או רובם – מחבלים כדמוכח ממעשיהם, מדיבוריהם וכו' – מהיראה ללכת בירושלים העתיקה בלילה וכו', ורק הידיעה שיש צה"ל (הגנה) מעכבתם. – ולא הזכרתי מלחמה כלל.

ב) התחייב (היינו – לבנ"א) להיות רב צבאי בצה"ל בירושלים וכו'. היינו: א) לא נדר לשמים ויכול לשאול להפירו, כ"א התחייב לבנ"א וגם להם שייכות בזה. ב) רב בצה"ל בירושלים – היינו שאין בזה כל סכנה כלל בשבילו (כ"א רק כמדת כל בני"י תושבי ירושלים).

ג) בהנ"ל אין מקום לשאלה הכאו"א מחוייב להתחייב – כי צה"ל יכולה לצרף אליו רק מספר אנשים מצומצם ביותר (מפני התקציב וכו'), לאחרי בחינות, מצב הבריאות וכו' – וכל או"א יכול לומר שלא עליו החיוב, וכו"כ ספקות וכו'. – משא"כ מי שכבר התחייב ונתקבל.

ד) אפילו אם מנהל המשרד שקיבלו יבטל התחייבותו – קרוב לודאי שע"פ שו"ע – אין לזה תוקף, כיון שתוקפו ע"פ שו"ע תלוי בהנהגתו ע"פ חוקי המשרד – ובהם שאסור לבטל מפני רגש ידידות דהמקבל להמבקש, או נוחיות דהמבקש וכו'.

לה

[מרחשון]

מענה לר' ליפא שמואל ברענאן על בקשת ברכה עבור כינוס השלוחים השני (תשורה ניאזוף י"א שבט תשע"ו):

אזכיר על הציון שיהא כהנ"ל בהצלחה רבה

לו

[י"ט מרחשון]

מענה לנדיב שהדפיס עבור צעירי אגודת חב"ד 5000 כרטיסי "הריני מקבל . . . אך צדיקים" – ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות י"ט כסלו תשד"מ – ומוכן להדפיס עוד 30,000 כרטיסים ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 6):

נת' ות"ח, ודבר בעתו ערב כף מ"ח (שמזלו גובר) וגדול הזכות דכל משתתפי בכל כיו"ב וכו'. אזכיר עה"צ.

לז

[ועש"ק חיי שרה, כ"א מרחשון]

מענה לא' המוסדות המרכזיים שרצו למנות שליח לקמפוס אוניברסיטא בעיר בה כבר פועל שליח במסגרת מוסד מרכזי אחר, כאשר השליח המקומי לא הסכים לכך. ההנהלה הכינה טיוטת מכתב לשלוח למוסד האחראי על השליח הנ"ל בנידון, והכניסו את טיוטת המכתב לכ"ק אדמו"ר שליט"א לאישור (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 1027. ס' "שליחות כהלכתה" ע' 298):

מהו ההכרח להתחיל מחלוקת חדשה

והעיקר – לדחוק להכנס להתחיל במקום שיש כבר פעיל מכו"כ שנים ומצליח

לח

[כ"ד מרחשון]

מענה לר' אהרן חיטריק (מצילום כתי"ק – קובץ זכרון הרב אהרן חיטריק ע"ה ע' 9):

[1] בקשר לעלי ההגהה של סי' "אור התורה – סידור" שהכניס, כתב:

נת' ות"ח

[2] בעלה בפ"ע, כתב:

ב"ה. להר"א שי' חיטריקלפני **כו"כ** שבועות כתב ע"ד ההו"ל דכתבי אדהאמ"צ

ובאתי לעורר ולעורר **וכו'**: (א) אשר ט' ויו"ד כסלו – יומין זכאין דהנ"ל, (ב) דוקא אדהאמ"צ הוסיף על שלפניו ושלאחריו (דנשיאי חב"ד) **בכל מינן** השתדלויות שילמדו מאמריו **בפועל** וד"ל.

לט

[כ"ד מרחשון]

מענה להמזכיר רחי"ק שכתב: "בקשר לכינוס השלוחים שיתקיים אי"ה בש"ק וביום א' וב' הבע"ל, נתעוררה הצעה להוציא לאור קונטרס מיוחד לזה משיחות קודש ומכתבים מכ"ק אדמו"ר שליט"א לכינוסי השלוחים

בארצה"ב ובאהקת"ו בשנים האחרונות. מצו"ב שיחות קודש ומכתבים בקשר להנ"ל. (כמה מהשיחות הן בלתי מוגהות). והנני שואל אם יכולים לעשות כנ"ל. כן הנני שואל אם יכולים להדפיס מחדש השיחה דכל היוצא למלחמת בית דוד וגו'" (מצילום כתי"ק – תשורה קארף ג' ניסן תשע"ז; תשורה ניאזוף י"א שבט תשע"ו):

[1] מחק את התיבות "והנני שואל אם", וסימן בעיגול ובחץ את התיבות "יכולים לעשות כנ"ל".

[2] על מה שכתב: "כן הנני שואל אם יכולים להדפיס מחדש השיחה דכל היוצא למלחמת בית דוד וגו'", כתב:

לא (2)

[3] בקשר לעלי-ההגהה שהכניס, כתב:

להחזיר לי כ"ז לפני הש"ק

מהיר

מ

[ועש"ק תולדות, כ"ח מרחשון]

מענה לר' יהושע מונדשיין על מכתבו (לר' שלום דובער לוי), בו כתב: "לפני כמה שנים קבלתי אישור להו"ל שני מאמרים מכ"ק אדמו"ר האמצעי נ"ע, ובמשך כמה זמן ערכתי את ד"ה ויספו ענוים עפ"י כו"כ כתי"י ומסרתיו לסידור בדפוס. התחלתי גם להכין הערות ומ"מ וכו' אלא שנתרו לי כו"כ עניינים לבירור ועיון, הנחתים לכשאפנה – ולא נפנית. נטרדתי בעניינים אחרים, וענין ההו"ל נזנח בעוה"ר. אשתקד הבאתי הכל לידי גמר בעז"ה, גם ההערות סודרו לדפוס וצורפו ל"פנים" שהי מסודר מזה שנים, הקונטרס כולו הוכן להו"ל, ולא הי' חסר אלא מעשה הצילום וכו'. אז נשלחה דוגמא לכ"ק אד"ש, והפעם לא נתקבל האישור להו"ל. ואין אני יודע האם מחמת שהייתי באותם ימים מצווה ועומד להו"ל הביבליוגרפי של שו"ע אדמו"ר, או שמא מחמת שעבר זמנו כליל. לפיכך שואל אני ממך אם תוכל לברר הענין הנ"ל, שמא חודש כסלו הבעל"ט הוא שעת הכושר להו"ל, או שמא ניטל עלי למשוך ידי מההו"ל של מאמר זה" (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול ובחץ את התיבות "שעת הכושר להו"ל".

מא

[שלהי מרחשון]

מענה להשלוחים המשתתפים ב"כינוס השלוחים" על הפ"נ הכללי (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 62. לקו"ש חכ"ה ע' 502):

קבלה. אזכיר עה"צ להוספה על כהנ"ל, הן בכלל והן בפרט (כמבואר מאדהאמ"צ – שצריך לבוא בפרטיות) ושכמדובר בש"ק – יהי' בסמיכות לויצא יעקב מב"ש – התחלת השליחות – כסיום הפ' (שנעוץ בראשה) – ויעקב הלך לדרכו – סיום השליחות בהשלב דחו"ל, ויפגעו בו מלאכי אלקים גם דאה"ק – התחלת שלב חדש באה"ק וכו', מאך דא א"י ולאח"ז תיכף באה"ק ממש שיהיו כל יושבי' עלי', שגם אז יהיו שלוחים וכו' ובפרט אלה שתלמודם (דשליחות) בידם.

מב

[ד' כסלו]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב: "לפני ד' חדשים שאלתי אם למסור לדפוס את חלק המילואים של אגרות-קודש כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע או לחכות עד שיתוספו אגרות נוספות, והי' המענה קודש לחכות. במשך זמן זה אמנם נוספו אגרות רבות, ביניהם גם פנקס גוכתי"ק אגרות תרצ"ג שנמסר ע"י [ח.ל.]. בפנקס הנ"ל לא נסמן שמות מקבלי האגרות, וכיון שהן אגרות שנכתבו לרוסיא לכן גם תוכנן הוא בצורה מוסתרת. ביחד עם זה הי' [ח.ל.] פנקס, תוכן השאלות השייך לפנקס זה, שאותו מסר לכ"ק אדמו"ר שליט"א. עתה איני יודע אם להכין את חלק המילואים לדפוס בעריכה סופית או לחכות" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' מז):

למצוא

מג

[תחלת כסלו]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – לר' מאיר יהודה ישראל הארליג על הדו"ח מסעודת-ההודאה דיום הבהיר ר"ח כסלו ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 8)]:

נתקבל ות"ח. ודבר בעתו תחלת כסלו, חודש כסלו וכו'. אזכיר עה"צ.

מד

[ח' כסלו]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב: "היום חינכנו את החדר החדש שהוסיפו לספריה, הקמנו הארונות והכנסנו בהם כ-2,000 ספרים. בסופו של דבר יהיו מונחים בחדר זה כ-10,000 ספרים" (מצילום כתי"ק – ס' "ספריית ליובאוויטש" ע' קמד. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קלא):

ויה"ר שיהא בשטומו"צ

מה

[יו"ד כסלו]

מענה להשליח ר' שמואל קפלן שהכניס את ההזמנה למסיבת תומכי ליובאוויטש בוואשינגטון מרילנד, וכן כתב ע"ד משפט שבו מעורב הבית-חב"ד בענין בית הכנסת הוותיק "צמח צדק" בעירו, וביקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי בהם):

ויהר"צ שיהא כל הנ"ל בהצלחה

אעה"צ

מו

[לאחר יו"ד כסלו]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בשיחת יו"ד כסלו (מצילום כתי"ק – תשורה עמאר ט"ו סיון תשנ"ח):

[1] במכתבם כתבו: "נתבאר בהשיחה ענין מיוחד ביו"ד כסלו בקביעות שנה זו שחל ביום שלישי בשבוע, שאז אומרים בשיעור תהלים הפסוק "פדה בשלום נפשי" הקשור עם גאולת אדה"ז ביי"ט כסלו (כמ"ש במכתבו הידוע שבעת שהודיעו לו חפשו אמר הפסוק בתהלים פדה בשלום נפשי) וגאולת אדהאמ"צ ביו"ד כסלו. ונתבאר בהשיחה הוראה מזה בעבודה, ובהדגשה – שההוראה היא לפשוט שבפשוטים (ונוסף לזה – גם לראשיכם שבטיכם).

הכוונה בפטות בזה היתה להשיעור תהלים דיום שלישי בשבוע כפי שספר תהלים נחלק לימי השבוע, ששיעור זה כולל הפסוק פדה בשלום

(כמו שהי' ביי"ט כסלו הראשונה). כלומר: ביו"ד כסלו שנה זו (שחל ביום ג' בשבוע) ישנה הדגשה יתירה בענין פדה בשלום, שהרי נוסף לזה שאומרים פסוק זה בשיעור תהלים דיו"ד כסלו (יו"ד בחודש) כפי שנחלק לימי החודש, הרי אומרים זה גם בשיעור תהלים השבועי".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "הכוונה בזה בפשטות היתה", וכתב:

וגם לא בפשטות – למכ' אדה"ז שמדגיש יום ג' שהוכפל בו טוב – ורק לאח"כ מוסיף ענין ג': וכשקריתי כו'

ובהשיחה האריכו בזה דוקא לפשטות הנ"ל

[2] במכתבם כתבו: "אבל לפי"ז עדיין אי"מ כ"כ השייכות לאנשים פשוטים, כי במכתב כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ (בקובץ מכתבים לתהלים) נתבאר שאמירת שיעור תהלים השבועי הוא רק בזמנים מיוחדים ואצל יחידי סגולה ובתור חלק דאמירת תהלים בשופי (דאדמו"ר מהר"ש וכו'), היינו בנוסף לשיעור הקבוע לכאו"א דאמירת תהלים כסדר ימי החודש.

האם הכוונה: אף שאיש פשוט יודע שביו"ד כסלו בכל שנה ושנה (לא רק כשיו"ד כסלו חל ביום ג' בשבוע) אומרים בשיעור תהלים החדשי הפסוק "פדה בשלום" (או הוא אומר זה בעצמו), הרי מובן ש(גם) אצלו יש הוספה (בענין פדה בשלום), בשנה זו כשמודיעים לו שיחידי סגולה שאומרים תהלים בשופי (כמו האדמו"רים בזמנים מיוחדים) אומרים זה גם בהשיעור תהלים השבועי. האם נכון?..

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הפחד שלהם מכל ענין ופי' פשוט – מפחיד, וכבר העירותי ע"ז ב"פ

מז

[לאחר יו"ד כסלו]

מענה ליועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת יו"ד כסלו:

"בשיחת יו"ד כסלו (שמוכנים עתה להוציאה לאור), בענין שיעור הרמב"ם די' כסלו דקאי בהלכות כתבי הקודש ותפילין, שאל כ"ק אדמו"ר שליט"א איך היתה הנחת תפילין דכהנים במקדש וכן קריאת התורה שבעזרה וכיו"ב. והוסיף, דהגם שאין טומאת ידים במקדש מ"מ הרי הניחו תפילין וכיו"ב לפני כניסתן למקדש.

והנה כמה שאלו כבר ממה שכתב הרמב"ם עצמו שאין טומאת ידים במקדש הכוונה בזה היא ש"בין שנגע במקדש בין שנגע חוץ למקדש ונגע בקדשים במקדש לא טמאן".

ויש שתירצו, שהכוונה בדברי הרמב"ם הוא רק לענין לטמא את הקדשים במקדש, אבל לענין פסול עבודה וכיו"ב יש טומאת ידים כשנגע בהיותו מחוץ למקדש.

ועוד: בשיחה הובא זה גם לענין עצם הכניסה למקדש בטומאת ידים, ואולי אפשר לדייק מלשון הרמב"ם שרק בדיעבד אם נגע בקדשים שבמקדש לא טמאן אבל לכתחילה אין לטמא בטומאת ידים להכנס למקדש.

אם הכוונה היתה לפירוש זה, האם אפשר לכתוב בההנחה כך:

בנוגע להנחת התפילין במקדש עצמו ג"כ יש מקום לומר שהגם שאין טומאת ידים במקדש מ"מ ה"ז פוסל לעבודה, ואפילו אם נאמר שפירוש "אין טומאת ידים במקדש" היינו שבמקדש אין שום אופן שתחול טומאה על הידים, מ"מ הרי הניחו תפילין וכיו"ב מחוץ למקדש, וכיון שחל עליהם שם טומאה מחוץ למקדש מסתבר שפוסלן לעבודה (וכן לכניסה למקדש, כנ"ל).

גם בענין הס"ת שבעזרה, כבר כתבו כמה שמקומה של הס"ת בעזרה לא מקרי מקדש ובמילא לא חל ע"ז הכלל ד"אין טומאת ידים במקדש". או אולי להכניס ענין זה עם הקס"ד הנ"ל שגם תפילין וכתה"ק שבמקדש פוסלן לעבודה וכיו"ב".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון תשז):

מובן שכשנשאלת שאלה או קושיא בהתועדות וכיו"ב אין הפי' כלל וכלל שאין ע"ז מענה או תירוץ – כ"א אך ורק ואדרבה לעורר שימצאן מענה

בהנ"ל [.]

מה שאמרתי או מה שהתחלתי באמצע ענין כי התחלתו מובנת מהמשך המדובר או [.] והרושם "ממלא" המובן – אבל לא סברות מבחוח

מח

[כסלו]

מענה לא' שכתב ע"ד נסיעתו לארגנטינא ביום יו"ד כסלו ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 8):

בטח יקח עמו המאמר דאדמו"ר האמצעי, מצו"ב לצדקה שם, אזכיר עה"צ.

מט

[כסלו]

מענה לא' (שאינו שומר תומ"צ לע"ע) שביקש את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 9):

הנהגה יומית ע"פ שו"ע, אזכיר עה"צ.

[כן ביקש כ"ק אדמו"ר שליט"א את שם אמו של הנמען].

נ

[כסלו]

מענה לא' שביקש ברכה בקשר לבעיותיו הרפואיות ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 9):

יתנהג כעצת רופא ידיד, יסיח דעתו לגמרי שהרופאים (או מי שהוא אחר) רודפים וכו'. כיון שמפורש בקרא: השם שומרך השם צלך וגו'. בדיקת התפילין. אזכיר עה"צ.

נא

[כסלו]

מענה לחתן המתחתן עם בת כהן ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 10):

בקיאות בתוכן (לא מילולי) במסכת אחת (על כל פנים דהקטנות). אזכיר עה"צ.

נב

[כסלו]

מענה לר' שלום הלוי ברוכשטאט שכתב שרכבו נפרץ כמה פעמים בזמן האחרון, וציין שברכב היו חת"ת וקופת צדקה ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 10):

עזבה פתוחה? בלי אלארם? אזכיר עה"צ.

נג

[כסלו]

מענה לנשי ובנות חב"ד באה"ק על ההודעה ע"ד ההכנות ליום-העיון הארצי בנושא "אם בישראל" שיתקיים בימי החנוכה בעיר לוד ("כפר חב"ד" גליון 173):

אזכיר על הציון, שיהא הצלחה רבה.

נד

[כסלו]

מענה לר' שלום דובער לוי שכתב – בהמשך לביקורו בתערוכה הקודמת למכירה-הפומבית של חברת "c. m. & w.": "בספריה כאן ישנו כת"י הס' כנפי יונה, עם הגהות מרובות עה"ג. מצורת ההגהות נראה שהם של המחבר בעצמו. בסופו רשיון הצנזור משנת ש"ס, שהיא תקופת המחבר הרמ"ע מפאנו. במכרז יומכר כת"י נוסף של הס' כנפי יונה, גם הוא עם הגהות מרובות של המחבר עה"ג וגם הוא ברשיון הצנזור משנת ש"ס (מקוים לקבל תמורתו כ-20.000\$). לאחר העיון נראה שהמחבר הגיה את הספר כמה פעמים, ולאחר שהעתיקו הסופר מחדש הגיהו שוב המחבר. ההגהות שבכ"י הנמכר נכללו בכת"י הסופר שבספריה ובנוסח הנדפס, ואילו ההגהות של המחבר שבכה"י שבספרי לא נכנסו לנוסח הנדפס; היינו שהנדפס הוא מהדו"ק, ומהדו"ב הנמצא בספריה עדיין לא נדפס" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' עו):

עפ"ז כדאי להו"ל (בעיבוד המתאים) במשך הזמן.

נה

[כסלו]

מענה לר' שמואל הלוי הורביץ בקשר לקיצור הלכות חנוכה שמו"ל (ריש סי' ש"ב המועדים):

להוציא לאור,

ויהי רצון שיהי' בהצלחה.

נו

[כסלו]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להשליח ר' שמואל קפלן על דו"ח פעילות (מהעסקה, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי' בהם)]:

נת' ות"ח ודבר בעיתו בסמיכות ליו"ד כסלו, גאולת אדמו"ר האמצעי

אזעה"צ

נז

[ט"ז כסלו]

מענה למרת שרה ברכה ראסקין על איחולי ליום הבהיר י"ד כסלו (תשורה ראסקין כ"ט ניסן תשנ"ט):

כל המברך מתברך.

נח

[ח"י כסלו]

מענה להשליח ר' משה הרסון על דו"ח (סי' "והאר עינינו בתורתך" ע' רפט):

נת' ות"ח ודבר בעתו [ערב י"ט כסלו]

נט

[לאחר י"ט כסלו]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת י"ט כסלו :

"בשיחת י"ט כסלו ש.ז. הובא שיש אומרים שספר התניא הוא הספר הראשון שנדפס ע"י רבינו הזקן, ויש אומרים שה' ברכות הנהנין נדפסו לפני".

המקור היחידי שמצאנו (לע"ע) לזה הוא מכתב כ"ק אדמו"ר מהרי"צ (נדפס בספר אגרות קודש שלו כרך יי ע' קיז) – "תנ"ה . . בשנה זו נתמלאו מאה שנה להדפסת ספר הראשון של הוד כ"ק רבינו הזקן ברכות הנהנין, והוא הקדמה לספר התניא שנדפס בשנת תקנ"ו". דלפי זה מובן, אשר לדעת האומרים שלוח ברכות הנהנין נדפס לראשונה בשנת תק"ס (כנסמן בהערה שם. ובארוכה בספר תורת חב"ד ב לר"י מונדשיין שי), נמצא שספר התניא שנדפס לכו"ע בשנת תקנ"ו-תקנ"ז, הוא הספר הראשון שהדפיס אדה"ז.

אבל לכאורה גם לפי זה עצ"ע (וכמ"ש בהערה באגרות שם) שהרי הלכות ת"ת נדפסו בשנת תקנ"ד.

ואי משום שבה' ת"ת לא נזכר שמו של אדה"ז, הרי גם בדפוס הראשון של התניא ג"כ לא נזכר שמו, וכן לכאורה לא בה' ברה"י (כמ"ש הר"י מונדשיין שם במבוא ע' סד).

ולכאורה דוחק לומר, שה' ת"ת הם ג"כ כמו "לוח ברכה"י", שאינם אלא לוח ולא ספר ערוך לכל ישראל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

מחק את הקטע: "ולכאורה דוחק לומר, שה' ת"ת הם ג"כ כמו "לוח ברכה"י", שאינם אלא לוח ולא ספר ערוך לכל ישראל"; מחק את התיבות "הר"י מונדשיין שם ב"; העביר את התיבות "וכן . . ע' סד)" שיהי' לאחרי התיבות "שבה' ת"ת לא נזכר שמו של אדה"ז"; וכתב :

[שבה' ת"ת לא נזכר שמו של אדה"ז וכן לכאורה לא בה' ברה"י (כמ"ש) ב]מבוא ע' סד), הרי גם בדפוס ראשון של התניא לא נזכר שמו]

אבל אינו דומה כלל וכלל – כי כו"כ שנים לפני ההדפסה נתפרסם בקונטרסים ובידיעת שם המחבר (כמובן גם מהקדמת המלקט)

כדרכם תפסו "האותיות" ולא הענין אף שפשוט החילוק כנ"ל

יעירו עדכ"ז בהערה (לבד הנמחק)

ס

[ועש"ק וישב, כ"ף כסלו]

מענה להרב מיכאל ברום ראש ישיבת "שילה" (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ תצוה תשע"ז):

[1] במכתבו כתב: "אמש היתה לי זכות אדירה להשתתף, לראשונה בחיי, בהתוועדות. בעקבות אמש חשבתי שכדאי שנלמד תניא בצורה מסודרת בישיבה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "שכדאי שנלמד תניא בצורה מסודרת בישיבה", וכתב:

ויה"ר שיקויים גם בזה – כהמועתק בשער התניא: קרוב אליך גו' לעשותו. (1)

[2] במכתבו כתב: "בשבת זו אהיה בעז"ה אורח של הישיבה אוניברסיטי, ברצוני לשאול את האדמו"ר שליט"א האם יש ענין מיוחד להדגיש להם בשבת זו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

עפמחז"ל – כפי שענינו רואות. (2)

[3] במכתבו שאל – בהמבואר בהתוועדות י"ט כסלו אשר כוונת נתינת יעקב ליוסף "כתונת פסים" הייתה בכדי לעורר אצל שאר בניו את הענין ד"קנאת סופרים תרבה חכמה": "לגבי אתמול ברצוני לשאול אם הענין של כתונת פסים היה בשביל "קנאת סופרים", מדוע משמע מהגמ' שיעקב חטא בזה, כי הגמ' שואלת איך יוסף חזר על אותה טעות ביחס לבנימין (מגילה)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

על התיבות "היה בשביל "קנאת סופרים", כתב:

יתרה מזה בר' בחיי עה"פ – שע"י הכתונת פסים מסר ליוסף שם בן כ"ב אותיות כו' עיי"ש. והבחיי מביא זה בהמשך למחז"ל הנ"ל [שיעקב חטא בזה] ואחד הביאורים שענשו על שלא הבטיח שלא יטעו בכוונתו, ובמילא גרם לקנאה כפשוטה וכו'. (3)

על הציון למסכת מגילה, כתב:

וראה בחדא"ג שם נוסף על המפורש בשם שכשיש טעם על השינוי – אין מקום לשנאה (4)

[4] במכתבו כתב שאחת הסיבות לשהותו בארצה"ב "היא ממונית, לצורך פרוייקט הבניה שלנו", ו"ברצוני לבקש ברכה בענין זה ובאופן כללי להצלחה הרוחנית של ישיבתנו הקדושה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזכיר עה"צ לכהנ"ל. (5)

מצו"ב: 1) השתתפות בהחזקת הישיבה מ"ם דולר

2) לצדקה באה"ק תק שקל

סא

[לאחר ש"פ מקץ, כ"ח כסלו, ד' דחנוכה]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בשיחת ש"פ מקץ:

"נתבאר בשיחת שבת חנוכה הקשר של ההלכות ברמב"ם שלומדים בימי חנוכה לתוכן הענין דחנוכה, דההלכות ברמב"ם עוסקות בעניני טומאה (טומאת כלים של שמן ופך שמן (הל' כלים פי"ח ה"ז. פי"ט ה"ז) וטומאת משקין (כולל שמן) לטמא כלים (סוף הל' כלים)) והלכות מקוואות; וזה הי' גם ענין חנוכה, שטמאן כל השמנים שבהיכל, ואח"כ מצאו פך אחד טהור, והדליקו הנרות ע"י טבילה במקוה של מדליק הנרות.

לכאורה: בהפוסקים ששקו"ט בזה (ב"י ובי"ח לסי' עת"ר. וש"נ. ועוד) מובא הדעה שאז היו כל ישראל טמאי מתים וצריכים שבעה ימים כדי ליטוה, ושם מחפשים כמה עצות איך הדליק הכהן את המנורה. וא"כ ממה נפשך: לפי השיטות שכולם היו טמאי מתים (והדליקו ע"י פשוטי כלי עץ וכיו"ב) לא הי' ענין של טבילה במקוה (בשביל ההדלקה דהשמן שבפך), ואי נימא כדעת האומרים (ר"ן שבת כא, ב. הובא שם) שלא כולם נטמאו (והטעם שלא הי' להם שמן עד לאחר שמונה ימים הוא כי מקום השמן הטהור הי' מרחק ד' ימים משם), א"כ גם אז לא היו צריכים לכאורה טבילה במקוה בשביל הדלקת המנורה.

ואפשר הכוונה, לפי הדעה שכולם היו טמאים, וא"כ בסוף טומאתם בטח טבלו במקוה (וכמ"ש הרמב"ם פ"א מהל' מקוואות ה"ב). אבל לפי זה הקשר דהל' מקוואות אינו לנס דפך השמן, אלא להטבילה לאחר ח' ימי החנוכה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה לוי' ח"י אלול תשס"א):

ועוד כמה שיטות בזה – מתחיל מפרש"י – שלא הזכיר כל שקו"ט הנ"ל
כלל

אף שלימד הסוגיא וביארה (ולשיטתם – חיסר העיקר!!)

הסדר דלדייק בפרטי פרטים ולהסיח דעת לגמרי מנקודה הפנימית
והעקרית – כנראה שללה כל גישה אחרת! ואפילו אינה עולה בתור
קס"ד!

אין הזמ"ג ואינו מעניני לשנות שיטת לימודם, ובפרט שלא הצלחתי
בזה כלל ע"ע.

ולאידיך – פשוט הוא בלעדי – בלימוד ישר

ועכ"פ בקיצור בנדו"ד – פשוט בנגלה במוסר בחסידות בדרוש וכו' (ע"פ
הש"ס, משא"כ ביד) שנקודת חנוכה (כיבוש היונים ונצחונם) שהם
טמאו הכל (אפילו שמנים שבהיכל) והחשמונאים טהרו הכל (היינו –
הל' שברמב"ם הנ"ל), ובאופן שאין בטלים לעולם (הכיבוש והנצחון).

אח"כ נתוסף עוד ביאור שגם בפרטי פרטים יש למצוא שייכות.

לומדים גפ"ת כדרוש – ורק אח"כ נכנסים ומוסיפים בכל שקו"ט הנ"ל
(דורות – לאחרי פרש"י ותוס')

סב

[לאחר ש"פ מקץ, כ"ח כסלו, ד' דחנוכה]

מענה להמזכיר ריל"ג על שאלתו בשיחת ש"פ מקץ :

"בהתועדות שמה"ח טבת שבת חנוכה ש.ז. נאמר בקשר להדלקת נרות
חנוכה ערב שבת, שהיתה אפשרות לא להדליק אז, מכיון שזמן הדלקת
נרות חנוכה הוא משתשקע החמה ואז בערב שבת אסור להדליק, ע"ד
שתקנו בנוגע לדי' מינים, וכיו"ב. ב) זה שמצינו שגם בימי החול מותר
להדליק מפלג המנחה – הביאור בזה מכיון שראוי להדליק משתשקע
החמה מותר להדליק לפני זה ג"כ, משא"כ בערב שבת.

להעיר מחידושי הר"ן והרשב"א למס' שבת (כא, ב) : מצותה משתשקע
החמה. לאו למימרא שלא יהי' רשאי להדליק קודם זמן זה דשבת יוכיח
שצריך להדליק קודם שקיעת החמה. . אלא עיקר מצותה קאמר ואם
רצה להקדים מקדים אבל מדברי בעל הלכות ז"ל נראה דדוקא נקט
משתשקע החמה ובערב שבת נמי מדליק אחר שקיעה וכו'. ובשלטי
גבורים שם : רוב הפוסקים הסכימו שיכול הוא להדליק נר חנוכה קודם

שקיעת החמה דלא נאמר זמנה עם שקיעת החמה אלא למצוה ולא לעכוב.

הרמב"ם הל' חנוכה פ"ד ה"ה כותב לא מקדימין ולא מאחרין משקיעת החמה, אבל אינו כותב איך צ"ל בערב שבת.

עכ"פ מהר"ן, הרשב"א והשלטי גבורים הנ"ל – שמלכתחילה התיירו להדליק קודם השקיעה, ועוד, הלימוד לזה הוא מערב שבת, היינו שמכיון שמצינו שבערב שבת מדליקין קודם השקיעה אנו יודעים שכן הוא גם בימי החול.

ועוד, לדעת בעל ההלכות – גם בערב שבת מדליקין אחר השקיעה.

ב) בהתועדות הנ"ל נאמר אשר המנהג שנתקבל לעשות כמהדרין מן המהדרין לא מצינו בשי"ס בגאונים בראשונים עד הרמ"א.

הרמב"ם בהל' חנוכה כותב שמנהג פשוט בכל ספרד הוא כמהדרין מן המהדרין, ובמגיד משנה שם שכן הוא מנהגינו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה גראנער כ"ג סיון תשע"ו):

[1] על מה שכתב (מדברי הר"ן והרשב"א): "מדברי בעל הלכות ז"ל נראה דדוקא נקט משתשקע החמה ובערב שבת נמי מדליק אחר שקיעה וכו" – סימן קו תחת התיבות "אבל מדברי בעל הלכות ז"ל נראה דדוקא נקט משתשקע החמה".

[2] על מה שכתב: "עכ"פ מהר"ן, הרשב"א והשלטי גבורים הנ"ל – שמלכתחילה התיירו להדליק קודם השקיעה, ועוד, הלימוד לזה הוא מערב שבת, היינו שמכיון שמצינו שבערב שבת מדליקין קודם השקיעה אנו יודעים שכן הוא גם בימי החול", כתב:

ה"ז הקושיא למה [שבערב שבת מדליקין קודם] דלא כבחה"ס (שהוא מה"ת) (2) כאן י"ל דמלכתחילה לא תיקנו אז (ע"ד מגלה בשבת) (ג) שרגא בטיהרא מאי אהני ועוד ועיקר (4) בפשטות זהו הטעם ששינו התקנה מעיקרא במקור הנס דוקא לפני שקה"ח בנ"ח [דוקא] משתשקע (- כ"ז נזכר בהתועדות)

[3] על מה שכתב: "הרמב"ם בהל' חנוכה כותב שמנהג פשוט בכל ספרד הוא כמהדרין מן המהדרין, ובמגיד משנה שם שכן הוא מנהגינו" – סימן שני קווים תחת תיבת "ספרד", וכתב:

– **ולא הועתק בשו"ע כ"א ההיפך**

לציין זה בהערה

סג

[בדר"ח טבת, ז' דחנוכה]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ מקץ תשע"ח. ליקוט כתי"ק חנוכה ע' 16):

[1] במכתבו כתב:

"הנני למסור מחאה ע"ס מאה דולר ע"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א ממרת. השתתפה בהכינוס לכבוד חנוכה של כוללי לוי יצחק (סדרתי בוס ונסעו קרוב לארבעים איש כ"י). היא אשה הכי חשובה בהקהילה. עוסקת בלב ונפש לטובת בהכני"ס ויהודי השכונה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

קבלה

מבינה אידיית? (1)

[2] במכתבו כתב:

"במנהגי חנוכה שבסוף קוני מאמר ד"ה ברוך שעשה נסים מכ"ק אדמו"ר הצ"צ (ובספר המנהגים), כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א: "בערב שבת הסדר הוא: מנחה, נר חנוכה, נר שבת".

ובהערה 26 כתב: "מנחה ואח"כ נ"ח כמו שתמיד קדם להדלקת המנורה (שע"ת ופרמ"ג סתרע"ט). ועוד שלא יהי תרתי דסתרי כו".

לכאוי צ"ל: מנחה . . להדלקת המנורה (שע"ת סתרע"ט). ועוד . . דסתרי כוי (פרמ"ג א"א סתרע"א סק"י).

ומטעם דלכאוי בשע"ת סתרע"ט איתא רק הטעם הראשון, וטעם זה לא נמצא בפרמ"ג שם. וטעם הבי נמצא רק בפרמ"ג סתרע"א".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "לכאוי", והעביר התיבות "שע"ת סתרע"ט" שיהיו לפני התיבות "פרמ"ג כוי", וכתב:

[צ"ל:] **המ"מ – בסוף ההערה ובתוס' "ועוד"**. [מנחה . . להדלקת המנורה. ועוד . . דסתרי כוי (שע"ת סתרע"ט. פרמ"ג א"א סתרע"א סק"י)]

[3] במכתבו כתב:

"בנוגע להמנורה שבביהמדי"ר של כ"ק אדמו"ר שליט"א הנעשה ע"ד מנורת ביהמ"ק בנוגע להקנים, גביעים, כפתורים וכו'.

ראיתי שהדליקו בו נרות של כעין חלב. ולכאוי מדוע לא נעשה ג"כ עם בזיכי שמן, ולהדליק בשמן זית (או לכה"פ בנרות שעוה)". וציין לכמה ספרים הדנים בזה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתב "ראיתי כו", וכתב:

כמדומה כן הוא ב(רוב) ביהכנ"ס וכנראה הטעם משום: (1) טרחא דציבורא (2) לשלול דליקה, להבטיח נקיין ביהכ"נ וכיו"ב (3)

על מה שכתב "ולכאוי מדוע כו", כתב:

עדיפי הול"ל בנש"ק וראה (3) (4)

[4] במכתבו כתב:

"ובפרט דבמנהגי חנוכה כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א: "מדליקים בשמן זית, וה"שמש" – נר של שעוה". ובהערות כתב על"ז: "בפשטות י"ל הטעם עפמש"כ. . דנר של שעוה שני לשמן זית. . ועייגי"כ קהלת יעקב ערך שעוה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

שהוא ע"י א' ראש הבית ולא ע"י כל אשה ובת קטנה

סד

[גי טבת]

מענה להמזכיר רח"ק שכתב: "התחילו כבר להדפיס הספר קב נקי. מצו"ב מכתבי מחבר הנ"ל שנדפסו לאחרונה ביגדיל תורה. הנכון להדפיסם כהוספה להקב נקי?" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' עג-ד):

טוב יותר לזרז (הררשד"ב שי' לוי) שיו"ל את ספרו (*) ולצרף כהנ"ל וגם הציונים שעוה"ג דספרים שהיו ברשותו (הנמצאים בספרי').

ובהמו"ל דקב נקי – יציינו שנדפס כו'.

סה

[תחלת טבת]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – לר' יונה אבצן מנהל "ועד שיחות באנגלית" (מהעתקת המזכיר, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שמואל שי' אבצן וזכות הרבים תלוי בו)]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו

בסמיכות לחנוכה וכו'

אזכיר עה"צ

סו

[ז' טבת]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית שכתבו: "מצו"ב ההזמנה להמלוה מלכה השנתית של צאגו"ח שתתקיים אי"ה במוצש"ק פי וארא הבעלי"ט, והננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שתהי' בהצלחה רבה וכו' ובאופן לכתחילה אריבער"י ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 10. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דודי"):

אזכיר עה"צ [שתהי' בהצלחה רבה וכו' ובאופן לכתחילה אריבער]

סז

[ח' טבת]

מענה לר' איסר זלמן ווייסברג על מכתבו בקשר להצעה להו"ל מהדורא מיוחדת של ספר הרמב"ם, עם פירוש קצר (מעין "משניות קהתי"), בצירוף מראי-מקומות, ציונים ושינויי-נוסחאות – בכדי להקל על משתתפי תקנת לימוד הרמב"ם (סי' "היכל מנחם" ח"ג ע' פה. תשורה ינובסקי כ"ז ניסן תשנ"ז):

אבל תנאי בראש – שיעמוד בראש כהנ"ל מומחה בהנ"ל ובעל מרץ ועקשן, ושלא יתרשם מהמנגדים לדבר טוב ובפרט טוב רב ביותר, ושיהי' זמנו פנוי אך לזה במשך תקופה הראשונה עכ"פ ולע"ע לא מצאתיו (ולכן לא עניתיו ע"ע).

ההצעה ש[.]. יתעסק בזה בהתיעצות עם המומחים.

סח

[ט' טבת]

מענה לר' איסר זלמן ווייסברג שכתב – בהמשך להמענה שקיבל – שרוצה להתעסק בעצמו בעריכת המהדורא החדשה של ספר הרמב"ם, ולראות כיצד ילך הדבר (תשורה ינובסקי כ"ז ניסן תשנ"ז):

כפשוט – ענין הכי אחראי כהנ"ל צ"ל ע"י מומחה (ע"פ שו"ע לכה"פ ג' ענינים) ואינו ענין להתלמד ולהבחן עי"ז! המוכשר ככל הדרוש וכו' וכו' ענינים)

סט

[לאחר עשירי בטבת]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת עשירי בטבת:

"במה שנתבאר בענין התענית – (א) המעלה דעינוי הגוף הגשמי, (ב) הפיכת העינוי לרצון ותענוג –

הנה שני ענינים אלו איתא בכ"מ בנוגע ליו"כ, שעינוי הגוף דיו"כ מגיע למעלה מתשובה (המשך תערי"ב פס"ב). וגם דמה שיו"כ אסור באכו"ש שייך למה שיו"כ הוא תענוג עצמי הבלתי מורגש (המשך תרס"ו ע' תקמב. ועד"ז בלקו"ת שה"ש יד, ב ענין "להחיותם ברעב").

ועפ"ז: האם י"ל ששני ענינים הנ"ל שנתבארו בהשיחה, הם בעשירי בטבת יותר מבשאר הצומות, מצד הענין ד"בעצם היום הזה". האם כן?

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה גרינברג כ"ו שבט תשע"ד):

[1] על הציון להמשך תערי"ב והמשך תרס"ו, כתב:

ועד"ז גם לא בהמשך תערי"ב – כ"א בנגלה, בפס"ד בשו"ע (בתענית חלום בשבת שו"ע אדה"ז) – והובא גם בחסידות – והכרח ההסברה בת"ח הוא גם בנוגע לתענית וכו' בשבת – דהרצון מהפכו לעונג (וי"ל: תענית סתם בשבת – ה"ז רצון אסור (והיפך דרצונו הפנימי), ת"ח – התירה תורה (ומ"מ מיתי תענית כי החלום תלוי בהרהורי לבו) אבל ראה באדה"ז רפט סוס"ז) ביוהכ"פ – ה"ז רצונו בשלימות. ומטעם זה ה"ז גם ביי"ט)

[2] על מה שכתבו: "ועפ"ז: האם י"ל ששני ענינים הנ"ל שנתבארו בהשיחה, הם בעשירי בטבת יותר מבשאר הצומות" – מחק תיבת "האם", וכתב:

בדא"פ [י"ל כו']

[3] על גליון המכתב, הוסיף הערה לרשימת השיחה:

לא אמרתי בפי' – ולכן יוסיפו בחצע"ג או בהערה במקום המתאים: ד(הל') אבידה שייך ל(הל') גניבה ולא ל(הל') גזילה – שהרי ברשות (ויותר מזה ע"פ הציווי) באה לידו

ע

[לאחר עשירי בטבת]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על מכתבם – בהמשך להמענה שקיבלו על שאלתם בשיחת עשירי בטבת:

"מצו"ב המשך השיחה דעשרה בטבת.

בנוגע למ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א להוסיף במקום המתאים: "ד(הל') אבידה שייך ל(הל') גניבה ולא ל(הל') גזילה – שהרי ברשות (ויותר מזה: ע"פ הציווי) באה לידו".

(א) האם מקומה של הוספה זו בקושיא על הרמב"ם מדוע צירף אבידה לגזילה (בהתחלת סט"ז)?

(ב) בתוכן הענין – לא תפסנו: אי משום שאבידה ברשות (ויותר מזה – ע"פ הציווי) באה לידו, אינה שייכת גם לא ל(הל') גניבה (כבשו"ע אדה"ז – הל' מציאה ופקדון בפ"ע)?

(ג) לכאורה, השייכות דאבידה לגזילה היא – מפני ש"לקח את האבידה ולא השיבה, ביטל מצות עשה ועבר על שני לאוין, על לא תוכל להתעלם ועל לא תגזול" (רמב"ם הל' גזילה ואבידה פי"א ה"ב. שו"ע אדה"ז ריש הל' מציאה ופקדון)?

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה גרינברג כ"ו שבט תשע"ד):

[1] על מה שכתבו: "האם מקומה של הוספה זו בקושיא על הרמב"ם מדוע צירף אבידה לגזילה (בהתחלת סט"ז)?" – מחק תיבת "האם", וכתב:

מהו הספק?

[2] על מה שכתבו: "בתוכן הענין – לא תפסנו: אי משום שאבידה ברשות (ויותר מזה – ע"פ הציווי) באה לידו, אינה שייכת גם לא ל(הל') גניבה (כבשו"ע אדה"ז – הל' מציאה ופקדון בפ"ע)?", כתב:

[אינה שייכת גם לא ל(הל') גניבה (כבשו"ע) הב"י (ודא[אדה"ז]) – הל' מציאה] [ו[פקדון]] [בפ"ע]

[3] על מה שכתבו: "לכאורה, השייכות דאבידה לגזילה היא – מפני ש"לקח את האבידה ולא השיבה, ביטל מצות עשה ועבר על שני לאוין, על לא תוכל להתעלם ועל לא תגזול" (רמב"ם הל' גזילה ואבידה פי"א ה"ב. שו"ע אדה"ז ריש הל' מציאה ופקדון)?", כתב:

זה שכתוב דבר המוקשה בעוד מקום(–מות) אינו מתרץ הקושיא, כ"א מוסף הקושיא בעוד מקום

(וגם גניבה ה"ה במ"ע דוהשיב)

עא

[טבת]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית בקשר לעלון "Wellsprings" דטבת-שבת ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 11. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דודי"); (2) לכמה מוסדות על דו"ח מפעולותיהם ("בית חיינו" שם)]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בסמיכות לכ"ד טבת –

הילולא דאדה"ז

אזכיר עה"צ

עב

[טבת]

מענה לאי התמימים על ההודעה ע"ד הולדת שלישי לאחותו ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 11):

כן יבשר טוב תמיד כל הימים.

עג

[טבת]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי על דו"ח מכינוס "תפארת זקנים לוי יצחק" שנערך אור לנר ג' דחנוכה ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 12):

ות"ח על הבשו"ט ויה"ר שתהא פעולה נמשכת וכו' אזכיר עה"צ.

עד

[טבת]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית בקשר לה"פגישה" שעורכים, בצירוף ההזמנה ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 12):

אזכיר עה"צ להצלחה וכו'.

עה

[טבת]

מענה למנהל מוסדות יום באשדוד אה"ק שאת ההכנסות מכניס להחזקת כוללים ומבצעים, וביקש ברכה לזחוי"ק ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 12):

אזכיר עה"צ להנ"ל ושזכות פעולותיהם הטובות בהפצת היהדות וכו' תעמוד להם בכל המצטרך.

עו

[טבת]

מענה להנהלת ישיבה גדולה חב"ד לונדון על ההודעה ע"ד לימוד כרכי לקוטי שיחות בעל-פה ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 12):

ת"ח על הבשו"ט [. .] מעולם לא שמעתי שיחזרו שיחות בע"פ, אזכיר עה"צ.

עז

[טבת]

מענה לצעירי אגודת חב"ד סניף עכו אה"ק בקשר להתועדות וכינוס
אני"ש דצפון אה"ק שיתקיים אור לכ"ד טבת ("כפר חב"ד" גליון 174):

יה"ר שיהא בהצלחה אזכיר עה"צ.

עח

[ט"ז טבת]

מענה למערכת עיתון "משיח טיימס" היו"ל ע"י "צבאות השם" שהכניסו
את שער העיתון דחודש שבט – שעליו ציור בו נראים ילדים נוטעים
"אילנות של מצות" לרגל ט"ו בשבט. על האילנות צוירו שמות כו"כ
מהמבצעים, ובנוסף לכך נוספה המצוה "מדבר שקר תרחק", והושמטה
מבצע טהרת המשפחה (תשורה התועדות חסידים מוצש"ק צו תשנ"ז):

חלק מהמבצעים הוכפל בשעה אשר חלק מהמבצעים הושמט!

עט

[ט"ז טבת]

מענה למרת עליזה באטלער בקשר לנסיעתה ביום זה חזרה ליוהניסבורג
דרום אפריקא (תשורה באטלער ו' תשרי תשע"ח):

בוטלער

לצדקה שם

אזכיר עה"צ

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 3 דולר].

פ

[ועש"ק שמות, ח"י טבת]

מענה לר' יונה אבצן בקשר ל"מלוה מלכה" לכבוד סיום ספר נשים
ברמב"ם פרק אחד ליום הנלמד בשיעורי טלפון ("בית חיינו" תשמ"ה
גליון 11. והעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' אבצן):

אזכיר עה"צ שיהא בשטומו"צ בכל

פא

[כ"ב טבת]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי שכתב: "מצוי"ב המודעה על סיום סי' נזיקין להרמב"ם, להשיעור שמתקיים בהחדר של ה"כולל תפארת זקנים לוי יצחק" ד-770, שיתקיים בעזה"ת היום בערב" ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 12. קובץ ועד חיילי בית דוד חג הסוכות תשע"ז):

[1] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ שיה"ר שיהא בהצלחה רבה

[2] כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "היום בערב", וכתב:

ערב כ"ד טבת כו'

פב

[כ"ז טבת]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית על דו"ח מה"מלוה מלכה" השנתית שלהם שהתקיימה במוצש"ק וארא, תוכן הנאומים ורשימת המשתתפים בממונם. למכתבם צירפו את ספר התניא שהדפיסו בבנין בית המחוקקים באלבאני ניו יארק, וכתבו שלמדו בהספר בעת ה"מלוה מלכה" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם. "בית חיינו" תשמ"ה גליון 12):

התניא נת' ות"ח**נת' ות"ח על הבשו"ט כן יבש"ט תכה"י אזכיר עה"צ**

פג

[כ"ח טבת]

מענה לא' מעובדי אחד המוסדות בקשר לנסיעתו יחד עם זוגתו לאה"ק בקשר לעניני המוסד (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

כנראה הוצאות הנסיעות היו מקופת המוסד (ציבור) – ובכהנ"ל אין אף תיבה אחת מה עשו בעניני המוסד – שבאה"ק? ההי' הכרח ששנים יסעו? ההי' אפשרי לסדר כ"ז ע"י מכתבים? וכו'. ובטח יכתוב עדכ"ז בפרטיות המתאימה.

פד

[תחלת שבט]

מענה לר' אפרים וואלף בקשר להצעת הרב אברהם מרדכי הרשברג להדפיס את ספר התניא בירדן, לאור השיפור ביחס הממשלה דשם ליהודים (סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 281):

הנשתנה הענין (המצב) ואין הדפסת התניא דהנ"ל מעשית.

פה

[תחלת שבט]

מענה למארגני התועדות לביל ש"פ בשלח מוצאי יום הבהיר יו"ד שבט ("בית חינו" תשמ"ה גליון 13):

אזכיר עה"צ שיהי' בהצלחה וכו'.

פו

[ז' שבט]

מענה לא' מעסקני חב"ד באה"ק (מהעתקה):

לפני כו"כ שנים כתבתי בארוכה לפ"ע במצב דחב"ד דאה"ק ושלכן מוכרח להוסיף כוחות חדשים, שיכניסו לחב"ד קצת עכ"פ יזמה ומרץ וכו'. מה שנעשה מאז: (1) באופן "מתאים" האט מען ארויסגעווארפען הרש"מ שי' והשייכים אליו. (2) אבדו (כמעט בידים) כו"כ מיליוני \$ 3) מפתים את עצמם שלא נודע בחוץ מהנעשה בה. [דחב"ד וממילא ממשיכים בזה, ובהוספה בהעדר העשי', חוסר אחריות וכו' וכו']

דוגמא לחוסר אחריות מבהילה (אפילו ב"עסקנות" חב"ד באה"ק דע"ע) ס' המצו"ב המיועד להגדיל כבוד חב"ד בחוגים שמחוצה לה, ולהפיץ תורת רבוה"ק:

(א) ועיקר – אין כאן המ"מ דמקור החידושים

(ב) הרוצה להזמין הס' – אין כל כתובת כלל ועוד ועוד. מהנ"ל נראה: (1) מומחיות העורכים שי' (2) רגש האחרייות דכל אלה שבחרו בהם (2) שימת "לב" דהנהלת חב"ד באה"ק שי' להנעשה בחב"ד ואפי' בחלקה שנועד "לחוץ" בנוגע לכבוד (או הפכו) דחב"ד ישירות.

אינו מזכיר הבלט שאין "ב"ה" וכיו"ב בכל הספר צוליב וואס סתם אזוי
(להכעיס)

בנוגע להספר המדבר בחילול שם חב"ד ובפרהסיא דאמת בכדי שימצאו
תירוץ "נפלא". המענה יקראנה עוה"פ ויראה מפורש שלא ילמד רמזים
וכו'. שעסקנות אה"ק היא באחריותם.

עוד שלשים וחמש שנים עושה בעסקנות ניט אפ געלערנט א קאפ קען
מען ניט ארוף שטעלן.

פז

[ועש"ק בשלח, יום הבהיר יו"ד שבט]

"צעטל" בכת"ק בו ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפרש"י שיתבאר
בעת ההתועדות דש"פ בשלח י"א שבט (מצילום כתי"ק – ס' "מבית
המלכות" ח"א ע' 57):

בל"ג – אלופי אדום א"מ – היפך הפשט (פחד) אנינות! ולמה לא שאר
האומות ועוד

פח

[ועש"ק בשלח, יום הבהיר יו"ד שבט]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי שהכניס את קובץ "שאלות
פירושים וביאורים" חוברת ה שהו"ל (ריש קובץ "שאלות פירושים
וביאורים" ח"ו):

נת' ות"ח. אזכיר עה"צ.

פט

[י"ג שבט]

מענה למארגני התועדות בליל ש"פ בשלח מוצאי יום הבהיר יו"ד שבט
("בית חיינו" תשמ"ה גליון 13):

הבפועל ממש?

צ

[לאחר ט"ו בשבט]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת ט"ו בשבט :

"בשיחת ט"ו בשבט, בהדרן על מסכת ב"ב, הובאו דברי הזהר (בלק קצח, א) אודות סדרן של ג' הבבות בהתאם לפסוק "על כל דבר פשע גוי", ונתבאר, ש"על כל דבר פשע" קאי על ב"ק (ארבעה אבות נזיקין), "על שלמה" קאי על ב"מ (שנים אוחזין בטלית), ו"עד האלקים יבוא דבר שניהם" קאי על ב"ב (השותפין).

בזהר שלפנינו: "על כל אבדה דא בבא תליתאה", ובנצו"א הקשה דכל דיני אבידה בבבא מציעא, ובנצו"ז הביא שהגר"א (בביאורו לתקו"ז עשיראה (קמז סע"א)) כתב להג"י "תניינא טלית דאשתכח ורזא דאבידה . . עד האלקים יבוא דבר שניהם הוא השותפין".

אבל בלקוטי לוי"צ (לזח"ג ע' תא) הגירסא היא "על כל אבדה דא בבא תליתאה", ומבאר: "פירש כל אבידה על שותפין, והיינו כל הוא יסוד הנק' כל, והוא דכורא, אבדה הוא מל' נוקבא, כי אשה נקראת אבדה כדאיתא בריש מס' קידושין, וכל אבדה הוא חיבור זו"ן, והיינו שותפין, כי חיבור איש ואשה נק' שותפות, כמא' שלשה שותפין באדם אביו ואמו כו' (והיינו ג"כ מה שאמר לעיל תליתאה שותפין ורזא דאבידה, רזא יסוד . . אבדה מל'"). ובהמשך הענין: "ועתה מסולק קושיית א"מ שבנצו"ז אורות אות א"י".

ועפ"ז אין צורך, לכאורה, להג"י כהגר"א שבבא תליתאה (השותפין) נרמזת בסיום הכתוב, "עד האלקים יבוא דבר שניהם", אלא יכולים שפיר לומר כהגירסא שלפנינו, שהשותפין (ב"ב) מרומז ב"על כל אבדה", האם נכון?."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה סקורדר י"ב מנ"א תשס"א):

בכיון לא הזכרתי כלל עדמש"כ [בזהר שלפנינו: "על כל אבדה דא בבא תליתאה"]

כדי שלא להכנס לכ"ז

צא

[שבט]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב: "מצו"ב העתק מאמר, בענין הכתבים, שבדעתי לשלוח על מנת לפרסם ב"כפר חב"ד" (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' ק):

כדאי להוסיף (במקום המתאים, אבל בהדגשה) השייך לנדו"ז ממכ' כ"ק אדנ"ע (שבקופיר) [איני יודע אם העתיקם באגה"ק שהו"ל

צב

[שבט]

מענה לא' שכתב ששינה את נוסח התפלה שלו לנוסח חב"ד ("בית חיינו" תשמ"ה גליון 13):

ת"ח על הבשו"ט ואזכיר עה"צ שיהי' כל הנ"ל בהצלחה.

צג

[שבט]

מענה למערכת ספר "מראי מקומות לספר משנה תורה להרמב"ם" שע"י כולל אברכים שע"י מזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה עמאר ט"ו סיון תשנ"ח. תשורה אופן יו"ד אלול תשס"ה):

על מה שכתבו: "קבלנו הרבה", כתב:

(1 כמה?)

על מה שכתבו: "לפ"ע מיחידים של ישיבות", כתב:

(2 אין אף אחת מקאנאדא (שמזכירים) ואפילו לא הר"י שי' שלהם הרב פעקארסקי שי'.

על מה שכתבו: "שמות האנשים שפנינו אליהם", כתב:

(3 האומנם אין יודעים שבקובצים דכאן נתפרסמו שמות כו"כ שפרסמו כו"כ מ"מ ואין מזכירים אף אחד.

על מה שכתבו: "רשימה של איזה מקומות", כתב:

(4 כמה הם?)

על מה שכתבו: "קטעים של מ"מ . . קטע", כתב:

5) היינו בנוגע להלכה אחת.

על מה שכתבו: "דברנו", כתב:

6) שאלתי ההתייעצו.

על מה שכתבו: "הרב בראנד . . . ועד להפצת שיחות", כתב:

7) האומנם לא שאלו עכ"פ פעם א' את מי שהוא היש בעולם (עכ"פ בכללים שבנ"י) מתעסקים ברמב"ם – מלבד (2) הנ"ל.

על מה שכתבו: "פרט לאחד", כתב:

8) ל' יחיד.

על מה שכתבו: "משה פרידמאן נמצא בעת באה"ק", כתב:

9) לרגלי – ענין אחר לגמרי.

על מה שכתבו: "ונתקשר בעז"ה עוה"פ", כתב:

10) בזה כנראה כוונתם לשמחני שאדע "שהצליחה" ההתעוררות שלי.

בעלה בפ"ע, כתב:

המפתיע בהנ"ל: 1) שכנראה אין מבינים כלל "תוכן" הכללי דמערכתם (והסיבה שזהו כל (בלשונם במענה הא') "פרי עבודתנו!" 2) שאין מוזכר הרב קאפח שי' – העונה לכל שואליו וכו' וכ"ע ידעי אז ער קאכט זיך ברמב"ם (אפילו אלה שדברו עמהם) 3) עוד כו"כ ע"ד הנ"ל: ה"באור" היחידי (עפ"י טבע) לתופעה משונה וכו' כהנ"ל שעדיין לא הגיעתם כלל הידיעה וההרגשה שמדובר ע"ד: 1) ס' הרמב"ם 2) הדפסה לרבים 3) שמעתה ידונו ע"ד הכולל והמזכירות וכו'.

אין צורך במענה.

צד

[ועש"ק משפטים, כ"ד שבט]

"צעטלי" בכת"ק בו ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפרש"י שיתבאר בעת ההתעודות דש"פ משפטים (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 59):

בל"נ כג, לא: עד הנהר פרת היפך פרש"י בשלח טו טו דאדום ומואב לא עליהם הולכים וידוע מפרש"י לך דהנ"ל בכלל וכאן הוא בכלל ונחלת את הארץ דפשוטו משא"כ זח"א קע, א היינו שבע שכבשו (פרש"י פ' תבוא – ולא תירצו רש"י

צה

[לאחר ש"פ משפטים, כ"ה שבט]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת ש"פ משפטים (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון רמד):

[1] במכתבם כתבו:

"לא תפסנו:

ע"פ המבואר בהשיחה – הכתוב "ושתי את גבולך גוי עד הנהר" קאי על הכניסה לארץ מיד, ולא על גבולות ההבטחה דלעת"ל [אף שמצינו במדרשי חז"ל (מכילתא בא פ"ב. לקח טוב) דקאי על הזמן דלעת"ל], כי בפשוטו של מקרא מדובר כאן אודות הכניסה לארץ מיד . .

ועפ"ז – הקושיא עדיין במקומה עומדת בנוגע לכיבוש הארץ בפועל: מכיון שבפי משפטים נאמר "ושתי את גבולך גוי עד הנהר", כלומר, שנצטוו לכבוש כל זה מיד – מדוע לא מצינו גבולות אלו (נהר פרת וים סוף, כולל אדום עמון ומואב) בגבולות דפי מסעי, וכן בכיבוש הארץ בפועל, שלא כבשו את אדום עמון ומואב?

כלומר: בהשיחה נתבאר שבעת קרי"ס לא הי' לאדום ומואב מה לחשוש, מכיון שעדיין לא נאמר ההבטחה והציווי שבפי משפטים; אבל לאחר שלומדים את הפסוק שבפרשתנו (דקאי על הכיבוש מיד, כנ"ל) – כיצד יתאים זה עם המציאות שבפועל לא כבשו זאת מיד?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

קושיא כשיגיעו [דפי מסעי] ובנתיים נשתנה שלא יכניסם משה וכו'

[2] במכתבם כתבו:

"נוסף לזה: גם ע"פ המבואר בהשיחה שהפסוק "ושתי את גבולך גוי" קאי על הכניסה לארץ מיד – הרי בהכרח שאדום עמון ומואב אינם נכללים בפסוק זה, כי: בהתחלת הענין נאמר "והביאך אל האמורי והחתי גוי", ואינו מזכיר קני קניזי וקדמוני (אדום עמון ומואב), ובהמשך הענין מסיים "ושתי את גבולך גוי עד הנהר" (פרת), שכל זה נכלל ב"נחלת את הארץ" מיד (ולא בגבולות ההבטחה דלעת"ל). כלומר, שהגבולות שבפרשתנו כוללים רק את האומות שנתפרשו בהתחלת הענין, ולא אדום עמון ומואב (קני קניזי וקדמוני)".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "מסיים", וכתב:

ומוסיף כו"ב ענינים

[3] במכתבם כתבו :

"[וכן נראה, לכאורה, מפשוטם של כתובים ע"פ המפה – שאין כל הכרח שאדום עמון ומואב יהיו נכללים בגבולות דפרשתנו :

הגבול ד"נהר פרת" – הוא במקצוע צפונית מזרחית של ארץ ישראל, ואין זה שייך כלל בנוגע לאדום מואב ועמון, שהרי אדום היא במקצוע דרומית מזרחית של ארץ ישראל (סמוך לים סוף), וכן מואב ועמון, שהם (אמנם) לצפונה של ארץ אדום (בצד המזרחי של ארץ ישראל), אבל עדיין) רחוקים ממקצוע צפונית מזרחית של ארץ ישראל, ששם נמצא נהר פרת (שהרי בין עמון ומואב למקצוע צפונית מזרחית של ארץ ישראל מפסיקים ארץ סיחון ועוג).

והגבול ד"ים סוף", שהוא סמוך לארץ אדום – גם הוא אינו כולל את ארץ אדום בתוך הגבול, שהרי מפורש בפרש"י (דברים א, מ. ב, א) שבין ים סוף לדרומו של הר שעיר (ארץ אדום) הפסיק מדבר, וא"כ, כאשר הגבול דמקצוע דרומית מזרחית מגיע עד ים סוף – הרי ארץ אדום היא מחוץ לגבול (וכיו"ב בנוגע לעמון ומואב שהם בצפונה של ארץ אדום).

כלומר: הגבולות שבפסוק "ושתי את גבולך גוי" הם באלכסון של ארץ ישראל: "מים סוף עד ים פלשתים" – מקרן מזרחית דרומית (ים סוף) עד קרן מערבית צפונית, "וממדבר עד הנהר" – מקרן מערבית דרומית (מדבר העמים) לקרן מזרחית צפונית (נהר פרת), ואילו אדום עמון ומואב הם מחוץ לגבולות אלו].

ואם נכונים הדברים – הרי מלכתחילה אין כל סתירה בין הפסוק "ושתי את גבולך גוי עד הנהר (פרת)" דפרשתנו לדברי רש"י בפי' בשלח בנוגע לאדום ומואב ש"לא עליהם הם הולכים", מכיון שאדום עמון ומואב אינם בתחום הגבול דפרשתנו.

ובכל אופן: אם נאמר שהפסוק "ושתי את גבולך גוי" קאי (בפש"מ) על הכניסה לארץ מיד – עדיין קשה מדוע לא נזכרו הגבולות ד"ים סוף" ו"נהר פרת" בפי' מסעי?.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "והגבול ד"ים סוף" שהוא סמוך לארץ אדום", וכתב:

!!!

י"ס – בצד השני דא"י ודכל המדבר

צו

[מוצש"ק משפטים, כ"ה שבט]

מענה להשלוח ר' יוסף שמואל יהושע גערליצקי על דו"ח מפעולותיו במשך חודשים האחרונים בעירו תל-אביב (מצילום כתי"ק – ס' "מקדש מלך" ח"ב ע' 510):

(1) נת' ות"ח אזכיר עה"צ שתהא פעולה נמשכת בכל ויבש"ט ומתוך שמחה ורוממות הרוח קוממיות

(2) לצדקה ב[תל אביב]

צז

[שבט – סיון]

מענה כללי-פרטי על הדוחו"ת דתקופה זו [בין השאר : (1) [שבט] לר' צבי מאיר שטיינמעץ על דו"ח – בקשר להצטרפותו לשיעורי תורה הנלמדים ברבים, בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות ש"פ יתרו; ע"ד חזרת השיחות על ידו; וע"ד שיעורים נוספים שמוסר (תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א); (2) [ניסן] למארגני סיום הרמב"ם לדוברי צרפתית במוצש"ק שמיני (תשורה קרמר בדו"ח תמוז תשע"ד); (3) [ניסן] לה"וועדה לדוברי עברית" על דו"ח משיעורי תורה, וע"ד הוספת קווי טלפון לשיעורים (תשורה קרמר שם); (4) [אייר] להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית על דו"ח מהתהלכה לאיסט סייד מנהטן לחזרת דא"ח בש"פ תזו"מ (תשורה קרמר שם); (5) [אייר] להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית על דו"ח מפעולות הטנקיסטים בל"ג בעומר (תשורה קרמר שם); (6) [אייר] לר' יונה אבצן בקשר לסיום ספר הפלאה ברמב"ם פרק אחד ליום הנלמד בשיעורי טלפון (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שיי אבצן); (7) [סיון] לר' מנחם נחום גערליצקי על דו"ח מכינוס "כולל תפארת זקנים לוי יצחק" שהתקיים ביום ב' סיון ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 4):

נת' ות"ח והזמ"ג

בסמיכות וכו'

אזכיר עה"צ

צח

[ער"ח אדר]

מענה לאי מאנ"ש מתושבי כפר חב"ד שכתב שמשפחתו גדלה וחושב לעבור לדירה יותר גדולה מחוץ לכפר, ואילו זוגתו רוצה להמשיך לגור בכפר חרף כל הקשיים (סי' "כפר חב"ד" ח"א ע' קלז):

כרצון זוגתו תחי', עקרת הבית, אזכיר על הציון.

[וראה לקמן מענה רה].

צט

[ועש"ק תרומה, בדר"ח אדר]

מענה להנהלת "צבאות השם" בקשר לה"ניוז-לעטער" דפורים (תשורה התועדות חסידים אור לועש"ק שמיני תשנ"ה, והעתקה):

נתקבל בת"ח

ויהי רצון שתהי' פעולה נמשכת וכו'

אזכיר על הציון

ק

[ד' אדר]

מענה לר' יעקב ביטון שכתב ע"ד הסכמתו – בהמשך להצעת כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"י הרב בנימין אליהו גורודצקי – לנסוע בשליחות לעיר סרסל צרפת ("בית משיח" גליון 167):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "סרסל", וכתב:

ויהא בשטו"מ, אזכיר עה"צ.

קא

[ח' אדר]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (סי' "היכל מנחם" ח"ב ע' קפט):

אזכיר עה"צ – נת' ות"ח ת"ח על הבשו"ט

שייכות מיוחדת להרמב"ם בספרד, כמדובר גם אתמול וגם להממשלה דשם, וכדאי שיתענין וישתדל גם בזה שהממשלה דשם מארגנים דברים גדולים לכבוד הרמב"ם עם מודעות וכו', לדבר אתם שזה יהי' עם טומל ורעש.

קב

[לאחר ש"פ תצוה, ט' אדר]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א למניחים בקשר לשיחת ש"פ תצוה (מצילום כתי"ק – תשורה סקורדר י"ב מנ"א תשס"א):

כרגיל כמה פעמים נתוסף פרט בעת האמירה ובמילא בלי ביאור

ב"ש וב"ה

"היפך הסדר"

ואו שלא יעתיקוהו או בחצע"ג ובהערה

דבסוגיא שם ריב"ע וריב"ז דב"ק הויות דאבו"ר, דבר גדול מעשה מרכבה – היפך הסדר דלימוד ע"פ הרמבם

ברמב"ם וכן הוא בטושו"ע, אבל שם צ"ע דול"ל הל' פורים דבהן מתחיל ומסיים והן רוב ההל', משא"כ ברמב"ם וש"ס וכו' – והרי שינו שמות כמה הל'

מהיר

קג

[לאחר ש"פ תצוה, ט' אדר]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת ש"פ תצוה:

"נתבאר בהשיחה בענין "כדאי הלידה שתכפר על המיתה" (מגילה יג, ב ופרש"י שם), דלכאורה הרי כתיב (קהלת ז, א) "ויום המות מיום הולדו"

(כי בעת שנולד א"א לידע אם יהי צדיק או כו' ובפרט שכל הדרכים בחזקת סכנה, משא"כ ביום מותו הרי ראו כבר את עבודתו במשך כל ימי חייו), ונתבאר בזה, דבמשה שאני, כיון שכשנולד ראו כבר שנתמלא הבית כולו אורה. ומכיון שענין זה (דנתמלא הבית אורה) הי' דוקא בעת לידתו – לכן, יום לידתו דמשה הוא נעלה יותר (בענין זה) מיום הסתלקותו. ולכן כדאי הלידה שתכפר על מיתתו.

לא תפסנו: דכל הביאור שבהשיחה (הן הקושיא והן התירוץ) הוא בנוגע המעלה שביום ההסתלקות (המבואר באגה"ק סימן ז"ך ובכ"מ). שבכל הצדיקים – המעלה דיום ההסתלקות היא נעלית יותר מהמעלה דיום ההולדת (מכיון שבעת הלידה א"א לידע עדיין אם יהי צדיק), משא"כ במשה – המעלה דיום לידתו היא (בענין אחד) נעלית יותר.

אבל: הרי שמחתו של המן הרי היתה מצד החסרון שבמיתת משה (דמכיון שבחודש זה נסתלק משה מישראל לכן חשב שהוא חודש דהיפך הזכות לישראל), ופירוש "כדאי הלידה שתכפר על המיתה" הוא – דהגם שענין מיתת משה הו"ע בלתי רצוי (שלכן צריך לכפרה), מ"מ, המעלה שנתחדשה בעת לידתו היא גדולה כ"כ עד (אשר לא רק שלא נעשה בה חלישות ע"י מיתתו, אלא אדרבה, שהמעלה דלידתו היא עד כדי כך) שהיא מכפרת על הענין הבלתי רצוי שבמיתתו (ועד כדי כך שהכפרה היא באופן דאתהפכא).

וא"כ: הרי מה שצריך לכאורה ביאור בהגמרא הוא – היאך הלידה מכפרת על הענין הבלתי רצוי שבמיתתו (אף שבהשקפה ראשונה הוא להיפך, שהמיתה מבטלת את הלידה ולא שהלידה מבטלת את המיתה), ואילו בהשיחה דובר על ענין אחר לגמרי (איך שהמעלה דלידתו היא נעלית (בפרט אחד) מהמעלה דהסתלקותו), דלכאורה מה זה שייך לענין "שתכפר על המיתה"?!

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון תתיט):

ערבוב ב' ענינים יחד אף שהם הפכים! אף שבשניהם נדבר, אבל בנפרד!

שמחתו של המן על החסרון המבהיל שביום המות – ומש"נ בקהלת ובאגה"ק

באגה"ק על העילוי (גם דמרע"ה) [המבהיל שביום המות] דפועל ישועות.

וע"י הערבוב במילא לא תפסו הקלאץ קשיא.

עפמשנ"ת באגה"ק – דוקא היותו יום המות דמרע"ה הי' צריך לפעול נס פורים

שמחתו של המן (הזקוקה לביטול ולאתהפכא) – הוא שעלה בגורל יום מסויים והשקו"ט היא האם זה יום זכאי או הפכו – בנוגע להיום

ובזה הבי' דגילוי האור עושה היום זכאי וכו', והענין דלהיפך בהיום נתכפר ואין נשאר רושם בהיום ואדרבא – שלימות כפרה

קד

[אדר]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן על דו"ח מנסיעתו – יחד עם השליח ר' צבי יחיאל גרינבלאט – לברית המועצות להפצת היהדות. בעת היותם בשדה התעופה בתורתם החרומו מהם השוטרים "ביכל" דא"ח חשוב שקיבלו (מאת קרוב-משפחה של ר' ישראל דזייקאבסאן ע"ה), ובדרך-לא-דרך סיכן הנ"ל את עצמו והצליח להוציאו מידם ובי"ה הגיע לידי כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו):

הררי"ד שי' ווייטמאן, הדו"ח מכ' ופ"נ נת' ות"ח. ות"ח מיוחד על הביכל דא"ח פדיון שבויים וכו' וכו'. אזכיר עה"צ ויבש"ט, לצדקה (החילוף) בעירו.

קה

[אדר]

מענה לר' יונה אבצן על דו"ח מחגיגת סיום ספר קדושה ברמב"ם פרק אחד ליום הנלמד בשיעורי טלפון (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שמואל שי' אבצן וזכות הרבים תלוי' בו):

כן יבשר טוב תמיד כל הימים

קו

[לאחר ש"פ תשא, ט"ז אדר]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת ש"פ תשא :

"בפרש"י "מתרגמינן וקרא בשמא דה"י, נתבאר, שכוונת רש"י להוכיח מדברי התרגום שמתרגם תיבות אלו ללא שום הוספה וביאור שתיבות אלו נמשכות לפנייהם ("ויתיצב עמו שם" דקאי על משה) או לאחריהם ("ויעבור ה' גו"י, דקאי על הקב"ה) – אף שענינו של התרגום (לא רק

לתרגם את התיבות, אלא גם) לבאר את תוכן הכתובים [ולדוגמא בפרשתנו, בענין "כיור וכנו" ובענין "מסוה" – שמזה מובן שתיבות אלו הם בפ"ע, ובמילא, הפירוש דתיבות אלו בפ"ע הוא – כפשוטו – דקאי על הקב"ה.

וההכרח דפירוש זה – בכללות תוכן הפרשה: "וקראתי בשם ה' לפניך", ללמדך סדר בקשת רחמים כו'. דא"כ, פשיטא שמ"ש "ויקרא בשם ה'" – קאי על הקב"ה.

ע"כ תוכן השיחה כפי שזכרו ב"חזרה". וכנראה, שלא תפסנו את עיקר וכללות הביאור – כי:

א) מהי ההוכחה מפירוש התרגום שהתיבות "ויקרא בשם ה'" הם בפ"ע – לכאורה, מה ה' התרגום צריך לכתוב כדי לרמוז האם קאי אלפניו או אלאחרי, מלבד לפרש ולהוסיף "וקרא משה" או "וקרא ה'?"

ב) מהי הכוונה במשנ"ת שתיבות אלו ("ויקרא בשם ה'") הם בפ"ע – הרי בודאי ש"ויקרא" קאי על מ"ש לפניו בפסוק, וכל השקו"ט היא אם קאי על "וירד ה' ויתצב", היינו, שה' ירד והתיצב וקרא, או ש"ויקרא" קאי על "עמו" (משה), שמשה קרא, וא"כ, מהי הכוונה שתיבות אלו הם בפ"ע?

ג) עדיין לא מתורצת הקושיא העיקרית: למה הוצרך רש"י לכתוב "מתרגמינן וקרא בשמא דה'" (שאז צריך להתעמק לידע את כוונת הדברים) – לכאורה, ה' צריך לכתוב בפירושו תיבה אחת בלבד: "ויקרא – השם" (ואז יודעים בבירור מהי כוונתו)?

ואם כוונת רש"י להביא הוכחה מהתרגום שזהו פירוש הפסוק – הרי עדיף לכאורה להוכיח ממ"ש לפניו "וקראתי בשם ה' לפניך", שמזה יודעים שה' קרא [שזהו גם הכרחו של התרגום לפרש כן, כמשנ"ת בהשיחה], ולמה הוצרך להוכיח מדברי התרגום דוקא – (א) הוכחה שיש צורך לפלפל בתוכנה, (ב) ועיקר: הוכחה שגם לאחר"י יש צורך בראי הוכחה נוספת שכן מוכח מפשטות הכתובים (ממש"נ "וקראתי גו"י)?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון רמז):

[1] על מה שכתבו: "שמזה מובן שתיבות אלו הם בפ"ע, ובמילא, הפירוש דתיבות אלו בפ"ע הוא – כפשוטו – דקאי על הקב"ה" – מחק את התיבות "בפ"ע . . בפ"ע . . כפשוטו", וכתב:

[שתיבות אלו הם] בל התוכן ("משה" מאן דכר שמי')

[2] על מה שכתבו: "וההכרח דפירוש זה – בכללות תוכן הפרשה: "וקראתי בשם ה' לפניך", ללמדך סדר בקשת רחמים כו', דא"כ, פשיטא שמ"ש "ויקרא בשם ה'" – קאי על הקב"ה" – מחק את התיבות "מכללות תוכן הפרשה . . ללמדך סדר בקשת רחמים כו'", וכתב:

[וההכרח] **דרש"י דבפש"מ צ"ל** [לפירוש זה "וקראתי בשם ה' לפניך", וא"כ] [פש]ו[ט] **יותר** [שמ"ש] **כאן** ["ויקרא בשם ה'"] – קאי] **ג"כ** [על הקב"ה] **(ולא שניתוסף עוד ענין (קריאת משה) ובפרט שכאן אותנו ה' דלעיל לבד "ויקרא" במקום "ויקריא"**

[3] מחק את השאלה הא' והב'.

[4] על מה שכתבו: "ג) עדיין לא מתורצת הקושיא העיקרית: למה הוצרך רש"י לכתוב "מתרגמינן וקרא בשמא דה"י" (שאי צריך להתעמק לידע את כוונת הדברים) – לכאורה, ה"י צריך לכתוב בפירושו תיבה אחת בלבד: "ויקרא – השם" (ואז יודעים בבירור מהי כוונתו)?", כתב:

אמרתי בפ"י שאז חסר: מנ"ל להכריח כן (כי גם עפ"ז ניט גלאטקייט: ויקרא בשם הוי' – מיותר)

[5] על מה שכתבו: "ואם כוונת רש"י להביא הוכחה מהתרגום שזהו פירוש הפסוק" – מחק את התיבות "ואם... הוכחה מ", וכתב:

[כוונת רש"י להביא] **תנא דמסייע לי'** [התרגום]

[6] על מה שכתבו: "הוכחה שיש צורך לפלפל בתוכנה" – סימן בעיגול תיבת "לפלפלי", וכתב:

!?

קז

[י"ז אדר]

מענה להשליח ר' משה הרסון על דו"ח מהנעשה במוסדות שבניהולו (מצילום כתי"ק – תשורה שם-טוב כ"ף אלול תשע"ג):

[1] על כללות הדו"ח, כתב:

נת' כן יבש"ט תכה"י (1)

[2] במכתבו כתב: "יודע אני שגרמתי הרבה עג"נ לכ"ק שליט"א. ברצוני לבקש מחילה על כל הנעשה. האב מרגיש את כאב בנו אפילו כשהבן שותק".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "יודע אני שגרמתי הרבה עג"ני", וכתב:

ח"ו וח"ו (2)

קח

[י"ט אדר]

מענה למערכת הוצאה-לאור מסויימת שבה הופיעו ציורים שונים (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

להחזיר

כל צורת הבנ"א משונות ומבהילות!!

קט

[כ"ף אדר]

מענה להשליח ר' מנחם מענדל פאפאק (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי' בהם):

מצו"ב השתתפות מכאן בהוצאות השטורם דסיומי הרמב"ם:

1) עשר דבעירו

2) " ה"פ – שימסרם להנהלת אנ"ש ביאהנסבורג שיעשו לכה"פ (בעוד) ה' ערים, וכל הריבוי בזה (בערים) ה"ז משובח, ויודיעו לכאן וישלחו, בל"ני, לכאו"א כנ"ל.

קי

[ועש"ק ויק"פ, כ"ב אדר]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב:

"בקשר סיום הרמב"ם, בכמה אסיפות של עסקני המוסדות ואנ"ש שי' דכאן הוחלט ע"י לעשות המסיבה לסיום הרמב"ם ביום אי' פי' אמור י"ד אייר פסח שני הבעל"ט, באולם פעלט פארום של המעדיסאן שקווער גארדאן במנהטן, בשעה שלוש אחה"צ.

הנ"ל הוחלט לאחרי שקלא וטריא ארוך ולאחר שנודע לנו שזה הזמן היחיד שאחד האולמות הגדולים בניו-יארק פנוי כי כולם תפוסים כבר, המקום מכיל 4,600 מקומות וגי' אלפים מקומות עמידה בהצדדים, ויש

קומה ענקית שאפשר לשים עלי' 200 מקומות ישיבה עבור רבנים ואנשים חשובים.

באותו יום יהי גם סאלידאריטי סאנדיי עבור היהדות הרוסי' במנהטן, רק שהם עושים בבוקר בשעה 11 עד אחד לערך ואנחנו נתחיל בשעה 3.

בקשר האולם התקשר הרשמ"מ שי' בוטמאן ואמרו שיחכו עד תחילת השבוע הבאה ואז צריכים ליתן להם מענה ברורה.

על האסיפה הוחלט למצוא איש מיוחד ולשכור אותו על הנ"ל, וכן על האסיפות הוחלט לעשות ועדים מיוחדים לכל פרט.

הרמ"מ שי' שם טוב מטעם ועד השכונה דקרוין הייטס אמר שרוצים לעשות מסיבה לסיום הרמב"ם בקרוין הייטס עם סעודה קודם חג הפסח.

ומבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי' כהנ"ל בהצלחה רבה וכו'.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ליקוט כתי"ק סיום הרמב"ם ע' 26. סי' י"שליחות כהלכתה" ע' 605):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "המעדיסאן שקווער גארדאן במנהטן", וכתב:

אינו מתאים כפשוט (1)

חוש בעסקנות חבדית – "מוזר" ויותר מזה, כפשוט (2)

במחכ"ת – אולי כדאי שכהנ"ל יתחילו עוה"פ ללמוד בתו"ת (3)

קיא

[ועש"ק ויק"פ, כ"ב אדר]

"צעטל" בכת"ק בו ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפרש"י שיתבאר בהתועדות דש"פ ויק"פ (תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד):

בל"נ עפמש"כ בקאפ' מ': באחד לחודש וגו' – איך הקריבו בז' ימי המילואים וקודם משיחה וכו' והרמב"ן מאריך

קיב

[ועש"ק ויק"פ, כ"ב אדר]

מענה לבחור מצרפת ששאל האם ללמוד נהיגה (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד):

כהוראת רב דאנ"ש דצרפת.

קיג

[כ"ד אדר]

מענה לר' דוד ראסקין ור' הלל דוד קרינסקי על דו"ח מאסיפת ועד סיומי הרמב"ם שנערך במוצש"ק ויק"פ (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

אזכיר עה"צ

קיד

[כ"ח אדר]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב: "אחי הרי"ל שי ממורוקא בקש למסור לכ"ק אדמו"ר שליט"א, שאי"ה ביום א' ב' ניסן הבעל"ט, יתקיים הסיום הגדול בביתו (או על יד ביתו) של הרמב"ם בפאס, הי' בזה קשיים גדולים כדי לקבל רשיון ובי"ה קיבל רשיון מהמיניסטער, הוא שולח לפני שבת מודעות בכל הבתי כנסיות שבקסבלנקה שכולם מוזמנים לנסוע לסיום הגדול בפאס, יש באס שנוסע ביום א' מקסבלנקה לפאס. הסדר: מתאספים קודם בביהכנ"ס הגדול של פאס ולאח"י הולכים לביתו של הרמב"ם לערוך שם הסיום, ולאחר הסיום הוא נוסע למקנס לערוך שם סיום גדול עם כל אנשי העיר. בשבוע הבא ביום א' ט' ניסן אחה"צ יתקיים בקסבלנקה בשביל כל הילדים צ"ה סיום הרמב"ם, ובערב יתקיים הסיום הגדול לכל אנשי העיר שבקסבלנקה אנשים נשים וטף בי"האל" השייך לליובאוויטש, ואי"ה בימי חוהמ"פ יסע לערוך סיומים בערים, ומבקש ברכה להצלחה רבה וכו' בכל הנ"ל" (מצילום כתי"ק – תשורה מינקאוויטש כ"ח תשרי תשע"ד. ליקוט כתי"ק סיום הרמב"ם ע" (27):

ויבש"ט

קטו

[כ"ח אדר]

מענה לר' דוד ראסקין ור' הלל דוד קרינסקי על דו"ח מפעולות ועד סיומי הרמב"ם, כולל קביעת מלון "הילטון" למקום חגיגת סיום הרמב"ם העולמי באסרו חג הפסח (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

אזכיר עה"צ שיהא בהצלחה וכו'

קטז

[שלהי אדר]

מענה לה"וועדה לדוברי עברית" על דו"ח שיעורי תורה בטלפון בשבוע האחרון, ומבצע פורים (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד):

אזכיר עה"צ לפעילות נמשכת ובהוספה וכו'.

קיז

[חורף]

מענה על פתק שכתב המזכיר ריל"ג, בו כתב: "מצוי"ב מאמרי כ"ק אדמו"ר מהורשי"ב ני"ע משנות תר"ס – ס"ב שנמצא תח"י, אלה שברשימה המצוי"ב אין שום סימן – הפי' שלע"ע לא מצאנום. מוכנ לדפוס" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' משה מנחם מענדל שי' איידלמן וזכות הרבים תלוי בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א ציין: V

וכתב:

למהר בהו"ל

קיח

[חורף]

מענה לר' שלום דובער לוי בקשר לספר "פסקי פרי מגדים" אשר להרה"ג הרה"ח הרב אברהם דוד לאוואוט ז"ל שנדפס עיי "קה"ת". בתחלת הספר הוסיף המחבר "מפתחות" לקיצורי פסקי פרי מגדים שבתוך הספר, ובשולי הגליון באה הערה קצרה מהמו"ל לפרש מהו מפתח זה (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' עה):

הבולט אגב ריהטא

מוכרח להוסיף דוגמא (כרגיל ברוב הס' עתה), שאז גם בני"א כיו"ב יבינו הכתוב כאן.

קיט

[חורף]

מענה לר' שלום דובער לוי שהכניס – בהמשך להמענה שקיבל – דוגמא של הערך הראשון דהמפתחות לספר "פסקי פרי מגדים": "א. אבר מן החי. עיין רגל אוז" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' עה):

וכתוב בערכו "עיין רגל אוז", הפי' דתיבות אלו אשר צע"ג אם מתאים אפילו ל"פורים תורה".

כיון שכבר נדפס – יבאר היכול לכתוב בפשטות – עכ"פ בעלה בפ"ע ובפרטות.

קכ

[חורף]

מענה לר' שלום דובער לוי שכתב – בהמשך להמענה שקיבל: "אחת מהסיבות שלא פירטתי בפירוש הדברים, כי לעני"ד נכתב שלא בשיטה אחידה, ויקשה לבארו. לכן גם כאן שפירשתי, עדיין ישארו איזה פרטים בלתי מובנים" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' עה):

הרי כ"ז צ' להודיע לקוראי הספר שבשבילם נדפס.

[בהמשך לזה הגי' כ"ק אדמו"ר שליט"א הערה שהכניס הנמען לביאור הענין בפרטות (נדפס בדף בפ"ע ונדבק בסוף הספר)].

קכא

[חורף]

מענה לר' שלום דובער לוינ על מכתבו בקשר לשולחן ערוך אדמו"ר הזקן הי"ל בהוצאה חדשה (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' עז-ח):

[1] במכתבו כתב: "בקשר לשו"ע אדמו"ר הזקן הנדפס עתה, אולי כדאי להוסיף: א) לוח התיקון לשו"ע, הנדפס עד עתה בס' מ"מ וציונים, שלכאורה מתאים יותר שיודפס על אתר בסוף כל כרך משו"ע אדה"ז. ב) ביגדיל תורה ח"א נדפס לוח השוואה לשו"ע אדה"ז כת"י". וכן כתב כמה הצעות נוספות בקשר להוספות לשו"ע אדה"ז.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "להוסיף", וכתב:

[לוח התיקון לשו"ע] **ובה"נ.**

ועפ"ז יש להדפיס ג"כ ברה"נ (עם המ"מ).

[2] במכתבו כתב: "כדי להקל על המעיין, אולי כדאי לברר מכל הנ"ל לוח התיקון אחד, תיקונים אלו שנראים להיות נכונים (שגם לוח התיקון הראשון הנ"ל, בחלקו, הוא השוואה לדפוס ראשון, שלא תמיד הוא הנכון) ותוכני. אך זה דורש עבודה מרובה שלא יוכל להיות מוכן לעת הדפסת השו"ע המקווה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

א"כ לא לעכב ההו"ל.

[3] במכתבו שאל האם להוסיף ההשלמות ע"פ כת"י שנדפסו בקובץ "יגדיל תורה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בהוספה לבסוף.

קכב

[חורף]

מענה להשליח ר' יוסף לנדא בקשר לעמידתו בתוקף מול המפריעים להצבת חנוכי' מרכזית בעירו סט. לואיס ("התקשרות" גליון תקמב):

אשרי חלקו וגודל זכותו שקידש ש"ש וכו', ולא התבייש מפני המלעיגים, והפיץ יהדות בפועל בתוך רבבות מאחבני' שליט"א וכו'

קכג

[אור לגי ניסן]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ על מכתבו בקשר ליום הולדתו השבעים החל ביום ה' ניסן (מצילום כתי"ק – תשורה לאזאר כ"ח תשרי תשס"ח):

נת' ות"ח על הבשו"ט הנ"ל, כן יוסיף בהנ"ל ועוד – ובפרט שנכנס ויטייל – (וכמדובר בזה לאחורונה) בתחילת יום הולדתו הנ"ל בגבורות – ולאחרי עשור הגבורות – לשוח (בעיקר בשיחות תפלה ותורה כו' (1)

(2) מנהגי

(3) אזכיר עה"צ להנ"ל ולחה"פ כו"ש

(4) קבלה

קכד

[גי ניסן]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית שכתבו: "כמו שעושים כל שנה הרי גם השנה יהי ראזאלושן ופראקלאמישן של האסעמבלי הסענאט והגאווערנער של ניו-יארק, ומחר יום ג' תהי המסיבה באלבאני. המסיבה מסדר הרב ישראל שי רובין, נוסעים מכאן הר"ד שי ראסקין והרשמ"מ שי בוטמאן. הר"י שי רובין והרשמ"מ שי בוטמאן ידברו בעת המסיבה על השמונים וארבע, וכן על ענין הרמב"ם, וכן אודות מבצע פסח. ביום ד' בוקר יפתח רשמ"מ כמו שעושה כל שנה את הסענאט והאסעמבלי עם תפלה ושם יזכיר את ענין הפ"ד יום וענין הרמב"ם ופרק פ"ד תהלים. ויעזור השי"ת שתהי כהנ"ל בהצלחה רבה וכו" (מצילום כתי"ק – קובץ "Education Day" שי"ל ע"י מערכת הספר "ועבדי דוד". ליקוט כתי"ק יום הבהיר י"א ניסן ע' 44):

[1] על מה שכתבו: "ושם יזכיר את ענין הפ"ד יום כו", כתב:

ומכ' המצו"ב

[2] על מה שכתבו: "ויעזור השי"ת שתהי כהנ"ל בהצלחה רבה וכו", כתב:

אזכיר עה"צ [שתהי כהנ"ל בהצלחה רבה וכו']

קכה

[ה' ניסן]

מענה למארגני סיום הרמב"ם בישיבת תו"ת "חובבי תורה" (תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד):

ות"ח על הבשו"ט ויה"ר שתהא פעולה נמשכת ובפרט – מחזור הב' וכו'. אזכיר עה"צ.

קכו

[ועש"ק צו, ז' ניסן]

"צעטל" בכת"ק בו ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפרש"י שיתבאר בהתועדות דש"פ צו (תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד):

בל"נ ח' לג ולה. ופתח אוה"מ לא תצאו . . . תשבו יומם ולילה גו'. וראב"ע ורמב"ן (וצ"ע) והספורנו באווארענען

קכז

[ועש"ק צו, ז' ניסן]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית על ההודעה ע"ד סיומי הרמב"ם שיארגנו בכל "טנק" מ-18 הטנקים היוצאים ביום הבהיר י"א ניסן (תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד. והעתקה, באדיבות ר' שניאור זלמן שי' ליבעראוו):

נת' ות"ח ויה"ר שיהא בהצלחה רבה (שעיקרה מתאים לכוונה הפנימית)

קכח

[לאחר ש"פ צו, ח' ניסן]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ שכתב:

"יורשה נא לי להציע שאלה בקשר לבאור שני הפסוקים בפי' צו אשר הואיל כ"ק אד"ש לבאר בצורה מקורית בשבת שעברה:

כפי שהובן לכאורה פירש כ"ק את המלים "ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת ימים" כפשוטם כי חנוכת הכהנים ומלוי ידיהם לעבודה היו בתוך אהל מועד במשך שעות היום של שבעת הימים ולכן אל יצאו מתוך האהל עד תום החנוך הזה ומלוי ידיהם (ומה ינעם לחיך הבאור הזה כמו "לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר" האמור בפסח מצרים).

אולם הוקשה לי כי הרי בפשוטי הכתובים משמע לכאורה כי כל עבודות החנוך ומלוי הידים של הכהנים (זריקת הדמים, הנפתם וכו') היו רק בחצר אהל מועד מסביב למזבח החיצון מחוץ לפתח אהל מועד, ולא מצינו כהן בתוך האהל רק משה רבינו ששמש ככהן גדול במשך שבעת הימים וביום השמיני גם אהרן (ללמדו על מעשה הקטרת) ונדב ואביהוא שנכנסו שלא כדת במקדש.

ולפ"ז עדיין אנו צריכים לפרש את המלים "ומפתח אהל מועד לא תצאו" על סביבת הפתח (בין הפתח למזבח החיצון כדוגמת בין האולם ולמזבח בבית המקדש) כי בני אהרון, עכ"פ, בתוך אהל מועד מאי עבידתייהו? ואת כ"ק הסליחה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א):

[1] על מה שכתב: "אולם הוקשה לי כי הרי בפשוטי הכתובים משמע לכאורה כי כל עבודות החנוך ומלוי הידים של הכהנים (זריקת הדמים, הנפתם וכו') היו רק בחצר אהל מועד" – מחק את התיבות "משמע לכאורה", וכתב:

מ[פשוטי הכתובים] **מפורש** [כי כל עבודות החנוך ומלוי הידים של הכהנים (זריקת הדמים, הנפתם וכו') היו רק בחצר אהל מועד]

[2] על מה שכתב: "ולפ"ז עדיין אנו צריכים לפרש את המלים "ומפתח אהל מועד לא תצאו" על סביבת הפתח (בין הפתח למזבח החיצון כדוגמת בין האולם ולמזבח בבית המקדש) כי בני אהרון, עכ"פ, בתוך אהל מועד מאי עבידתייהו?", כתב:

[בין הפתח] **וחוץ הימנו** [למזבח החיצון] **חוצה לו**

הזהו פש"מ"!

[3] סימן בעיגול ובכוכבית את התיבות "שני הפסוקים בפ' צו", וכתב:

במקום לתרץ הוסיף קלאץ קושיא!

תירוצה י"ל פשוט בפש"מ, עד שרש"י א"צ לפרשה –

לפני פסוקים הנ"ל מפורש (ח, ג-ד): כל העדה הקהל . . . כאשר צווה ותקהל העדה אל פתח אה"מ שא"א כלל בתוך הקלעים (בחצר אה"מ) היינו שגם פתח החצר נקרא פתח אה"מ (כיון שדרכו נכנסים לאה"מ) ויש דוגמאות לזה.

קכט

[ט' ניסן]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ על מכתבו (מצילום כתי"ק – תשורה ווילענסקי י"ד כסלו תש"פ):

פננ

כמנהגו מאז מצרף שיר ואמחז"ל שלא מורידין ואדרבא

קל

[ט' ניסן]

מענה לבוגרי ישיבת תו"ת מגדל העמק הנמצאים בחצרות קדשנו בקשר לסיום הרמב"ם שערכו במוצש"ק צו (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד. קובץ ועד חיילי בית דוד יום הבהיר י"א ניסן תשע"ז):

נת' ות"ח אזכיר עה"צ.

קלא

[ניסן]

מענה להמזכיר רח"ק בקשר לספר שמכינים על הרמב"ם באנגלית (ס' "מקדש מלך" ח"ד ע' שח. תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד):

והזירוז (אולי לא ע"ח ההידור) משובח, נת' ות"ח ודבר בעתו, ע' 131 לציון מקומו – ברמב"ם סוף . . .

קלב

[ניסן]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית בקשר למכתב התעוררות לקראת יום הבהיר י"א ניסן ע"ד קיום הוראות כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד):

אזכיר עה"צ שתהי' בהצלחה רבה וכו'.

קלג

[ניסן]

מענה לכמה מהתמימים על ההודעה ע"ד עריכת מפתח לביאורי כ"ק אדמו"ר שליט"א ברמב"ם (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד):

אזכיר עה"צ.

קלד

[ניסן]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית על ההודעה ע"ד המשתתפים בסכום של 84 בקשר עם יום הבהיר י"א ניסן (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד):

נת' ות"ח – וכל המברך מתברך וכו' – כולל שילכו כאו"א שליט"א מחיל אל חיל גו'.

קלה

[ניסן]

מענה לר' מיכאל פיליפס שכתב אשר בית הספר "שלי"ה בעיר סטאוטון מאסעטשוסעטס עומד בפני סכנת סגירה, בגלל הגרעון הכספי הגודל הרובץ על ההנהלה. ההנהלה הסכימה להחזיק את בית הספר עם כמה תנאים שהציבו בפני המנהל ר' משה גורקאוו. הני"ל הסכים לתנאים אלו בתנאי אשר ימצא אדם אחר שיטול על עצמו את הניהול הרוחני. וכתב שבכדי שבית הספר ימשיך מסכים הוא (הכותב) ליטול על עצמו את הניהול הרוחני, כאשר ר' משה גורקאוו ידאג לבית הספר בעניני ממון

(מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שיי וזכות הרבים תלויי בו):

שייך לועד רבני אנ"ש שיי המרכזי, ואזכיר על הציון.

קלו

[ניסן]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) לועד סיומי הרמב"ם (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"); (2) להנהלת נשי ובנות חב"ד על הברכות ליום הבהיר י"א ניסן יחד עם הצדקה שאספו (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד)]:

נת' ות"ח.

וכל המברך מתברך כו'

והזמ"ג ימי ניסן

ובהם עצמם בסמיכות לשה"ג וכו'

פנ"נ ואזכיר עה"צ.

קלז

[י"ז ניסן, אי דחול המועד פסח]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א להמזכיר רח"ק (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי ו' תמוז תשס"ט):

פתיחה – לאחרונה נתגדלה רשת בתי חב"ד ליובאוויטש והן בכמות הן באיכות – בפרט בארצה"ב ובאה"ק, במספר הבתים ובהרחבת פעולותיהן

הרחבת הפעולות דרשה, בכמה מקומות, קניית בתים קבועים, או הרחבה גדולה דבנינים הקיימים

באו כו"כ – שמבקשים לפתוח בית חב"ד בעירם

כ"ז הגדיל תקציב הדרוש להנ"ל וביותר

ובפרט שכיון שגם שאר פעולות השלוחים שי' נתגדלה (בתי ספר, ביקור בבתים, וכמובן – המבצעים) עליהם למצוא סכומים גדולים יותר לשאר הפעולות ואין ביכולתם להוסיף בתקציב בתי חב"ד

העזר מארגונים המקומיים – לא בכ"מ נמצא הוא, ובשום מקום אינו מספיק כלל

לכן ההכרח ודרישת השעה לפנות לידידים שהדבר קרוב לליבם שיתארגנו בכדי להמציא התקציבים הנ"ל לבתי חב"ד

התכנית – ארגון קבוצה כהנ"ל, שכבר אורגנה ע"י ידידים מסורים

באם ימצאו לנכון – ידונו המארגנים ע"ד ארגון Women's Division, כנהוג בכמה ארגונים

בהפעולות שנתוספו – עזר ועצות בחינוך הבנים/בנות, שלום בית וכיו"ב – לכן באה הצעה, שבאופן סמלי, ישתפו גם ילדי משפחותיהם בהממון שיאספו.

מובן שכיון שהשלוחים הוכרחו לארגן מגביות מקומיות ונהוג זה בכ"מ (ותועלת גדולה עי"ז בעבודתם, כי עי"ז יש להם קשר תמידי עם אנשי המקום גם רוחני, וגם עם העסקנים המקומיים) – נוסף על העזר הכספי

לכן יש לארגן הנ"ל באופן שלא להכפיל (היינו שלא לעשות אפיל בביהכנ"ס וכיו"ב – כ"א ע"י פני' לידידים אישים וכיו"ב).

בהשם כדאי להזכיר, שזהו ארגון יידי או עוזרי התכנית בתי חב"ד ליובאוויטש

למען למנוע הכפלות כנ"ל (דמגביות השלוחים וכיו"ב), שלא לנגוע במגביות UJA וכיו"ב

קלח

[ח"י ניסן, ב' דחול המועד פסח]

מענה לרי' דוד ראסקין ורי' הלל דוד קרינסקי על הצעת סדר-היום דחגיגת סיום הרמב"ם העולמי שיתקיים באסרו חג הפסח (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"): :

אזכיר עה"צ עוה"פ שיהא בהצלחה רבה ובאופן דפועלה נמשכת וכו'

קלט

[כ"ג ניסן, אסרו חג פסח]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א להמניחים – בקשר להמדובר בהתועדות אחש"פ ע"ד ביאור ענין 850 שנה להולדת הרמב"ם ע"פ הענין ד"תתקן" (מצילום כתי"ק – תשורה וואלף יו"ד תמוז תשנ"ו):

השייכות ד"תתקן" ל"תתן"

בקשר 1) שהובאה הדוגמא דגימט' מה –

ומזה השייכות דע"י מאה ברכות נמשך למטה הנתינה דכתר (א' דא"ת אלא מאה)

2) דתתן דהרמב"ם (אף שהלכות זיראה לי – הם מתי מספר –

אלא שע"ד שלמה "תקן" ואספם מכו"כ ועשה ציונים וכו' (עירובין ומדרש וכו')

קמ

[כ"ג ניסן, אסרו חג הפסח]

מענה לר' דוד ראסקין על דו"ח כללי מחגיגת סיום הרמב"ם העולמי (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דודי"):

נת' ות"ח וא"ל גמור – להו"ל חוברת החד"ת

קמא

[כ"ה ניסן]

מענה למארגני סיום הרמב"ם לדוברי צרפתית במוצש"ק שמיני (תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד):

כמדומה יש במנהעטון קהילה אורטודוקסית דדוברי צרפתית מאורגנת וכו' אזכיר עה"צ שיהא בהצלחה רבה בכל.

[וראה מענות צו, קמה].

קמב

[ועש"ק שמיני, כ"ח ניסן]

מענה לר' אפרים וואלף על מכתבו (להמזכיר רחמי"א חדקוב), בו כתב:

"אחדשה"ט, לאחר שמוסדות חב"ד באה"ק סירבו לקלוט באחרונה אליהם את ילדי העולים מאתיופי, אין מאשרים בעליית הנוער (שבהנהלת הסוכנות היהודית) קליטת תלמידים חדשים בכלל למוסדות חב"ד, והדבר גורם פשוט היזק כספי למוסדות.

הועלתה הצעה להשתדל אצל אנשים שיש להם השפעה באיזה צורה שהיא על פעילי הסוכנות ע"י שאנו נפנה אל השלוחים ברחבי תבל ובעיקר בארה"ב שכ"א מהם יפנה אל מכריו במשרדי הסוכנות שהם אנשי השפעה ולעורר אותם ע"ד שמקפחים את מוסדות חב"ד באה"ק, ובמיוחד שלחב"ד יש חסד נעורים אצל הסוכנות שבעבר עזרו רבות בקליטת עולים מארצות שונות כמו מרוקו, גרוזי' וכו', ואולי הצטרות של פניות כאלו ממדינות שונות תפעל לשינוי החלטת הסוכנות.

ונא להשיבנו חו"ד כת"ר ש"י בכדי שנדע באם לפנות אל השלוחים, ובאם המענה הוא חיובי הננו בבקשה מכת"ר שיחי' שבאם יפנו אליו מהשלוחים וישאלו באם אכן לפעול כנ"ל, באם אפשר שכת"ר שיחי' יורה להם שאכן יפעלו בקשר להשתדלות וכו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק; סי' יימי תמימים" ח"ח ע"י :287)

[1] על מה שכתב: "עלתה הצעה", כתב:

כנראה מאלה שמחפשים אמתלא (אמת-לא) על שאין פועלים דבר בעיני חב"ד באה"ק, אבדו כל הקשרים דחב"ד שבאה"ק וכו'

[2] סימן בעיגול את מה שכתב: "שלחב"ד יש חסד נעורים אצל הסוכנות שבעבר עזרו רבות בקליטת עולים מארצות שונות כמו מרוקו, גרוזי' וכו'", וכתב:

ישלח לכאן העתק מהטענות בתוכן זה שנעשו באה"ק

[3] על כללות המכתב, כתב:

אפילו באם הנ"ל הי' מעשי (שאינו) – אם ימצא אחד ממנגדים לחב"ד שירצה לפרש שחב"ד רוצה לפגוע בהמגביות שלהם בארצה"ב – בכדי להוסיף בהתנגדות לחב"ד מובנות התוצאות

יודיע לעסקני אנ"ש שי' שבאה"ק – שעתה מתעסק חב"ד באה"ק – (לא עסקנים הנ"ל, כ"א מוסדות חינוך חב"ד באה"ק) ביו"ח הנ"ל, וגם דאטיאפיא שנתגיירו

קמג

[שלהי ניסן]

מענה על פתק שכתב המזכיר ריל"ג – בצירוף למכתב מאת הרב אפרים אליעזר הכהן יאלעס אל מארגני חגיגת סיום הרמב"ם העולמי – בו כתב: "נכתב בשעה שחשב שלא ישתתף ואעפ"י שהשתתף בעצמו מסר מכו המצו"ב" (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק יום הבהיר י"א ניסן תשע"ו. ליקוט כתי"ק סיום הרמב"ם ע' 28):

בטח יו"ל קובץ הבר' והחד"ת ויצרפו זה בהערה שהתאמץ וכו' ובא והנהיג כל המסובים באמירת מזמור דנעים זמירות ישראל וכו'

קמד

[אדר"ח אייר]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית שכתבו ע"ד התועדות חברים שתתקיים אור לבי אייר (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם. תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד):

אזכיר בל"נ עה"צ שיהא בהצלחה רבה

קמה

[אדר"ח אייר]

מענה למארגני סיום הרמב"ם לדוברי צרפתית על ההודעה ע"ד המעמד (תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד):

בטח יכתוב בפרטיות ות"ח.

קמו

[בדר"ח אייר]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב: "מצו"ב הספר על רוסיא, המוכן מצדי לדפוס. האם למסרו לסדר בדפוס?" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' פא):

מפני הרדיפות כו' שם בערי השדה – כדאי לעכב ההו"ל לעת מתאימה יותר.

באם לא נכנס בהנ"ל – המצו"ב, כדאי לנצל העיכוב כדי להכניס ג"ז (בהוספה?).

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף עוד חומר הקשור לנושא הספר.

וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ז מענה עה. תשמ"ח מענה לד. תשמ"ט מענה טז].

קמז

[תחלת אייר]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית על דו"ח מההתועדות חברים שנערך אור לבי אייר (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

נת' ות"ח

ויה"ר שתהא פעולה נמשכת וכו'

אזכיר עה"צ

קמח

[ועש"ק תזו"מ, ה' אייר]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב: "בהמשך המדובר בההתועדות חברים בבי אייר אודות לסדר שיעורים ללמוד נגלה וחסידות ע"י טעלעפאנס וכבר ישנם כמאה בקשות שרוצים שילמדו עמהם באינגלית באידיש וכו' וישנם ממונים שקבלו ע"ע לסדר, וצריכים מקום מסוים שיוכלו לסדר שם טעלעפאנס, וצריכים על זה סכום נכון הן על לסדר מקום מתאים וכן על הטעלעפאנס וכו'. דברתי עם האחים: הר"ר יחיאל מיכל שי' וושדסקי

בן סימיע חאשא תי' והר"ר שלמה שי' בן סימיע חאשא, וקבלו ע"ע לשלם עבור ההוצאות ששייך להני"ל. והננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א עבורם שיעזור השי"ת שיצליחו במסחרם בהצלחה רבה ומופלגה ובאופן לכתחילה אריבער" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי' בהם):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "מקום מסויים שיוכלו לסדר שם טעלעפאנס", וכתב:

כו"כ מקומות ישנם כבר

ואין להרבות בכהנ"ל מפני כו'

וכן לא להרבות במשרדים וכל כיו"ב

קמט

[ועש"ק תזו"מ, ה' אייר]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב: "בהמשך לנסיעתו של הר"ר מנחם שמואל דוד שי' בן ליבא דבורה לס. פאלא וכו' בראזיל, בשנים האחרונות לטובת מל"ח וצאגוני"ח, הוא נוסע אי"ה ביום ב' ח' אייר הבעל"ט על ג' שבועות לערך, הר"מ שי' זאיאנץ הציע לנסוע על איזה ימים לבאלוויא, על התנאים כמו שהי' בשנים הקודמות. והננו מבקשים ברכה להצלחה רבה ומופלגה ובאופן לכתחילה אריבער" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי' בהם):

פני"נ

אזכיר עה"צ

קנ

[ח' אייר]

מענה להשליח ר' יוסף יצחק זלצמן על דו"ח שכתב – ע"ד הצלחת ה"קונצרט" עבור יהודים דוברי רוסית, הצלחת עיתון "Exodus" שמו"ל, תוכנית פתיחת בית הכנסת לדוברי רוסית, הפצת קופות צדקה, וארגון סדר של פסח (תשורה יוזביץ כ"ה מרחשון תשע"ח):

אזכיר עה"צ. שיהא בשעטומ"צ בהכל, ויבשר טוב.

קנא

[י"א אייר]

מענה לר' יוסף יצחק סאסאנקא שכתב ע"ד הצעת שליחות בעיר מיאמי, ושאל אם נכונה ההצעה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אם" וסימן בחץ תיבת "נכון", וכתב :

ויקבל ההצעה בשעטומו"צ

אזכיר עה"צ

קנב

[י"ד אייר, פסח שני]

מענה להרב אברהם יצחק וואלפסאן על מכתבו בו הביא את המובא בשם הרה"ק מרוזין (סי' "בית ישראל" ע' יד) "שהרמב"ם ז"ל הי' ראוי להיות גואל צדק שהרי חיבר חבורו על כל הדינים שאין נוהגים בזמן הזה רק לימות המשיח, אלא מפני שהדור לא הי' ראוי לכך, על כן בא הראב"ד ועשה השגות עליו" (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 185. ליקוט כתי"ק סיום הרמב"ם ע' 30) :

כהנ"ל נת' ות"ח. ולהעיר מאגרת תימן להרמב"ם ע"ד קבלתו בזמן החזרת הנבואה "והיא הקדמת המשיח" – ד"א תתק"ע (ה' שנים לאחרי פטירתו) – וזה הקץ היותר נכון – ועפ"ז ה"ז בעתה ואחישנה צ"ל לפני זה. ומתייחס לרבנו הקדוש שהוא מזרע דהמע"ה

קנג

[אייר]

מענה לר' בן-ציון בר-עמי שהכניס 40 יצירות אמנות ביצירתו המורכבים מפסוקי התנ"ך. כ"ק אדמו"ר שליט"א החזיר את כל הציורים, פרט לאחת, וכתב ('בית חיינו' תשמ"ה (הב') גליון 1, והעתקת המזכיר) :

נת' ות"ח ועפמש"נ ושונא מתנות יחי' מצו"ב ארבעים §

אזכיר עה"צ ברכה להצלחה

אולי כדאי להוסיף באופן המתאים "לשמור על הקדושה דהכתובים".

לפלא קצת שדוקא הנפוץ במנהג ישראל לא מצאתי כאן (כותל המערבי, מזרח וכיו"ב).

קנד

[אייר]

מענה למארגני סיום הרמב"ם בעיר עפולה אה"ק ביום א' פסח שני ('כפר חב"ד" גליון 190):

אזכיר עה"צ שיהא בהצלחה רבה ובפעולה נמשכת.

קנה

[אייר]

מענה לר' אפרים וואלף על שאלתו האם למנות הנהלה מורחבת לשיבת תומכי תמימים באה"ק (סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 289):

כמפורסם שייך לועד רבני אנ"ש שי' שבארה"ק.

קנו

[אייר]

"צעטל" בכתי"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לוי – בצירוף לספר "אמת ושלום" שבו כת"י בשולי הגליון, שנשלח ע"י השליח ר' ישראל צבי גליצנשטיין (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קטז-יז):

הררשד"ב שי' לוי

לברר הנדפס?

קנז

[לאחר ל"ג בעומר]

מענה לר' חיים רפופרט על שאלותיו בשיחת ל"ג בעומר (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון רנה, רנו):

א. במכתבו כתב: "בהנתבאר בשיחת ל"ג בעומר, בדברי הרמב"ם ספ"ב דהלי שבת, שמ"ש "מפי השמועה למדו עד רדתה ואפי' בשבת", "ולא כבש יהושע יריחו אלא בשבת", הוא להביא ראיי לדין מלחמת מצוה, שמתחילין אפי' בשבת, ומקורו מירושלמי שבת כ"א ה"ח, הדא דתימא במלחמת הרשות, אבל במלחמת חובה אפי' בשבת, שכן מצינו שלא

נכבשה יריחו אלא בשבת". ולפי"ז נתבאר עוד דיוקים בלי הרמב"ם. ולא הבנתי...".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[1] על מה שכתב: "ולא הבנתי", כתב:

– **כמדובר כמה פעמים – למה לא ישלח כ"ז לאחד הקובצים היו"ל!?**
(1)

ב. במכתבו כתב: " (א) מכיון שהרמב"ם כאן לא חילק בין מלחמת מצוה למלחמת הרשות לענין ההתחלה בשבת, איך מתאים לומר שכונתו בראיתו מיריחו הוא לענין זה החסר מן הספר (ואף אם כן הוא כונת הירושלמי, שהזכיר חילוק זה בין מלחמת חובה למלחמת הרשות)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[2] סימן בעיגול את התיבות "החסר מן הספר", כתב:

!?

ה"ז מפורש – כשנאמר יריחו – ה"ז מלחמת מצוה

[3] במכתבו כתב: " (ב) לכאוי יש להעיר עוד על כללות הראי' מיריחו שבבמדבר רבה פכ"ג, ו ובתנחומא נשא פכ"ח ועוד מדרשים אמרו שיהושע עשה כן בכבוש יריחו ע"פ הדיבור (או שעשה מדעתו והסכים הקב"ה על ידו) ולפי"ז אין ראי' מיריחו שמלחמת מצוה מתחילין ואפי' בשבת, וצריכים לומר – לכאוי – שהמדרשים חולקים על לימוד זה. וכן מפרקי דר' אליעזר פנ"ב שאיתא שם שהיום שיהושע העמיד בו את השמש ואת הירח (ביהושע קאפ. י, פסוק י"ב) ערב שבת הי' כדי שלא יחללו ישראל את השבת, נראה דלשיטתו אין להתחיל אפי' מלחמת מצוה בשבת. ובבבלי, שבת יט, א לא חילק בין מלחמת מצוה למלחמת הרשות, ואולי ס"ל כהמדרשים. (ומה שהביא ראי' מן הכתוב עד רדתו ואפי' בשבת הוא לכללות הענין שמותר להלחם בשבת אבל לא מיד בהתחלת מלחמה). ומהתוספתא עירובין פ"ג והספרי שציינו הנו"כ מוכח רק שבמלחמת מצוה מותר להתחיל פחות מג' קודם שבת אף שצ"ע החילוק".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[4] על מה שכתב: "לכאוי יש להעיר עוד על כללות הראי' מיריחו" – סימן בעיגול ובקו את התיבות "הראי' מיריחו", וכתב:

ה"ז הובא בירוש' וברמב"ם ומהי השייכות להתועדות? (2)

[5] על מה שכתב: "שבבמדבר רבה פכ"ג, ו ובתנחומא נשא פכ"ח ועוד מדרשים אמרו שיהושע עשה כן בכבוש יריחו ע"פ הדיבור (או שעשה מדעתו והסכים הקב"ה על ידו)" – על התיבות "ע"פ הדיבור", כתב:

בנוגע מנעולה דא"י ולמה לא מהמנעול לכל א"י וכל כיו"ב (3)

[6] על מה שכתב: "וצריכים לומר – לכאוי' – שהמדרשים חולקים על לימוד זה", כתב:

אין לאפושי מחלוקת מלבד כשמפורש (4)

[7] על מה שכתב: "לכללות הענין שמותר להלחם בשבת אבל לא מיד בהתחלת מלחמה" – על תיבת "מיד", כתב:

ה"ז הייתה בפועל (5)

ג. במכתבו כתב: "ג) בהתועדות נתבאר הטעם שוי' ימים הראשונים (ביריחו) לא היו התחלת המלחמה כי לא נכבש באופן ד"והיו לך למס ועבדוך" ולכאוי' קשה שהרי להרמב"ם – דבי' עסקינן – טעם האיסור להתחיל מלחמה קודם השבת פחות מג"י הוא כמ"ש לקמן פ"ל הי"ג (ומקורו ברי"ף שבת פ"א סוף סימן רצ"ט) שעד ג"י אין דעתם מתיישבת עליהם והם אחוזי פחד ולפי"ז לכאוי' – הטעם לחלק בין ו' ימים הראשונים לשבת י"ל שבג' ימים הראשונים דהקפת העיר מכיון שישבו ולנו במחנה בלילה ולא עמדו ישר נגד אויביהם עדיין לא הי' התחלת המלחמה ודוקא בשבת שנפל החומה ונכבשה העיר, אז הי' התחלת (עיקר) הפחד, ומזה ראוי דאפי' בשבת מותר להתחיל מלחמה אף שיש העדר וביטול עונג שבת מיום הראשון של פחד וכו'. ולמה תלה כ"ק אדמו"ר שליט"א ההוכחה שמלחמת מצוה מתחילין בשבת (דלא כמלחמת הרשות – שאז אין מבטלין עונג שבת בתחילה וכו') בטעם גדר הכיבוש שאי"ז אלא בענין של מס ועבדות. ואפי' לטעם הבעל המאור (שבת שם) שבמלחמת הרשות אין מתחילין בפחות מג"י לפני השבת משום חשש חילול שבת – הראוי מיריחו בנוגע למלחמת מצוה, הוא שאז לא חששו לחילול שבת וכפשטות הכתובים שבנפול החומה, לכדו את העיר וכו' וכו'".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[8] על מה שכתב "בהתועדות נתבאר הטעם שוי' ימים הראשונים (ביריחו) לא היו התחלת המלחמה", כתב:

כי עד אז לא הייתה מלחמה כלל (כמפורש בקרא) וגם כיבוש לא הי' כלל (6)

[9] על מה שכתב: "שעד ג"י אין דעתם מתיישבת עליהם והם אחוזי פחד", כתב:

יריחו הייתה בפחד כמפורש בדברי רחב (7)

[10] על מה שכתב: "ולפ"יז לכאו' – הטעם לחלק בין ו' ימים הראשונים לשבת י"ל שבג' ימים הראשונים דהקפת העיר מכיון שישבו ולנו במחנה בלילה ולא עמדו ישר נגד אויביהם עדיין לא הי' התחלת המלחמה ודוקא בשבת שנפל החומה ונכבשה העיר, אז הי' התחלת (עיקר) המלחמה" – סימן בעיגול את התיבות "לא הי' התחלת המלחמה", וכתב:

(ע"ז לא צריך ראי' כלל – כי לא הי' חרב וקשת וכו' (8)

ד. במכתבו כתב: "(ד) בגוף דברי הרמב"ם צ"ע שהשמיט כאן (וסמך על שלאחרי זה) טעם האיסור להתחיל במלחמה. ולא באתי רק להעיר לפי הבנתו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[11] סימן בעיגול את התיבות "שהשמיט כאן (וסמך על שלאחרי זה) טעם האיסור", וכתב:

!?

ברובם ככולם דההלכות לא כתב הטעם כלל (ורק במקום שנדרש כשמגיע להמקום לעוד ענין ולמוד) (9)

קנח

[לאחר ל"ג בעומר]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית על הדו"ח מפעולות הטנקיסטים בל"ג בעומר (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד):

נל'

וצירף את המענה כללי-פרטי דתקופה זו (לעיל מענה צו).

קנט

[כ"א אייר]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ (מצילום כתי"ק – תשורה לאזאר ו' אד"ש תשע"ו):

[1] במכתבו כתב: "הנה לבקשת נכדי המצויין יעקב שמואל הלוי בן אסתר מלכה שיחיו (טויבער) . . העורך את "הערות התמימים ואנ"ש"

של הישיבה בסיאטל וואשינגטון, הנני עוסק בחבור מאמר בשביל ה"הערות" הנ"ל על הנושא "הרמב"ם וחכמת הקבלה" וכבר קבצתי כמה מקורות בענין זה ובדרך כלל ישנן שלשה דעות בנושא: א) שלא ידע חכמת הקבלה, ב) שלא ידע, אולם ברוב קדושתו כוון בדבריו לסודות התורה, ג) שהי מקובל גדול אלא מפני צורך השעה העלים והסתיר הדברים וטמנם ברמז. . והנה כ"ק אד"ש [בהתועדות ש"פ אחו"ק י"ג אייר] הביא ראיי חדשה חזקה כברזל שלא יתואר כי הרמב"ם אשר אסף כעמיר גורנה כל תשובות הגאונים, יעלמו ממנו אותן התשובות העוסקות בקבלה, ואם הוא הי מתנגד לחכמת הקבלה. . הרי הרמב"ם, העשוי לבלי חת, הי אומר את זה בגלוי כדוגמת התנגדותו הנמרצת והמוצהרת לחכמת האיציטגנינות (אסטרוולוגיא בלע"ז). . על כן נפשי בשאלתי מכ"ק אד"ש לישר ההדורים ולהביא לידי התאמה בין דברי הרח"ו ודברי רבותינו שקבלו רבי מפי רבי כי הרמב"ם הי מקובל גדולי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ראה הערה בס' השיחות קייץ הש"ת ע' 41. ולהוסיף מס' בן יוחאי ש"ו מענה קל. ואכ"מ

[2] במכתבו כתב: "הערה קטנה: בכוונת המקו' כתב הרמב"ם: והביא נפשו במי הדעת הטהור ובלק"ת לרבנו הזקן זי"ע בפי חוקת דף ס' טור א' "אך ודעת זה סדר טהרות כי להיות הטמא נעשה טהור זהו ע"י הדעת שהוא ממשך מהכתר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

דרך אגב מכבר העירותי שלפענ"ד נשמט [הדעת טהור] (מפני הדומות) וצ"ל: הדעת הטהור טהור.

[3] על המעטפה, כתב:

נת' ות"ח

קס

[כ"ד אייר]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין שכתב: "בהיות שהתניא חלק א' בערבית 640 עמודים לרגל שנת הארבעים של הסתלקות הילולא של הרה"ג הרה"ח המקובל ר' לוי יצחק ז"ל, יהי מוכן אי"ה לפני חג השבועות, וכן תודה לה' בתנו חנה ת"י נשתדכה עם הת' משה שיי ווילענסקי, והנני לבקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לבוא על חג השבועות רק על שבוע ימים בערך, א) כדי לזכות להביא התניא הנ"ל

לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ב) להשתתף בהווארט של בתנו חנה ת"י עם ב"ג ש"י. מצד העניינים על אתר אשתדל שיהי אי"ה מסודרים במשך זמן הנ"ל" (מצילום כתי"ק – תשורה מינקאוויטש כ"ח תשרי תשע"ד):

באם בהסכמת זוג' תי' [הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א]

וסימן קו תחת התיבות "אי"ה מסודרים במשך זמן הנ"ל".

קסא

[כ"ה אייר]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית שכתבו ע"ד שליח מסויים שנמצא במקום שליחותו כבר שנתיים, והודיעו לו קודם שיצא לשליחות שבהמשך הזמן יפתחו עוד בתי חב"ד במקום שליחותו, ועתה הודיעו לו שחושבים לפתוח בית חב"ד חדש באיזור סמוך, והסכים על זה (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי' בהם):

[1] סימן בעיגול את התיבות "והסכים על זה", וכתב:

בלחץ גדול, או כו'?

[2] על מה שכתבו: "והננו שואלים על כל הנ"ל ובאם נכון מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה רבה וכו'", כתב:

הניצלו "הבית" שכבר ישנו כדבעי או כו'?

קסב

[ועש"ק בהו"ב, כ"ו אייר]

"צעטלי" בכתי"ק בו ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפרש"י שיתבאר בהתועדות דש"פ בהר בחוקותי (תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד):

ב"ה עש"ק בהו"ב

בל"ג – שלא פירש גרים ותושבים (כה, כג) ובפרט שפירש בר"פ ח"ש כג, ד.

קסג

[לפני שי"פ בהוי"ב, כ"ז אייר]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" על שאלתם בהלקו"ש דשי"פ בחוקותי (לקו"ש חכ"ז ע' 191) שהכניסו להגהה – במשי"כ במדרש (ב"ר ספס"ד) "בימי רבי יהושע בן חנניא גזרה מלכות הרשעה שיבנה ביהמ"ק הושיבו כו' והיו מספקין לעולי גולה כסף וזהב כל צרכן כו'", דלכאורה לדעת הרמב"ם משיח בונה ביהמ"ק (ס' "היכל מנחם" ח"ג ע' רח-ט):

ע"פ ר' אלעזר (ויק"ר פ"ט, וא"ו) – תלמיד ותיק שחידש זה לאחרי זמן ריב"ח.

[המענה נכלל בלקו"ש שם ע' 204 הערה 96].

קסד

[לאחר שי"פ בהוי"ב, כ"ז אייר]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א להמניחים בקשר לשיחת שי"פ בהוי"ב – שנזכר, בקשר למה שמצינו בזוהר ובכ"מ שיש נשמה יתירה גם ביו"ט, שהגם שאדה"ז כותב (שו"ע או"ח סתצ"א ס"א) ש"ביו"ט אין לאדם נשמה יתירה כלל", הרי ידוע מש"כ בס' שער הכולל שבשו"ע הכריע אדה"ז ע"פ דעת הפוסקים בנגלה (מצילום כתי"ק – תשורה סלבטיצקי כ"ב אלול תשס"א):

בחצע"ג או בשוליים

לציין בהר"ד כל המ"מ שבזוהר וכו'.

(הובאו בשערי זוהר לביצה)

נוסף על שו"ע דאדה"ז (מש"כ "כלל" – יתרה מזה ולדינא נכון לתקן (סרמ"ב ס"ז ובקו"א שם)

כמדומה כבר דובר פעם עד"ז בהתועדות וידוע מש"כ בשער הכולל בתחלתו

מהיר

קסה

[לאחר ש"פ בהו"ב, כ"ז אייר]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם – בהמשך לה"צעטלי" להמניחים בקשר לשיחת ש"פ בהו"ב (מצילום כתי"ק – תשורה סלבטיצקי כ"ב אלול תשס"א):

[1] במכתבם כתבו: "האם הכוונה למ"ש בשער הכולל כאן". וצירפו צילום מס' שער הכולל (ע' כד): "וקרוב לומר שתיבת כלל הוא טעות המעתיק וצ"ל אין לאדם נשמה יתירה כמו בשבת".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ולציון גם שקו"ט שלו

[2] במכתבם כתבו: "מה הכוונה במ"ש "יתרה מזה ולדינא נכון לתקן (סרמ"ב ס"ז ובקו"א שם)?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[?!!] **כפשוט – בזהר וכו' גודל הענין דדגים בש"ק וכו' – ובקו"א דכיון שאינו בזול נכון לתקן ולכמה שבועות . . שלילת דגים!! בל' "איסור" וכו'**

קסו

[לאחר ש"פ בהו"ב, כ"ז אייר]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת ש"פ בהו"ב ובה"צעטלי" בהמשך להשיחה:

"[מ"ש אדה"ז בשולחנו (ר"ס תצא) "אבל ביו"ט אין לאדם נשמה יתירה כלל", י"ל בפשטות משום שבשו"ע שלו מביא רק עניני הלכה, ולהלכה אין ביו"ט נשמה יתירה כלל, ויתירה מזו מצינו, ולדינא, "נכון לתקן" (סרמ"ב ס"ז ובקו"א) לגבי אי אכילת דגים בשבת, אף שע"פ קבלה יש לאכול דגים בשבת. וידוע מ"ש בשער הכולל (בתחלתו) בכיו"ב].

ועד"ז מובן (בתור דוגמא) גם לטעם הרמב"ם משום דאבת הנפש, שאינה דומה דאבת הנפש שבמוצאי יו"ט לדאבת הנפש שבמוצאי שבת, ולכן חיוב בשמים הוא רק במוצ"ש שאז הדאבה גדולה יותר.

האם נרשם נכון, כי אינו מובן כ"כ למה צריך דוגמא מנשמה יתירה לומר שיש חילוקי דרגות בדאבת הנפש.

גם לא נתבאר עדיין מקורו של הרמב"ם אם לא ס"ל הטעם דרשב"ל".
מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון רפח):
סימן בעיגול את הקטע "מ"ש אדה"ז . . בכיו"ב", וכתב:

להוסיף בהנרשם

ועוד להוסיף:

ועיין לשון אדה"ז בסידורו שהוא שווה לכל נפש:

וטוב . . (להעתיק – לפני מנחת שבת

קסז

[לפני חודש סיון]

מענה למערכת עיתון "משיח טיימס" היו"ל ע"י "צבאות השם" שהכניסו את שער העיתון דחודש סיון, שעליו ציור בו נראים ילדים הולכים למחנות קייץ (תשורה פייפ אדר"ח אדר"ח תש"ס):

כדאי להוסיף

ב' הלוחות מרובעות

באמצע?

קסח

[לפני חג השבועות]

מענה לא' שהכניס שני ספרים שסבו הדפיס ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 1):

במכתבו כתב: "ואני מקוה שהספרים יתקבלו אצל כ"ק אד"ש".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "ואני מקוה ש", וכתב:

[הספרים] נ[תקבלו אצל כ"ק אד"ש] ות"ח ת"ח והזמ"ג בימי הספירה המקשרים חרותנו ומ"ת וכו'.

אזכיר עה"צ.

קסט

[לפני חג השבועות]

מענה למשתתפי שיעור תורה שא' ממשתתפיו הלך לעולמו בעודו באיבו, וכתבו שדואגים על זה ושואלים מה לעשות ('בית חיינו' תשמ"ה (הב') גליון 3):

מחז"ל (כתובות ק"ג ע"ב) מת בע"ש סימן יפה לו (שיכנס למנוחה מיד פרש"י) חלוקת המשניות כולן לז"נ בין המשתתפים בשעור שליט"א ע"מ לסיימן לשלושים יום, נתינה לצדקה עוד קודם הש"ק לז"נ ומסיימים בטוב קבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

קע

[לפני חג השבועות]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי שהכניס את המודעה המזמינה לכינוס "כולל תפארת זקנים לוי יצחק" שיתקיים ביום ה' ג' סיון ב-770. במודעה נכתב בין השאר: "15:3 מנחה – כ"ק אדמו"ר שליט"א" ('בית חיינו' תשמ"ה (הב') גליון 4. "בית משיח" גליון 50):

כמפורסם מכמה שנים לפני חה"ש מבקרים עה"צ, ויזמין נואמים מתאימים. – מצו"ב לחלק להנ"ל לכאו"א שי' שליחות מצוה – לצדקה.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 600 דולר].

קעא

[ועש"ק במדבר, ד' סיון]

מענה לר' שלמה מיידנצ'יק שכתב: "ראשית כל, עלי להודות לה' על הזכות הגדולה שזיכה אותי בביקורי הנוכחי אצל הרבי שליט"א לחג השבועות. את הבשורה שזכיתי בהגרלה לנסוע לרבי, הודיעו לי בזמן שנהגתי ברכבת לדימונה בלילה, כרגיל באמצע הדרך, במשדר, כך שכל הנהגים – עם הרכבות והתחנות – שמעו את הבשורה – ובירכו אותי, בתוך הנסיעה ובתחנות – וכל אחד ביקש, או שאמסור ד"ש לרבי, או שאתפלל עבורו, או שאבקש ברכה עבורו. . עבורי הזכ"י היא ענקית, כי כלל לא חלמתי לראות את הרבי כבר לשבועות – והנה הדבר ממשי וקיים! מאידך, אינני גאה בזה, כי מרגיש אנוכי שזכיתי בדבר שאינני ראוי לכך, שבין המשתתפים בהגרלה טובים ממני – בכל, ושזה מטיל עלי

חובה, ובקשתי שהרבי יברך אותי שאף על פי כן – אצליח בשליחותי לי אישית, ולשולחי"י (סי' מיינדנצ'יק – הקטר של חב"ד"י ע' 7-206):

[1] על כללות המכתב, כתב:

1) פנ"נ ויה"ר שיהא כהנ"ל בשעטומו"צ

[2] סימן בעיגול תיבת "חובה", וכתב:

לפענ"ד – זכות

קעב

[יו"ד סיון]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרשי"ג שכתב: "אתמול ביום ד' ט' סיון חתם מר וויינשטאק על הצוואה כפי שדרש לתיקונים כידוע. והנני מסג"פ פוטו קאפיע מהנ"ל" (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ תרומה תשע"ג):

נת' ות"ח

קעג

[ועש"ק נשא, י"א סיון]

מענה לר' מנחם מענדל ראסקין שכתב – בקשר למחנות הקייץ במרוקו שמתעתד להיות המדריך הראשי שם – ע"ד רצונו לנסוע ולנהל את הקעמפ ביחד עם זוגתו, וכתב שנמצאת בהריון (תשורה ראסקין כ"ט טבת תשנ"ט):

בהריון – לכן לא כדאי שינוי האקלים וכו'.

קעד

[סיון]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין שכתב ע"ד סיום הרמב"ם שמארגן בעיר טאנג'יר מרוקו ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 1):

שיהי' בהצלחה רבה ושמיעת בשו"ט.

קעה

[סיון]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין ששאל האם לקרוא למחנה-הקייץ במרוקו בשם "קעמפ הרמב"ם" ("בית חיינו" (הב') תשמ"ה גליון 1):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "לקרוא".

קעו

[סיון]

מענה לא' התמימים הנמצא בחצרות קדשנו וכתב שברצונו, וע"פ לחץ הקרובים, לנסוע לאה"ק לבקר את אביו שאינו בקו הבריאות ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 1):

שישאל להקרובים שלו מה יועיל בבריאות אביו אם יבוא לראותו, וכשישב פה וילמד אזי יוסיף בבריאות אביו.

קעז

[סיון]

מענה לא' מאנ"ש שכתב שבר"ח תמוז יתקיים ה"בר מצוה" של בנו, ומתכוון לעשות שם סיום הרמב"ם ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 3):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קווים תחת התיבות "לעשות סיום הרמב"ם".

קעח

[סיון]

מענה לר' אפרים וואלף על השאלה האם למסור גם כרך ב של ספר "חידושים וביאורים בש"ס" אל הרב פישר (סי' "ימי תמימים" ח"ח ע" 293):

לא לשנות מהקודם ולכן [למסור גם הפעם] ולזרז כפי האפשר.

קעט

[סיון]

מענה להשליח ר' אהרן גאלדשטיין שכתב: "בנוגע סדר הלימוד ברמב"ם ג"פ ליום הנה במחזור הראשון, חסרתי כו"כ ימי לימוד, וכעת הנני לומד כבר במחזור הב'. ושאלתי היא בנוגע להפרקים שחסרתי במחזור הראשון, האם יש מקום להשלים אותם" (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ בהעלותך תשמ"ה (גליון רפח)):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "יש מקום להשלים אותם", וכתב:

בדיעבד**קפ**

[סיון]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – למערכת קובץ הערות וביאורים אהלי תורה בקשר לגליון קלה שהכניסו (ס' היובל – הערות וביאורים ע' תקטז)]:

נת' ות"ח.**ודבר בעתו –****בסמיכות לחה"ש זמן מ"ת.****אזכיר עה"צ.****קפא**

[כ"ף סיון]

מענה לר' יוסף יצחק סאסאנקא בקשר לנסיעתו עם בני ביתו לשליחות בעיר מיאמי (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

לצדקה שם אזכיר עה"צ

קפב

[כ"א סיון]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב: "האם כדאי שאכין לדפוס ספר "תולדות חב"ד בארה"ב" – כעין זה שהכנתי על רוסיא?" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' פא):

אבל יברר מתחלה אצל הרחמ"א שי', הכותב קרנצלר שי' עד"ז באנגלית.

קפג

[שלהי סיון]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענה שקיבל ע"ד עבודת ר' גרשון קרנצלר על תולדות חב"ד בארצה"ב – שהני"ל החזיר לו את כל החומר לפני שנה לערך (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' פב):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "כל החומר", וכתב:

פירוט?**טעם הסודיות בזה ע"ע!!****קפד**

[שלהי סיון]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענה שקיבל ע"ד פירוט חומר עבודת ר' גרשון קרנצלר על תולדות חב"ד בארצה"ב – סקירת החומר וקורות הדברים (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' פב):

ימצא המקורבים ויכולים להשפיע על העו"ד יקותיאל שי' קראמער (יכול לברר ע"י הרמ"פ שי' הכהן והררי"וו שי' הלוי) ע"ד הארכיון דחב"ד שברשות משפחת קראמער.

קפה

[כ"ב סיון]

מענה לר' ישראל שם-טוב שכתב ע"ד המשפט שלו שאמור להסתיים בימים אלו ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 1. תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד):

אזכיר עה"צ ביום ג' שהוכפל בו כי טוב.

קפו

[כ"ב סיון]

מענה להרב גבריאל צינגער שכתב:

"ידוע הויכוח אודות פטירת הבעש"ט זי"ע אי הי' ביום א' או ביום ב' דשבועות והשאלה הנוגע למעשה אם יאמר שהי' ביום ראשון לכאורה הדין בשו"ע סי' תקכ"ו שיתעסקו בו עממין וכ"כ בדרכי חיים ושלום אות תקכ"ז שמקובל שתלמידיו קיימו משפט כתוב בשו"ע שלא עיי ישראל אלא עיי נכרים, אכן שמעתי משאר גדולים שקשה להאמין בזה שיתעסקו נכרים בגוף קדוש כזה, וי"א שהעלימו עין מטעם זה כדי שלא לקברו ביו"ט ראשון עיי נכרים.

ולפע"ד לא הבנתי שהרי מבואר בראשונים ביצה דף ו' ע"א והובא גם בשער הציון שם אות ט"ו שאם מלינין לכבודו מותר להשהות המת עד יו"ט שני, וא"כ בקבורת הבעש"ט אין לך כבוד גדול מזה שיקברוהו עיי ישראל ובפרט עיי תלמידיו הק', ומה חו"ד רבינו בזה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (סי' נטעי גבריאל"ה הלכות יו"ט ח"א ע' תכ):

בנוגע לזמן קבורת הבעש"ט שהי' ביום ב' דחה"ש, אינו מובן כלל – שאם היתה הקבורה אור ליום ב' – הרי היתה עיי תלמידיו ובלי הלנתו, וק"ל.

[וראה לקמן מענה קצב].

קפז

[כ"ד סיון]

מענה להתי' שאול משה אליטוב על מכתבו בו ביקש ברכה בקשר עם הגעתו לחצרות קדשנו, ולענינים נוספים (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על בקשת עצה וברכה בקשר לשידוך שהוצע לא' מידידיו, כתב:

כעצת ידידים מבינים

[2] על שאלתו בקשר לניתוח של אשה מסויימת, כתב:

כעצת רופא ידיד בעירה

[3] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר על הציון

קפח

[לאחר ש"פ קרח, ג' תמוז]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" שכתבו – בצירוף לחלק משיחת ש"פ קרח: "נקודת הביאור בפרקי אבות "איזהו חכם הלומד מכל אדם שנאמר מכל מלמדי השכלתי כי עדותיך שיחה לי". האם נרשם נכון? (מצילום כתי"ק – תשורה ווילשאנסקי כ"ב כסלו תש"ס):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" וסימן-השאלה, וכתב:

[נרשם נכון] אבל: בסדר ד"להרחיק" ו"להפחיד" ולא להמשיך!

ולדוגמא: עכ"פ – ההתחלה: כ"ע מפרשים "מכל אדם" להרבות שדלמטה מיני'

אבל י"ל "כל" ממש – אפילו דלמעלה ממנו

ולכאורה בכזה מאי קמ"ל? – וי"ל דטובא קמ"ל, וע"פ הסיפור הידוע שלא להדר ג"פ נט"י כי . . האלט ניט דערביי! ובלשון ההלכה – מיחזי כיוהרא

ובלימוד עצמו – שלא הבין כלל המדובר (כהסיפור בש"ס) עד שלמד למיגרס כמה זמן "לא ירדו חכ' לסוף דעתו כו"

קפט

[תחלת תמוז]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – לא' שכתב בענין כללי בנוגע ליהודי רוסיא ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 4)]:

נת' ות"ח ודבר בעיתו בסמיכות לר"ח תמוז חודש הגאולה מלכתחילה אריבער, אזכיר עה"צ.

קצ

[תחלת תמוז]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על דו"ח מסיום הרמב"ם שנערך בבית הכנסת "מנחם נחום" בשכונת קראונהייטס ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 3)]:

נת' ות"ח ודבר בעתו – בסמיכות לג' תמוז חודש הגאולה, אזכיר עה"צ.

קצא

[תחלת תמוז]

מענה על ההודעה ע"ד הבחירות ל"ועד כפר חב"ד" ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 3):

נתקבל ות"ח. אעה"צ ויהא להצלחה וכמתאים לכפר חב"ד, כפרו של נשיא דורינו, והזמן גרמא שנתקבל ר"ח הגאולה שלו במעלי שבתא ב'-ג' תמוז – אתחלתא דהגאולה.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הוסיף בע"פ: בטח יעשו התועדות בשבת].

קצב

[ו' תמוז]

מענה להרב גבריאאל ציננער על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה קפו) – בו כתב:

"לא זכיתי להבין מענת קדשו שהרי קי"ל בשו"ע סי' תקכ"ו ס"ב מת ביו"ט ראשון אסור להלינו עד יו"ט שני כדי שיתעסקו בו ישראל, אי"כ

מאי איכפת לן שקברוהו בלילה בלי הלנה, סו"ס הדין שזמן הקבורה הוא ביו"ט ראשון ע"י נכרים. וגם ע"י בלקוטי דבורים, שאמר אחד מהיושבים בהתוועדות אשר מקובל אצל אנשי וואהלין, כי מורנו הבעש"ט נסתלק ביום ד' לשבוע, וסימנך ביום שניתלו המאורות. ולפי"ז ברור כי הסתלקות מורנו הבעש"ט היה ביום הראשון בחג השבועות (כי הקבוע דחה"ש בשנת תק"כ היתה בימים ד' וה'). והשיב כ"ק אדמו"ר מהרי"ץ כי עתה נתיישב לו פירוש המלות מה שאמר רבנו הגדול בעל התניא ביום השני לצאתו מהמאסר, שהי' ביום רביעי בשבוע: "בו ניתלו המאורות בטי"ת (יום הסתלקות מורנו הבעש"ט) בו ניתלו המאורות בתי"ו (יום שחרורו של אדמוה"ז)" ע"כ.

דלכאורה עפ"י אינו ראיה שהקבורה הי' ביו"ט שני, די"ל נטלו המאורות גם קברוהו, וא"כ אפשר דשפיר קברוהו ביו"ט ראשון ע"י נכרים.

ובענין גודל מעלת להתעסק בקבורת צדיק, איתא בתורת משה לחת"ס פ' בשלח דף כ"ב ע"ב ד"ה ויקח: איתא בספרים דהקובר את הצדיק הוא שואב ומושך לעצמו שפע קדושה, והנה יוסף הי' גורם שבאו הניצוצות הקדושות לישראל, כמ"ש הזוהר דבכלל וילקט יוסף את כל הכסף הוא שליקט כל ניצוצות הקדושות, וכשיצאו ישראל ממצרים הוציאו אותם עמהם עכ"ד, ולכן משה שהתעסק בקבורת יוסף שאב ומשך הניצוצות קדושות.

ועפ"י זה יש לצרף עוד ההיתר להשהות עד יו"ט שני עפ"י מה שכתב בשלחן הטהור סי' רמ"ט ס"ד דבכלל עונג שבת אינו דוקא אכילה ושתיה אלא לב שמח ושבת טוב לאדם שפע קדושה הוי בכלל עונג שבת ויו"ט עיי"ש, וכ"ש לבני עליה ובעלי מדריגה נאמר זה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (סי' נטעי גבריאל" הלכות יו"ט ח"א ע' תכ-א):

עכ"פ בקיצור כפי רשיון הזמן: (1) פתגם אדה"ז דברביעי ניטלו המאורות – המדובר בנטילה (מיתה) ולא קאי בזמן הקבורה. (2) בסי' תקכ"ו הנ"ל ס"ו ממשיך שם ס"ט: וכ"ז כו' נהגו במדינות אלו להחמיר כו' ואם א"א כו' כמה שעות כו' ומתוך כך ריחו נודף כו' ובסוף הסימן ואם המת אדם חשוב כו' כדי שילוהו רבים, ועפ"ז מובן בפשטות רס"י וכ"ז כשרוצים לקברו בו ביום כו' אבל אם לא יקברו אותו עד הערב כו' תלוי ברצון (אף שכמובן – מנומק).

קצג

[ח' תמוז]

מענה לכמה מתושבי כפר חב"ד שכתבו ע"ד תחרות מסויימת המתפתחת בכפר, וכתבו שהם אובדי עצות (סי' "הרב אשכנזי" ע' 9-498):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "אובדי עצות", וכתב:

?

כמפורסם פס"ד בשו"ע ששייך לרבנים על אתר, ובוודאי שכל הצדדים ימלאו. אזכיר על הציון.

קצד

[י"א תמוז]

מענה לר' יונה אבצן מנהל "ועד שיחות באנגלית" שהכניס את פרקי אבות פרק ה שמו"ל (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שמואל שי' אבצן וזכות הרבים תלוי בו):

וכל הקודמיו

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לקמן מענה קצז).

קצה

[תמוז]

מענה להחתן הת' יוסף יצחק הלוי סגל שכתב שביום חתונתו מתכוון לעשות סיום הרמב"ם, וצירף חוברת הכוללת את התחלת וסיום הרמב"ם, ועליו נדפס שמוקדש לסיום הרמב"ם שתתקיים בחתונה ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 3. תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד):

[1] על כללות המכתב, כתב:

יהא בשעטומו"צ

[2] על החוברת שצירף, כתב:

נת' ות"ח ת"ח

קצו

[תמוז]

מענה לר' יוסף הלוי וויינבערג ששאל חוות דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר להמצב בדרום אפריקה ואנ"ש אשר שם ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 3):

הרי עניינם שם לעשות לו דירה בתח' (מתוך בני חיי מזוני רויחי) וימשיכו שם כמובן וילכו מחיל אל חיל בתומ"צ (פי' הכתוב ציווי וגם כן הבטחה) וה' יצליחם וכ"ז מתוך ביטחון אמיתי בהשם ובתומ"צ שלו כפשוט, אזכיר עה"צ.

קצז

[תמוז]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית על דו"ח מה"תהלוכה" דחג השבועות ("בית חיינו" תשמ"ה (הב') גליון 4); (2) לה"וועדה לדוברי עברית" שארגנו – בהמשך לדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדויות האחרונות – התועדות מיוחדת וסיום הרמב"ם לכבוד י"ב-י"ג תמוז ("בית חיינו" שם גליון 3)]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בסמיכות ליב-יג תמוז

אזכיר עה"צ

קצח

[תמוז]

מענה להרב גבריאאל ציננער ששאל מדוע אין נוהגים חסידי חב"ד בלימוד מסכת יומא ביום הכיפורים (סי' "נטעי גבריאאל" הלכות יום הכיפורים ע' רכ הערה ט. "אוצר מנהגי חב"ד" אלול-תשרי ע' רלב):

אבל לא ראיתי שרבים נוהגים כן. ולולא דמסתפינא לומר – אפילו לא מספר ניכר כלל. ובדבר הרגיל ונעשה בפרסום, לא ראינו – ראה.

קצט

[תמוז]

מענה להרב משה באגאמילסקי שכתב ע"ד נסיעתו לקליפורניא – כמנהגו בכל שנה בזמן הקייץ – לאיסוף כספים לשיבת תו"ת המרכזית, וביקש ברכה להצלחת הנסיעה. בתקופה זו התעסק גם בקניית הספרים שנגנבו מספריית אגו"ח ונמכרו, והשבתם למקומם (קובץ " Hei Teves Didan Notzach" ע' 43 ואילך):

על התיבות שבמכתבו: "ישיבת תות"ל", כתב:

1) שנתייסד ע"י בעל הספרים וכו'

הגזילות בעיני עומדות, ובמילא בכל רגע ממש – זה שאינו משיבה עובר במ"ע מה"ת ומזה מובן בנוגע לזה שיכול לסייע (ובפרט שכבר זכה ועשה הצלח בעזה"י בנוגע לספרים אחדים) ואפילו במקום ספק אמתי – ה"ז ספק במ"ע מה"ת, ובנוגע להמסייע נתוסף גם המל"ת (דלפני עורך) – דמה"ת. וק"ל.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה בע"פ ע"י המזכיר ריל"ג – לחכות עם נסיעתו עד לאחר ער"ח מנ"א].

ר

[כ"ב תמוז]

מענה לר' שלום דובער לויך שהכניס מאמר שהכין בנושא ספריית ליובאוויטש, וכתב: "מצו"ב מאמר שכתבתי עבור העתון "כפר חב"ד" " (מצילום כתי"ק – קובץ "משפט הספרים – דידן נצח" ע' ח. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' ק):

[מאמר] הא' [שכתבתי]

להחזיר

מהירח

רא

[ועש"ק פנחס, כ"ג תמוז]

מענה להשליח ר' ארי' ליב קפלן שכתב ע"ד ההצעה לקנות את בנין "מלון רקפת" בצפת עיה"ק – שם השתכנה פנימיית ישיבת חב"ד צפת בשכירות – במחיר נמוך יחסית ("כפר חב"ד" גליון 815):

הסכמה וברכה ויבש"ט אזכיר עה"צ.

רב

[ועש"ק פנחס, כ"ג תמוז]

מענה לחברי ועד אגודת חסידי חב"ד העולמית שכתבו:

"הנה ע"ד שזכינו שכ"ק אדמו"ר שליט"א דיבר עמנו ע"ד הגדלת השכונה בסביבת 770 א.פ. ע"י קנין ושיפור דירות חדשות ובמחיר של שכר דירה כפי האפשריות של חסידי חב"ד,

כפי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א התחלנו האסיפה קודם שעה 12:00 עד 1:30, ודננו בפרטיות יותר איך להתחיל בפועל, ונתקבלה ההצעה להתדבר קודם עם הרמ"מ שי' שם טוב יו"ר ועד השכונה לשמוע חו"ד בכל זה.

וכן הי' הצעה שנמצא בהשכונה 3-4 בתים גדולים שאפשר לחשוב לבנותם ולתקנם.

והוחלט שהר"ד שי' ראסקין, והרמ"פ שי' הכהן כץ, והרשני"ז שי' גור-ארי' יתדברו עם הרמ"מ שי' שם טוב וקראנו אותו ובא תיכף ודברנו עמו ואמר שיתדבר עם חברי ההנהלה של ועד השכונה ויתן מענה, ובקשנו שיתן ההצעות בכתב ע"ד הענין לא מאוחר מיום ב' הבעל"ט.

המשתתפים בהאסיפה באור ליום עש"ק ובהיום הי': הרב"א גרדצקי, הר"ד רסקין, הרחמ"א חדקוב, הר"מ מענטליק, הרמ"פ הכהן, הרש"ז גור-ארי' (ר"נ מינדל השתתף טעלעפאנית).

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי' בהם):

נת' ות"ח

ההמשך ובפרט בנוגע לפועל?

רג

[כ"ז תמוז]

מענה לר' מנחם מענדל ראסקין שביקש ברכה עבור 14 ילדים מהמחנות-קייץ אשר במרוקו שחולים בעיניהם (תשורה ראסקין כ"ט טבת תשנ"ט):
הפ"נ נתקבל ויבשר טוב בטוב הנראה והנגלה, אזכיר עה"צ.

רד

[ד' מני"א]

מענה לר' שמואל מנחם מענדל בוטמאן על בקשת ברכה עבור א' המקורבים הלוקה בלבו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

בדיקת התפילין והמזוזות

אזכיר עה"צ

רה

[ה' מני"א]

מענה לא' מאנ"ש מתושבי כפר חב"ד על שאלתו פעם נוספת – לאחר המענה שקיבל (לעיל מענה צח) – בנוגע למקום המשך מגורי משפחתו (ס' "כפר חב"ד" ח"א ע' קלח):

כהקודמת כרצון זוגתו תחי' עקרת הבית, ואזכיר על הציון, וכן בעתיד.

רו

[ז' מני"א]

מענה להמזכיר רח"ק שכתב:

"בניירות דאגודת חסידי חב"ד רשומה כעת כלהלן: כ"ק אדמו"ר שליט"א, הרשי"ג שי', הרב חדקוב שי', הרא"י שקלאר שי', הר"מ מענטליק שי', הרמ"פ כ"ץ שי', הר"י מינדל שי', י. קרינסקי שי'.

(הרב קזרנובסקי ע"ה, הרב סימפסון ע"ה, הרב דווארקין ע"ה, הרב אושפל ע"ה).

התפקידים היו: כ"ק אדמו"ר שליט"א – נשיא. הרשי"ג שי – ווייס פרעזידענט א'. (הרשא"ק ע"ה) – פנוי – ווייס פרעזידענט ב'. הר"נ מינדל שי – גזבר. הרב חדקוב שי – יו"ר ועד הטראסטיס. (הרשא"ק ע"ה) – פנוי – יו"ר ועד הפועל. הרמ"פ כ"ץ שי – ועד הפועל. הר"נ מינדל שי – ועד הפועל. י. קרינסקי שי – ועד הפועל ומזכיר.

מהועד דר"ח תמוז תשמ"ה שלא נכנסו להנ"ל: הרב"א גאראדעצקי שי, הרשי"ז גוראריי שי, הר"ד רסקין שי.

יכולים למלאות התפקידים הפנוים מאלו שנמצאים כבר בהועד ההוה, או להוסיף ולשנות וכו' כפי רצון כ"ק אדמו"ר שליט"א.

והנני שואל מה רצון כ"ק אדמו"ר שליט"א בהנ"ל.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 626):

צ"ל בהקדם:

(א) **למלאות מקום ותפקיד שנתפנו (4)**, [הרב קזרנובסקי ע"ה . . הרב אושפל ע"ה]

(ב) **כיון דמהתכניות הקרובות (1) בני' בשכונתנו**

(2) **יעוץ חוקי כדרוש ומסודר**

(3) **מרץ לעשי' בפועל**

(4) **מהנמצאים בקירוב מקום**

(ג) **להוסיף 4**

– **הררא"י שי' ש"ט (2) ובמילא** [יו"ר ועד הפועל]

הרר"מ שי' הרסון (הצליח בבני')

הרר"ד שי' רסקין (3)

הרי"י שי' העכט (2, 3)

רז

[י"ב מנ"א]

מענה להתי' מרדכי מנשה לאופר שכתב: "עפ"י הצעת הרה"ת ר' ישראל צבי שי' גליצנשטיין התחלתי היום לרכז שיחות ומכתבי כ"ק אד"ש בגודל ענין השליחות, ע"מ להו"ל, בעזה"י עד י"ט כסלו הבעל"ט. אבקש

הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מבוא לסי' "כללי הרמב"ם").
תשורה לאופר ט"ו תמוז תשע"ב):

- 1) צ"ל בהתאמה עם קה"ת – כולל בירור האין בזה הכפלה וכו'
2) באם (1) בסדר – כנהוג בכל כיו"ב בטח יצרף אליו קודם הגמר וההו"ל
– עוד מבינים בזה ואמרז"ל אין דן יחידי כו'
אזכיר עה"צ

רח

[י"ג מנ"א]

מענה להחתן התי' יעקב ארי' ובי"ג חנה שמואלביץ שכתבו ע"ד הצעת
שליחות בעיר בית שאן אה"ק ("כפר חב"ד" גליון 220. "בית משיח" גליון
577. והעתקה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "בית שאן", וכתב:
אזכיר על הציון שיהא בשעטומו"צ ובהרחבה בגשמיות וברוחניות

רט

[י"ג מנ"א]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד באה"ק שכתבו שהציעו להם להפיק
לומדה למחשב בנושא בר-מצוה, באופן שצאגו"ח יהיו אחראים על
התוכן, והיוזמים יעסקו בהפצה באה"ק ובחו"ל, והרווחים יתחלקו בין
צאגו"ח והיוזמים (סי' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 151):

כידוע אין חב"ד בכלל וצעירי חב"ד בפרט נכנסים לשותפות.

רי

[י"ד מנ"א]

מענה לר' נפתלי הכהן רוט שהכניס את גליונות "עתוננו" – עיתון לחיילי
צבאות השם היו"ל ע"י תלמידי תלמוד תורה "תורת אמת" בירושלים
עיה"ק, בעריכת בנו משה אריאל הכהן (סי' "כה תברכו" ע' 188, 191):

נת' ות"ח.

כיון שאין דן יחידי אלא כו' בטח בצירוף עוד.

ריא

[י"ד מנ"א]

מענה להנהלת נשי ובנות חב"ד באה"ק בקשר לכינוסן הארצי הכ"ב בנושא "ממשה עד משה לא קם כמשה" (י"כר חב"ד" גליון 203):

אזכיר על הציון, להצלחה גדולה מיט א שטורם לכתחילה אריבער.

ריב

[מנ"א]

מענה לא' שכתב שמקבל על עצמו לממן את הוצאות גליונות הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון למשך שנה שלמה (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' רמט):

וגדול הזכות וכו' אזכיר עה"צ.

ריג

[מנ"א]

מענה להרב מרדכי מענטליק על מכתבו בקשר ללימוד מסכת כתובות בישיבות תומכי תמימים ברחבי תבל ב"זמן" הבע"ל (מבוא לס' "ליקוט חידושים וביאורים במסכת כתובות". ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 302):

ויהא בהצלחה

ריד

[מנ"א]

מענה לא' השלוחים באה"ק (ס' "מקדש מלך" ח"ג ע' קנא):

(1) יודיעם שמכאן יתנו – כמה שיתנו לו מצאגו"ח דאה"ק, ויודיעני התוצאות

(2) לפלא שע"ע – לא מקבל מהם השתתפות כדרוש

אזכיר עה"צ

רטו

[מנ"א]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי שהכניס את קובץ "שאלות פירושים וביאורים" חוברת ז שהו"ל (הקדמה לקובץ "שאלות פירושים וביאורים" חוברות ח, ט):

נתקבל ותשואות חן. אזכיר על הציון [. .]

[מה הי' חסר באם הי' מצרף בכל קובץ חו"ד מעוד השייכים להנדון? ואין דן יחידי אלא אחד].

רטז

[מנ"א]

מענה לר' יונה אבצן בקשר לנסיעתו ביום כ"ו מנ"א לקליפורניא (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שמואל שי' אבצן וזכות הרבים תלוי' בו):

לצדקה שם אזכיר עה"צ

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שני שטרות של דולר].

ריז

[ח"י מנ"א]

מענה להשליח ר' שמואל פרומר בקשר לספר התניא שנדפס ע"י נשי ובנות חב"ד באה"ק ("כפר חב"ד" גליון 205. והעתקה, באדיבות ר' אסף חנוך שי' פרומר):

כן יבשר טוב תמיד כל הימים

מצ"ב (כרגיל) כ' שקל

אזכיר על הציון

ריח

[י"ט מנ"א]

מענה להשליח ר' יהושע בנימין גארדאן שכתב ע"ד קשיים בשליחותו (סי' ש"שליחות כהלכתה" ע' 830. והעתקה, באדיבות ר' יוסף יצחק ש"י גארדאן):

[. . .] **שכמה וכמה פעמים בעבודתם הקדושה נדמה להם שהמצב א געוואלד ונהפך לטוב הנראה והנגלה ויתיעצו כנ"ל ויקיימו הציווי טראכט גוט וועט זיין גוט ויבשרו טוב.**

אזכיר על הציון

ריט

[כ"ף מנ"א]

ממענה לחברי ועד אגודת חסידי חב"ד העולמית על דו"ח מההחלטות שלהם בהמשך לה"יחידות" השני' אלי' זכו ("צדי"ק למלך" חוברת ז ע' 274):

[. . .] **כי הועד ה"ז בדוגמת הנהלת תו"ת, מל"ח מחנ"י וכו'**

שכל פעולות (ובמילא – זירוז ההחלטות) דמוסדות אלה הן על ההנהלה ובאחריותה –

כן הועד בנוגע לנדו"ז, ובהאחריות ובהזכות

רכ

[כ"א מנ"א]

מענה להשליח ר' יוסף יצחק זלצמן שכתב: "ביום י"א מנ"א תשמ"ה כתבתי אודות ביהכנ"ס ליהודי רוסי' בטורונטו, שפתחנו לשבתות ועכשיו הננו חושבים על קניית בניין. הנני בזה להוסיף, היום כ"א מנ"א קבלו את ההצעה שהכנסנו, ה-Offer [=הצעה] בהסכם צא"ח טורונטו, עבור \$85,000. 10,000 מיד, והשאר מורגג' [=משכנתא] של 1090 שלוש שנים לע"ע, ובתנאי שנקבל אישור מהעירייה להפוך את המקום לביכנ"ס. והנני שואל חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א האם לקנות בנין זה" (תשורה יוזביץ כ"ה מרחשון תשע"ח):

כמפורסם, כעצת עסקני אנ"ש שי' שעל אתר, בסמיכות כו'. אזכיר עה"צ.

רכא

[ועש"ק עקב, כ"ב מנ"א]

"צעטל" בכת"ק בו ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפרש"י שיתבאר בהתועדות דש"פ עקב (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד):

יו"ד, ז שרש"י מוסיף על ויק"ר וירוש' תיבת כיום – ב"פ

רכב

[לאחר ש"פ עקב, כ"ג מנ"א]

מענה לא' ששאל – בהמבואר בהתועדות ש"פ עקב על שאלת רש"י למה נאמר דוקא במיתת אהרן ש"קשה מיתתן של צדיקים לפני הקב"ה כיום שנשתברו בו הלוחות" ולא בצדיקים שלפניו – דלכאורה בפשטות הטעם הוא כיון שלאהרן הי' איזה שייכות לשבירת הלוחות, ולכן בא הלימוד במיתת אהרן דוקא (תשורה פולק ו' כסלו תשע"ג):

ע"פ הנ"ל אין מקום ללימוד זה כלל – כי הסמיכות כפש"מ כי הי' לאהרן שייכות (לגריעותא) בזה

רכג

[לפני חודש אלול]

מענה למערכת עיתון "משיח טיימס" היו"ל עיי' "צבאות השם" שהכניסו את שער העיתון דאלול תשמ"ה – תשרי תשמ"ו. בציר שבער נראה בין השאר "כף מאזניים", שבכף האחד כדור הארץ, ובכף השני והמכריע כמה מצות שעושים ילדי צבאות השם, בין השאר שני נרות שבת קודש (תשורה מהתועדות חסידים אור ליום ג' פ' ויק"פ תשנ"ו):

כמדובר כ"פ

כדאי להוסיף נר קטן ג' בין ב' הנרות או מצידם.

אזכיר עה"צ שיהא בהצלחה

רכז

[ה' אלול]

מענה לנערה ששאלה האם להתעניין בהצעת שידוך מסויימת (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמענת וזכות הרבים תלוי בהם):

כדאי. אזכיר על הציון.

רכה

[ו' אלול]

מענה להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית על דו"ח מ"מבצע חינוך" (תשורה קרמר בדר"ח תמוז תשע"ד):

נת' ות"ח ודבר בעתו והזמ"ג וכו' אזכיר עה"צ.

רכו

[ח' אלול]

מענה להתי' שאול משה אליטוב שכתב: "בעזה"י בחודש תשרי אבחו על טריפות, כבר נבחנתי ג' חלקים, וברצוני לשאול מכ"ק האם כדאי ללמוד בשנה הבאה עלינו לטובה "דיינות" או לא. וברכה להצלחה בזה" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "האם" "או לא", וסימן בשני חיצים את התיבות "כדאי ללמוד בשנה הבאה עלינו לטובה" "דיינות", וכתב:

אזכיר על הציון

רכז

[י"א אלול]

מענה לועד שכונת קראונהייטס (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' פסח שיי' לאופער וזכות הרבים תלוי בו):

בתמהון הכי גדול הגיעתני שמועה, אשר כיון שאמרתי שצ"ל ביסוס והטבת וכו' דהשכונה – הרי ועד השכונה, או ועד דאגו"ח שולחים שולחים לקבץ צדקה ע"ז (בצורת מגבית ע"ז, או כיו"ב):

- (א) ע"פ שו"ע – כיון שהשכונה אין זקוקה לצדקה, ה"ה אסורה בזה,
 (ב) פשיטא שכוונתי הייתה – כבוד שכונת כ"ק מו"ח אדמו"ר ולא ההיפך
 (ג) הנ"ל זהו כל ההישגים שלהם במשך החודשיים?

רכח

[אלול]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) לר' שמואל הלוי הורביץ בקשר לקיצור הלכות חג הסוכות שמו"ל (ריש סי' ש"ב) המועדים"]; (2) למערכת קובץ הערות וביאורים אהלי תורה בקשר לגליון השלש-מאות (סי' היובל – הערות וביאורים ע' תקטז); (3) להשליח ר' אברהם קארף על דו"ח מהפעילות בזמן האחרון במיאמי (מהעתקה, באדיבות אי' מאני"ש שי"ז):

נת' ות"ח

והזמ"ג כשהמלך בשדה וכו'

אזכיר עה"צ

רכט

[אלול]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן (תשורה ווייטמאן י"ט אלול תשס"ו):

[1] על מה שכתב ע"ד הדפסת ספר על חיי הרמב"ם, כתב:

(בעיקר) לקהלת היהודים

[2] על מה שכתב ע"ד "תפלת הרופא" המיוחסת להרמב"ם, כתב:

ידפיס בהוספה שיש דעות שונות

רל

[אלול]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן ששאל האם אפשר להוציא את א' מאנ"ש מברית המועצות ע"י נישואים פיקטיביים (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו):

שאלה לרב מורה הוראה

רלא

[י"ז אלול]

מענה להשליח ר' אברהם קארף שכתב:

"מוסג"פ עיתון שהכותב בהעיתון פעם צלצל אלי לשאול דעתי בהענין הכתוב שם, ואח"כ הדפיס זה בהעיתון (כמובן לא בדיוק כאשר עניתיו).

והנה לאחר שהופיע בהעיתון צלצלו לי מהטעלעוויזאן טשאנעל 4 לבקשני להופיע על הטעלעוויזאן ביום ו' ה' תשרי (ואני צריך לענות להם היום או מחר עד"ז) לענות דעתי על השאלות שישאלו אותי בענין הנ"ל.

והנני לשאול: א) באם שאלך. ב) אפשר להציע אחר שיותר רגיל בלשון המדינה. ג) שלא לילך כלל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כנראה יהי' עירוב כל הדתות וכו' ואיך ישתתף בזה איש?

רלב

[אור לי"ט אלול]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ (מצילום כתי"ק) – תשורה לאזאר ו' אד"ש תשע"ו):

א. במכתבו כתב: "הנה בכל עת בואי אל הקדש פעמיים בשנה, בשלהי אלול ובשלהי אדר, בדו"ח על פעולותי בשדה הפצת היהדות והמעיינות, העיקר על לבי רגש של אי-רצון, שכמעט הכריחני למשוך את ידי מכתובת הדו"חיים, ולא ידעתי פשר הרגש הזה עד עכשיו. והנה בהחילי את הדו"ח הנוכחי, פתאום נתבהר לי מקורו של הרגש הסמוי הזה. והוא שמתחת

לסף הכרתי, לבי אמר לי: עד שאתה מספר על הישגים ידועים בשדה ההפצה, שאל את עצמך: מה עשית לביתך בהתמדה בלמוד הנגלה והחסידות? ובעבודת התפלה בכוונה ובאריכות? כי ה"קשוט עצמך" קודם ל"קשוט אחרים" או לכה"פ "שניהם הבאים כאחד טובים". והנה על הקושיא הזאת אין לי לע"ע תירוץ, רק קבלה והחלטה בלב לשמר דרכי מכאן ולהבא ובבקשה מאת כ"ק אד"ש לברכה לסיוע מלמעלה כאמור "הקב"ה עוזרו"..."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[1] על מה שכתב: "שכמעט הכריחני למשוך את ידי מכתובת הדו"חיס", כתב:

ח"ו

[2] על מה שכתב: "והנה על הקושיא הזאת אין לי לע"ע תירוץ", כתב:

כי, לפענ"ד, קושיא מעיקרא ליכא – דפשיטא דמיעוט בקשוט אחרים – אינה תחליף לקשוט עצמך (2)

[3] על מה שכתב: "ובבקשה מאת כ"ק אד"ש לברכה לסיוע מלמעלה כאמור "הקב"ה עוזרו"...", כתב:

ויבש"ט (3)

ב. במכתבו כתב: "בהקשר למקור המשל של המלך בשדה דחדש אלול, יורשה נא לי להעתיק מהסי' עבודת ישראל מהרה"ק מקוונטץ זי"ע בפי' מסעי: "וכבר הקדים לנו אדמו"ר ז"ל הנ"ל (הוא הרב המגיד הנזכר בעמוד שלפ"ז) רמז בפסוק כל רודפיה השיגוה בין המצרים דהיינו כל מי שרודף להמליך את הבורא יוכל להשיג יותר דווקא בימים אלו בין המצרים למשל כי כשהשר יושב בביתו אז אימתו מוטלת אשר לא כל איש ואיש יכול לבוא פנימה משא"כ אם השר עובר בשוקים וברחובות חוץ לפלטרין שלו אז הוא קרוב לכל קוראיו ויאזין שועת כל הקוראים בשמו וכן הנמשל לדעת כי בזמן הזה כי כצפור נודדת מקנה וגומר לכן הרשות נתונה לכל אדם להתקרב אל מלכו של עולם והוא עונה אליהם עכ"ל (של הרב המגיד נ"ע). וכנראה מרועה אחד נתנו ואת כ"ק הסליחה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[4] על כללות ההערה, כתב:

ות"ח ת"ח על המ"מ וכו' (4)

[5] על עצם ההערה, כתב:

ה"ז דוקא בזמן [כצפור נודדת מקנה] היינו ביהמ"צ – היפך דספ"י וכו' לכאורה (5)

וסימן שני קווים תחת התיבות (מס' עבודת ישראל) "בין המצרים".
ג. על כללות המכתב, כתב:

דו"ח ופנ"נ והמצו"ב ותח אזכיר עה"צ (6)

רלג

[כ"יו אלול]

מענה להשליח ר' יוסף יצחק זלצמן על ההודעה שגביר מסויים הבטיח לתרום \$100,000 דולר עבור בנין בית הכנסת ליוצאי רוסיא בטורונטו (תשורה יוזביץ כ"ה מרחשון תשע"ח):

אזכיר על הציון ויבשר טוב.

רלד

[ימי הסליחות]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להנהלת צעירי אגודת חב"ד המרכזית על המשך הרשימה דהמשתתפים במבצע חינוך (תשורה קרמר בדרי"ח תמוז תשע"ד); (2) בקשר לחוברת הרמב"ם היומי פורמט כ"ס מיוחד לחודש תשרי קובץ א' (תשורה שם)]:

נת' ות"ח והזמ"ג בימי הסליחות וכו' אזכיר עה"צ.

רלה

[ימי הסליחות]

מענה לר' נפתלי הכהן רוט שכתב ע"ד השתתפותו בפעולה של ה"וועדה לדוברי עברית" בניו יארק ("כפר חב"ד" גליון 208):

נתקבל ות"ח, כן יבשר טוב תמיד כל הימים.

רלו

[קייץ]

מענה להתי' משה מנחם מענדל איידלמן שכתב – בקשר להדפסת מאמרי אדמו"ר מהרש"ב ע"י מערכת "אוצר החסידים": "מצו"ב מאמרי שנות תרע"ב-תרע"ו אשר לכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, שאינם מ"המשך תער"ב", לע"ע נמצאים תח"י רק אלו המסומנים. האם להדפיסם (מצילום כתי"ק – סי' "המלך במסיבו" ח"ב ע' ריב):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" וסימן בחץ תיבת "להדפיס", וכתב:

[להדפיסם] בצירוף מ"מ וכו' כהקודמם

ובכל הזרזות וכו' (שלא ע"ח היופי – פנימי וחיצוני, כמובן)

מהיר

רלז

[קייץ]

מענה לא' העסקנים בקשר לה"קרן לפיתוח שע"י מחנה ישראל", ובהמשך לה"צעטלי" (לעיל מענה קלז) בקשר לזה (מצילום כתי"ק – תשורה שם-טוב כ"ף אלול תשע"ג):

בטח נמסרו לו נקודות מה שכתבתי בנדו"ז.

קבלתי העתק מכ' למר הערמֶעֶלין שי' ות"ח

ות"ח במיוחד על המשך התענינותו בנדו"ז ובחיות ובפועל וכו'.

ואבוא בזה בביאור קצת בהנקודות הנ"ל:

בליובֶאָוויטש – בכדי שלא להחליש המגביות המקומיות, ובכדי שלא אֶפְצִיעַן העסקנים מהפעילות במקומם – כי בטבע עסקן טוב ובעל מרץ, זֶיך אַרְיֵינוואַרפֶען בעסקנות גדולה יותר והדורשת מאמץ (Challenge) יותר

ובמילא (לפעמים Subconsciously) מחליש או גם מזניח עסקנותו המקומית –

לכן לא סידרו מגבית כללית, ולא ארגנו ועד כללי למגבית כללית וכו'.

מלבד במקרה יוצא מן הכלל כשאין ברירה, ובהודעה שזוהי הוראת שעה וכשיושג הסכום שקבעו תוגמר ונשלם – אפילו באם עושים תנאי מלכחילה, שזהו ע"מ שלא להחליש המגבית המקומית – אינו מועיל (אולי לבד ביחידים ממש) כי, כנ"ל, בטבע נדבן ועסקן טוב – כשבאפשריותו לעזור לכו"כ מקומות באופן גדול, לא יגרע מזה ע"י עזרה למקום אחד, או ב'.

הודעה זו שזוהי הוראת שעה וחד פעמי

צ"ל בהתחלה (1) שלא יטענו שהעלימו האמת,

(2) מנהג העסקנים ונדבנים בארצה"ב לעשות תכנית פעולותיהם בהקדם ולכן צריך באוארענען זאת – מתחלה בהשם דהארגון

כבר נתקבלה תלונה – שכשדיברו לאחרונה עם עסקן פ' שהי' מהראשים בפעולות המקומיות דליובאוויטש – ענה שנתלהב ושקוע בהתכנית הכללית דכל ארצה"ב

ומקווה לתוצאות טובות

ומזה יוקח ג"כ לצרכי מקומו וכו' –

דוגמא בולטת ממני בעצמי:

ישנה התכנית של "66 אָקר" שהיא תכנית פאר וכשתוגמר תהי' Pilot תכנית בשביל כל השלוחים שי' בכל העולם

הרב הערסון שי' והעסקנים והוא טשיס שי' בראשם הם בעלי מרץ ומעוניינים היו בתכנית 66 אָקר

ובכ"ז זה כו"כ חדשים שלא הזכרתי ואפילו לא שאלתי מהנעשה אודותה כלל וכלל

והטעם כדי שלא לבלבל מהתכנית דעזר לבתי חב"ד דעתה

רלח

[קייץ]

מענה למשפחת ר' יעקב ליפסקער ע"ה שהכניסו את נוסח המצבה שלו. בין השאר נכתב: "זכה לשמש את כ"ק אדמו"ר שליט"א בפריז", ועל זה ציינו: "ידוע לנו שאצל אבינו ע"ה הכי"מ הי' יקר במאד מה שזכה לשמש את כ"ק אדמו"ר שליט"א בפריז, והננו שואלים בזה חווי"ד הק' באם לכתוב שורה זו, וכן שואלים אנו על הנוסח בכללי". על כללות הנוסח ציין

המזכיר רילי"ג: "הנ"ל בהסכמת ח"ק כאן" (מצילום כתי"ק – תשורה ליפסקער כ"ט אד"ר תשע"ט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתבו: "ידוע לנו שאצל אבינו כו", וכתב:

באם [בהסכמת ח"ק כאן]

רלט

[קייץ]

מענה להרב אליעזר הכהן כצמן על מכתבו בקשר לעזרתו לפדיית הספרים שנגנבו מספריית אגו"ח (קובץ "Hei Teves Didan Notzach" ע' 1-60):

על מה שכתב: "להחזיר עטרה ליושנה", כתב:

והרבה יותר מזה ע"י

1) יבקש מאלו שקנו ספרים שכפי הנראה אפשר ששייך לספרת כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ זצ"ל.

2) והמתחיל במצוה (ובפרט רבה, וכמרז"ל בנוגע לפדיון שבויים), בודאי ימשיך ובהוספה וכו'

ולהעיר ולהאיר אשר כהן הוא ואשר זריזים הם, והקב"ה עוזרו

רמ

[קייץ]

מענה להרב אליעזר הכהן כצמן – שקיבל הצעה לעזור בתיווך מכירת הספרים הגנובים מספריית אגו"ח, וסירב בעקבות דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א בנושא – וכתב שמקווה אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א מכיר טובה בשביל זה, ומכיון שאיבד מקור הכנסה בגלל זה, יש לו בקשה ותביעה לקבל את דמי ההפסד מדמי התיווך שהי' אמור לקבל (מצילום כתי"ק – תשורה טענענבוים כ"ז תשרי תשס"ח. קובץ "Hei Teves Didan Notzach" ע' 62 ואילך):

[1] על מה שכתב "מכיר טובה בשביל זה", כתב:

[מכיר טובה] גדולה [בשביל זה]

[2] על מה שכתב "יש לי בקשה ותביעה" – סימן בעיגול תיבת "ותביעה", וכתב:

!?! לפלא גדול הביטוי – כידוע ומפורסם מנהג בית הרב שכל שמגיע מה"בית" משתדלים להחזיר בהקדם, ולא להיות ע"ד עבד לזה לאיש מלוה. ובל"נ (וכפי שהכרזתי בהתועדות) שכשיביאו כתב שמגיע סכום פ' יחזירוהו – ע"ז בנדו"ד כשיביא כתב מרב מורה הוראה (בחו"מ) שמגיע לו סכום פ' – יקבלו (4)

אזכיר עה"צ

רמא

[קייץ]

מענה להשליח ר' ישראל צבי גליצנשטיין (תשורה גליצנשטיין ט' תמוז תשע"ד):

[1] בקשר להצעה שימשם כסגן בית הספר הממלכתי-דתי "ימין הרצוג" באילת – כתב:

כפשוט – להיות שליח חב"ד משרה מלאה והלואי שיספיק וביחד עם זה סגן מנהל ביה"ס הממ"ד ימין הרצוג כאן אי אפשר, וכיון שעוה"פ שואל – יבחור באחת מאלה (1)

[2] בקשר למקום לימוד בנו שלום דובער – שהגיע לגיל 9 ולומד לע"ע, ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א, בבית הספר האמור – כתב:

קדימה שימשיך ללמוד כאן בביה"ס, לע"ע, שנה נוספת (2)

[וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ז מענה רעח. תשמ"ז מענות רסז, רסת].

[3] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ

רמב

[קייץ]

מענה להרב גדלי" אבערלאנדער שהכניס את הספר "שארית ישראל" (להרה"ק ריי"ד מווילעדניק) מהדורא חדשה שהו"ל (פתח-דבר לס' "שארית ישראל" (הוצאת נ.י. תשנ"ח). והעתקת המזכיר, באדיבות הנמען שי):

נת' ות"ח.

וההו"ל דזה וכיו"ב – ה"ז מהפצת תורת ומעינות הבעש"ט וכו'.

שער הזמנים ו, ד – ד"ה ואכלת בלקו"ת צו.

רמג

[קייץ]

מענה להשליח ר' משה הרסון בקשר לסיום הרמב"ם שערך (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' ערה):

אזכיר עה"צ שיהא כל הנ"ל בהצלחה רבה ביותר מן המשוער

רמד

[קייץ]

מענה להשליח ר' משה הרסון על דו"ח מסיום הרמב"ם שערך (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' ערה. ס' "שליחות כהלכתה" ע' 157):

[1] במכתבו כתב אשר לחגיגת הסיום הגיעו "ראבי" רפורמי ואשתו, ואם כי לא הושיבו בשולחן הרבנים, שם אותו בשולחן של הבעלי-בתים המכובדים, ושאל האם עשה כהוגן.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ונכון כמובן

[2] במכתבו כתב: "ויתן השי"ת לנוכל לבשר עוד בשורות טובות בהנ"ל ובשאר הענינים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "עוד בשורות טובות בהנ"ל ובשאר הענינים", וכתב:

נת' ות"ח ת"ח. אזכיר עה"פ על הציון

רמה

[קייץ]

מענה לא' העסקנים (סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 296):

בא כח דחב"ד באה"ק שידבר כאן או במדינות אחרות בעניני חב"ד באה"ק צריך להיות שלוח מארגון הגג דחב"ד באה"ק ולא אחר (אפי' כשכוונתו טובה ביותר) ולכן אין מקום לתכנית שכתבה.

באם צריך בית חב"ד מסויים באה"ק צ"ל ג"כ דיון בארגון גג הנ"ל ועליו להחליט כמובן.

ואתו הסליחה.

רמו

[קייץ]

מענה להשליח ר' שמואל קפלן שכתב: "לפני איזה זמן כתבתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א אודות ההצעה לפתוח כעין מרכז באמצע העיר דוואשינגטון שישמש הן להעובדים שם והן להסטודנטים בה"קאלידז", כמקום להשיג אוכל כשר, ספריי, מקום לימוד ושיעורים. . " (תשורה שוחאט ד' תמוז תשע"ז. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "אודות ההצעה", וכתב:

באם תהי' הנהלה מתאימה [לפתוח]

רמז

[תשמ"ה]

מענה על פתק שכתב המזכיר ריל"ג בו שאל בקשר לה"מורה שיעורי" ללימוד הרמב"ם – אודות אופן הלימוד בתשעה באב שחל בשבת (מצילום כתי"ק – תשורה ליון חיי אלול תשס"א. ליקוט כתי"ק סיום הרמב"ם ע' 7):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "בהמורה שיעורי", וכתב:

בנוגע 1) להש"ק – הערה שישאלו רב

2) ליום א' – ללמוד בלילה לאחרי הבדלה

רמח

[תשמ"ה]

מענה להרב עדין שטיינזלץ (אבן-ישראל) לפני חזרתו לאה"ק (מצילום כתי"ק – תשורה סלבטיצקי כ"ב אלול תשס"א. ליקוט כתי"ק סיום הרמב"ם ע' 29):

קבלתי דו"ח וכו' שהצליח בשיקאגא וכו' – אולי יכתוב בפרטיות ות"ח מראש

לצדקה באה"ק

מצב בריאותו?

בטח "מרעיש" ע"ד הרמב"ם (הסיום, מחזור הב' וכו')

וככל שירעיש ויוסיף אין חשש כלל, המתאים להוראת הרמב"ם שצ"ל ב"דרך האמצעית" – כי עדיין לא הגענו אפילו לשליש ולרביע

רמט

[תשמ"ה]

מענה לא' מהנהלות מוסדות חב"ד (מצילום כתי"ק – תשורה ליסון כ"ד אד"ש תשס"ה):

כבר כתבתי כמה פעמים ופשוט גם מצ"ע, כי 1) ועד מחליט ע"פ דעת הרוב 2) פשוט שעושים ע"פ הוראות בני"ד ע"פ שו"ע

ויכול לבקש שיתנו בכתב טעמי הפס"ד – ויכול לומר ששאלני ועניתיו שע"פ שו"ע יכול לבקש זה ובחב"ד נוהגים ע"פ שו"ע

רנ

[תשמ"ה]

מענה למר דוד יצחק מינץ שכתב שמודאג מהמתחרים (ס' "היכל מנחם" ח"ב ע' פח. ס' "פגישות עם הרבי" ח"א ע' 91):

טבעי הדבר – שכשמסחר 1) מצליח, 2) מתפשט למקומות נוספים מתעוררים כמה לעשות עד"ז ולהתחרות וכו'

(רק לשלימ-מזל ל"ע ול"ע – אין מתחרה) אזכיר עוה"פ עה"צ ויבש"ט.

רנא

[תשמ"ה]

מענה לר' אהרן דוב הלפרין על ההודעה ע"ד דבריו בראיון לרדיו "קול ישראל" בהסברת הענין דשמירת המזוזה (ע"פ המבואר בשיחות קייץ תשל"ד, שכאשר קיים ענין השמירה אזי ממילא כאשר ישנו היזק אינו פוגע, ולא שההיזק בא בגלל ההעדר) – בקשר לאסון שבה נספו ל"ע בתאונת דרכים כו"כ מילדי ישראל (סי' "מקדש מלך" ח"ג ע' צה):

אבל עסקני חב"ד באה"ק שנשאלו עד"ז לא ידעו כלל

מן הראוי לשלוח הקלטה ולהצלחה רבה בעבוה"ק

רנב

[תשמ"ה]

מענה לגביר מסויים ששאל האם להוסיף על אלף ושמונה מאות הדולרים שמפריש מדי חודש בחדשו לכולל "צמח צדק" בירושלים עיה"ק (סי' "תורת אמת" ע' 7-456):

מאז נדבר ורבות בהכרח הצדקה והוספה בה – למה מחכה עוד?!

רנג

[תשמ"ה]

מענה להנהלת ישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק בקשר להצעה לצרף להלשכה שלהם אשר בניו יארק את אחד ממוסדות חב"ד בארצה"ב כשותף (סי' "תורת אמת" ע' 460):

הרי יש כאן משרד תורת אמת עשריות בשנים!

רנד

[תשמ"ה]

מענה להשלוחים ר' אהרן דוב ברקוביץ ור' גרשון שוסטערמאן ששאלו – בקשר לזה שרוב בוגרי בית ספר חב"ד המקומי באים מבתים לא-דתיים, והולכים לתיכון עממי, ומאבדים את הקשר עמהם והם הולכים לתנועות נוער רפורמיות וקונסרבטיביות או מתבוללים לגמרי; אבל ישנה תנועת

נוער דתית בשם NCSY של ארגון OU שמצליחה עם נוער כזה, והבעי העיקרית היא שזהו בתערובת בנים ובנות (אם כי נזהרים מריקודים), ובכך הנוער מתיידד עם נוער יהודי ולא נכרי; וכתבו שעלתה הצעה לפתוח סניף של תנועת נוער זו בעיר (כמו שיש במקומות אחרים), אלא שלדעת כמה מהשלוחים אין זה לפי רוח חב"ד לארגן חברה בתערובת ושיהיו שייכים לארגון הנ"ל באופן רשמי; וכתבו שישנם שלשה אפשרויות מה לעשות: (1) לארגן סניף NCSY רשמי תחת השגחת חב"ד ובאחריותם; (2) להשתדל שיפתחו סניף כזה בעיר בהשגחה טובה, אבל לא תחת חב"ד באופן רשמי, ואז לא יהי' באחריותם; (3) להמשיך כבעבר ולא להכנס לזה כלל (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 772. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

[1] על מה שכתבו: "א) לארגן NCSY באופן רשמי תחת השגחתנו כמו שיש בכמה בתי כנסיות", כתב:

(2) ??? מופרך

[2] סימן את מה שכתבו: "ג) להמשיך כבעבר ושלא להכניס עצמנו בזה כלל", וציין: (3)

[3] וכתב:

אזכיר עה"צ

רנה

[תשמ"ה]

מענה להשליח ר' ארי' ליב קפלן שכתב ע"ד הצעה להשקיע בפרוייקט לחיבור הערים צפת וטבריי באמצעות רכבל, ומבטיחים שלאחר כיסוי העלויות יופרשו אחוזים מסויימים מהרווחים לטובת מוסדות חב"ד בצפת ("כפר חב"ד" גליון 815):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "אזורי צפת טבריי", וכתב:

קרוב לודאי (ע"פ טבע) שכשיהי' הענין מעשי, הרי בשלבים הכי ראשונים תקחנו העיריה, או חברת תקשורת או בני' חזקה (פוליטית, בממון) לרשותה הבני' תהי' כשאר הבניות – בנוגע לשוי"ט וכיו"ב

אין להם כל שייכות לכיו"ב ע"ע – שה"ז מסחר לחוד וכו' מקבלים עזר תכה"י (בתור חינוך דת) וע"י לחץ העזר יעשו כל שיצוום בכ"ז ומהי הקס"ד!?

רנו

[תשמ"ה]

מענה להשליח ר' אליהו העכט שכתב ע"ד החובות הגדולים שיש לו כתוצאה מהוצאות בניית בית-הספר החב"די בעירו, וכתב שנמצא במבוכה גדולה ואינו יודע כיצד להמשיך בפעילות ("בית משיח" גליון 207):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "מבוכה גדולה", וכתב:

הרי כבר היה ע"ד זה ויצא סוף סוף לחרות. בכל זה יחליט כשיוקל מעט עול החובות ובהתאם למצב אז [.] בהצלחה רבה ובשורות טובות אזכיר עה"צ.

רנז

[תשמ"ה]

מענה להשליח ר' משה וילהלם שכתב בקשר למצב החינוך בעירו פארטלאנד ארעגאן, שעלתה הצעה לסדר מסגרת חינוך מיוחדת בתוך בית-הספר היהודי הקהילתי – המנוהל בשותפות עם הקהילה הרפורמית והקונסרבטיבית בעיר, ומלמדים בו מורים לא-דתיים – שתוקדש לאלה הרוצים לקבל חינוך דתי ("א חסידישער דערהער" טבת תשע"ט):

מצב שכולל ריבוי פרטים, ועוד וגם זה עיקר, שכנראה כמה מהם ישתנו בעתיד הקרוב, ולכן 1) יברר איזה אפשריות מעשית יש בידם 2) כמובן חוות דעת רב שמונתת ע"פ שו"ע (אין בס הכשר לחינוך אסור ע"פ שו"ע) 3) יתיעץ בידידים שלוחים שיחי' וכיו"ב שבמצב דומה ובפרט אלה שהיו במצב דומה בעבר וכבר פעלו וכו'. אזכיר עה"צ.

רנח

[תשמ"ה]

מענה למר מיכאל אלוש שכתב ע"ד הצעה לעלות לאה"ק לעזור בייצור מטוס-קרב (Living Torah Program 698):

1) הרי עניתי מקודם בצירוף שאזכיר עה"צ

2) כעצת ידידים מבינים

איך אפשר להחליט בזה עתה כשהמצב באה"ק משתנה כ"כ!?

ויחליטו בכ"ז כחצי שנה (בערך) לפני עלייתם.

אזכיר עה"צ

רנט

[תשמ"ה]

מענה להרב מרדכי זאב הכהן גוטניק ששאל האם לבנות עירוב בשכונת דונקסטר במלבורן אוסטרליא (תשורה הורוויץ כ"ב סיון תשע"ו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "לבנות עירוב", וכתב:

ידוע השקו"ט המסובכת בזה, ומה מכריחו להכנס לזה!?

רס

[תשמ"ה]

ממענה להשליח הרב גרשון מענדל גרליק – בקשר להשליח בבולוניה ר' אליהו דוד הכהן בארענשטיין (תשורה הורוויץ כ"ב סיון תשע"ו):

לעוררו ע"ד כינוס לכבוד 850 שנה דהרמב"ם – ולהמשיך בזה הפרופסורים ברפואה בפרט שהאוניברסיט' דבולוניה מפורסם בזה

ובטראַסק וכו'

ולבקש עסקני מילאן שיסייעו וכו' וכו'

לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח הרב התמים ר' שלום ע"ה

בהרה"ח הרה"ת ר' ארי' דוב ע"ה

איידעלמאן

שליח כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו למדינת מרוקו

למעלה מששים שנה

נלב"ע יום ועש"ק, ב' דחג הפסח

ט"ז ניסן, ה'תש"פ

ת' נ' צ' ב' ה'

•

ולזכות

זוגתו מרת גיטל שתחי'

לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

•

נדפס על ידי ולזכות משפחתו

שיחיו לאורך ימים ושנים טובות

לעילוי נשמת

שליח כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו להנובר, גרמני'

הרה"ת ר' בנימין ע"ה

בן - יבלחט"א - הרה"ת ר' מני מנחם מענדל שליט"א

וואָלף

נקטף במיטב שנותיו ש"ק פ' תזו"מ,

בדר"ח אייר, גבורה שבתפארת, ה'תש"פ

ת' נ' צ' ב' ה'

•

נדבת משפחתו שיחיו

•

לעילוי נשמת

חבר הבד"צ דק"ק קראון הייטס

הרה"ג הרה"ח

הרב אהרן יעקב ב"ר מרדכי אליהו ע"ה שוויי

נלב"ע ועש"ק, אדר"ח אייר ה'תש"פ

ת' נ' צ' ב' ה'

לזכות

החתן הת' יוסף מענדל הכהן שי' היינץ

והכלה מרת שיינא חי' שתחי' שפירא

בקשר עם בואם בקשרי השידוכין

בשעה טובה ומוצלחת

יה"ר שיבנו בנין עדי עד, בית נאמן בישראל

כפי שהם מוארים במאור שבתורה

זוהי תורת החסידות

•

לעילוי נשמת

הרה"ח הרב בן ציון בן הרה"ח הרב שבתי ע"ה

מיבאלשוויילי

נלב"ע יום שני, כ' אדר ה'תש"פ

ת' נ' צ' ב' ה'

•

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

לאורך ימים ושנים טובות

לזכות

הרה"ח הרה"ת המשפיע

הרב רפאל פנחס בן חי' רבקה קארף שי' לאיוש"ט
לרפואה שלימה וקרובה בכל רמ"ח אביריו ושס"ה
גידיו תיבף ומיד ממש

לעילוי נשמת

ר' בן-ציון ב"ר אליעזר ע"ה שווארץ

נלב"ע כ"ב ניסן

ר' שמעון ב"ר יצחק מאיר ע"ה

נלב"ע כ"ד אייר ה'תשמ"ב

ר' חיים שלום משה ב"ר שמעון ע"ה

נלב"ע ח"י אייר, ל"ג בעומר, ה'תשע"ז

וזוגתו מרת חי' צבי' ב"ר בן-ציון ע"ה

נלב"ע י"ד מנחם-אב ה'תשס"ו

ובנם ר' אליעזר ב"ר חיים שלום משה ע"ה

נלב"ע י"ט טבת ה'תשע"ז

נמירובסקי

לזכות

החתן הת' דוד שי' טייכטל
והכלה מרת חי' מושקא שתחי' לברטוב
בקשר עם בואם בקשרי השידוכין
בשעה טובה ומוצלחת
יה"ר שיבנו בנין עדי עד, בית נאמן בישראל
כפי שהם מוארים במאור שבתורה
זוהי תורת החסידות

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת ר' מרדכי ב"ר מרדכי ע"ה גורארי'
רב קהילת חברת ש"ס - קראון הייטס
כאן צוה ה' את הברכה
נלב"ע ביום ש"ק פ' ויקרא ג' ניסן ה'תש"פ
ת' נ' צ' ב' ה'

הוקדש ע"י בני משפחתו שיחיו

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

•

הוקדש ע"י הרב יהודה ליב שי' בוימגארטן

•

לעילוי נשמת

ר' יצחק אליהו ב"ר ליפמאן ע"ה קאסאבסקי

נלב"ע י"ד ניסן, עחה"פ ה'תש"פ

ת' נ' צ' ב' ה'

•

נדפס ע"י משפחתו שיחיו לאיוש"ט

•

לזכות

חברי המערכת שיחיו

•

נדבת הרה"ת אברהם משה שי' דיים

לזכרון

הו"ח אי"א נו"מ ובעל מדות ישראל ארי' לייב

אחיו של הו"ח אי"א נו"מ ובעל מדות דובער הי"ד

בניו של כ"ק הרה"ג והרה"ח ומקובל

רב פעלים לתורה ולמצות

ורבים השיב מעון לוי יצחק

דור רביעי לכ"ק אדמו"ר הצמח צדק

נפטר י"ג אייר ה'תשי"ב

ת' נ' צ' ב' ה'

.

אחיו של - יבלח"ט - כ"ק אדמו"ר שליט"א

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א